BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTÎYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

□ Sayı/Hejmar: 74 □ 1 Mayıs / Gulan 1992 □ 6000 TL.

HAYDİ 1 MAYIS'A!

Haydi 1 Mayıs'ın kızıl bayrağını dalgalandırmaya!
1 Mayıs'ın devrimci geleneğini yaşatmaya!

İÇİNDEKİLER

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTÎYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

V.i.S.d.P.:
M. Korkmaz
11 Stanley Rd., Leeds LH8
England

Yazışma Adresi:
PLK Nr. 106606 C
D-8000 München 32

Fiyatı:
6000 TL, 5 DM,
15 FF, 40 ÖS, £ 1,50

TKP/ML(BOLŞEVİK)'in, 1 Mayıs 1992'ye ilişkin elimize geçen bir açıklamasını yayınlıyoruz. -YAZI KURULU-

1 Mayıs'ta emperyalizme, feodalizme, faşizme, ırkçılığa, erkek egemenliğine, ulusal baskıya, her türlü gericiliğe ve sömürüye karşı; devrim bayrağını yükseltmeye... İleri! 1 Mayıs'ın devrimci geleneğini yaşatmaya... İleri!

YA BARBARLIK - YA SOSYALİZM !

Türk, Kürt, Ermeni, Arap...
tüm milliyetlerden kadın ve erkek işçiler,emekçiler...
Türkiye/Kuzey Kürdistan'ın
tüm sömürülen ve ezilenleri...

Bütün ülkelerin işçilerinin birliğinin, uluslararası işçi sınıfının ezilen halklarla emperyalizme karşı mücadele omuzdaşlığının simgesi olan 1 Mayıs'ta sözümüz size:

12 Eylül askeri faşist cuntasının, işçi sınıfı ve emekçi halk yığınlarından duyduğu korku nedeniyle "Bahar Bayramı" olarak bile kutlanmasını yasakladığı ve normal iş günü ilan ettiği 1 Mayıs, dünya işçi sınıfının mücadelesi ile hakim sınıflardan söke söke koparark kazandığı *mücadele günü*dür.

Görev bu mücadele gününü, bulunulan her alanda onun devrimci geleneğine uygun olarak kutlamaktır! 1 Mayıs'ın iş günü değil, mücadele günü olduğunu eylemlerle göstermektir görev! Görev bütün dünyada emperyalist burjuvazinin nerede ise zil çalıp, oynayarak ilan ettiği "Komünizmin ölümü"nün boş laf olduğunu, iflas edip çökenin komünizm değil, komünizm adına uygulanan revizyonizm ve sosyal-faşizm olduğunu göstermektir! Görev tüm insanlığın kurtuluşunun tek yolu olan komünizmin işçi sınıfının mücadelesinde yaşadığını haykırmaktır! Görev, her zamankinden daha acil ve kesin olarak *YA BARBARLIK, YA SOSYALİZM* şiarını yükseltmektir! Görev, bütün ülkelerde işçi sınıfı ve ezilen halklarla Proleter Dünya Devrimi cephesinin neferleri olarak hareket etmektir 1 Mayıs'ta! Görev başına!

Kadın ve erkek işçi arkadaş...

Daha dün 300'ün üzerinde sınıf kardeşini Zonguldak'ta/Kozlu madeninde yitirdin. Hakim sınıflar, kâr için işlenen bu açık cinayete "kaza", "felaket", vb. dediler. Ve senin yüreğin kan ağlarken, onlar timsah gözyaşları döktüler. İnanma onlara! Hayatı her geçen gün daha çekilmez kılan, zam üstüne zam vergi üstüne vergi ile seni soyan, seni sürekli işsiz bırakma tehdidi altında en ağır şartlarda ucuz ücret kölesi olarak çalıştıran; kâr için senin hayatını tehlikeye atan; sendikal örgütlenme hakkını bile faşist yasalarla olağanüstü sınırlayan; sana siyasi örgütlenme hakkını tanımayan emperyalizme bağımlı hakim sınıfların faşist devletidir. Bu devlet senin baş düşmanındır. Bu devlet senin sömürülüp, ezilmenin temel aracı; emperyalizme bağımlı burjuvaların silahıdır. Hangi burjuva partisi, hangi burjuva hükümeti iş başına gelirse gelsin, bu faşist devletin işçi düşmanı, halk düşmanı temel niteliği değişmeyecektir. Bunun böyle olduğunun en açık örnekleri, 8 yıllık ANAP hükümeti yerine büyük umutlar pompalayarak gelen DYP/SHP koalisyon hükümetinin icraatında görülmektedir. Yine zam, yine zulüm, yine işkence, yine insafsız sömürü, yine baskının, haksızlığın bini bir para. Yine kodamanlara vergi afları, yine yiyicilik, vurgunculuk. Değişen yalnızca hükmedenlerin isimleri.

Kadın ve erkek işçi arkadaş!

Sınırlı taleplerle çalışma, yaşama, mücadele şartlarını düzeltmek için yürüttüğün grev mücadelelerinle, direniş eylemlerinle gücünü gösteriyorsun. Hakim sınıfların kurmak istediği ölüm sessizliğini parçaladın. Fakat sınırlı ekonomik ve demokratik taleplerle yürüttüğün mücadele kurtuluş için yeterli değildir. Senin gerçek kurtuluşun *ücret kölesi durumunun devrimle ortadan kaldırılması* ile olacaktır. Senin gerçek kurtuluşun *proletarya diktatörlüğü şartlarında üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin yokedilmesi*ndedir. Kurtuluşun *sosyalizm*dedir; bütün dünya proletaryası ile omuz omuza sınıf mücadelesinin doğrudan yolundan varacağın *komünizm*dedir.

İnsanın insana kulluğunun yok edildiği sosyalizme ve durmaksızın bayrağında *"herkese yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göre"* yazılı komünist topluma giden yolda ilk adım faşist T.C. devletini parçalayacak, emperyalizme bağımlılık zincirini koparacak, feodalizmin tüm kalıntılarını tasfiye edecek, emekçiler için, halk için gerçek demokrasiyi kuracak, sosyalizme giden yolu temizleyecek olan silahlı, örgütlü emekçi yığınların eseri olacak olan *Demokratik Halk Devrimi*dir. Demokratik Halk Devrimi mücadelesi bu yüzden bu 1 Mayıs'ta da, 1 Mayıs'ın devrimci geleneğini yaşatmak için merkeze koyman gereken mücadeledir.

Emperyalizme bağımlı hakim sınıflar senin mücadeleni düzen sınırları içinde tutmak için her şeyi yapıyor. Onlar üretimin senin güçlü kollarına bağlı olduğunu, sen durunca hayatın duracağını biliyor. Bu yüzden onlar seni binlerle bağla düzene bağlamaya; kendi siyasetlerinin aracı yapmaya çalışıyor. Seni cinsiyetin, dinin, mezhebin, milliyetin, ücret düzeyin, bölgen vs. vs. binlerce şey temelinde bölük pörçük hale getirip, sömürüsünü sonsuz kılmak istiyor. Böl ve yönet! Tüm sömürücülerin değişmez siyaseti bu! Şimdi hakim sınıflar Türk milliyetinden işçileri, Kürtlere karşı kışkırtmak istiyor. Yükselen Kürt ulusal kurtuluş hareketine karşı, faşist hakim sınıflar Türk işçilerini Türk şovenizminin bayrağı altında toplamaya çalışıyor. Terörist-faşist devlet; Türk işçilerini utanmazca "terörizme karşı" çıkmaya çağırıyor. Onların "terörizm" dediği, gerçekte her türlü devrimci terördür. Karabağ'daki Azeri-Ermeni çatışmaları bağlamında da Türk hakim sınıfları, Türk ırkçılığını, şovenizmini alabildiğine körüklüyor. Sömürücü işbirlikçi patronlar, onların devleti Türkiye/Kuzey Kürdistan işçi sınıfının ve ezilen halklarının bu başdüşmanları, Kürtleri, Ermenileri düşman gösteriyor! Bu oyuna gelmeyin! Düşman Kürtler, Ermeniler vb. vb. değil, emperyalizme bağımlı hakim sınıflar ve onların faşist devletidir.

Kadın ve erkek işçi arkadaş,

Bu yıl 1 Mayıs, Türk faşist hakim sınıflarının, Kuzey

Kürdistan'da *"ayaklanma hazırlığı bastırma adına"* tam bir soykırım ortamı yarattığı bir ortamda kutlanıyor. Türk faşist hakim sınıflarının ordusu Kuzey ve yer yer Güney Kürdistan'da ölüm kusuyor. PKK'nın şahsında Kürt ulusal kurtuluş hareketi ezilmek, yok edilmek isteniyor. Bu ortamda Kuzey Kürdistan'da PKK'nin başını çektiği ulusal kurtuluş hareketine destek vermek; Kürt ulusunun ayrılma hakkını kayıtsız koşulsuz savunmak, halkların kardeşliğini savunmanın biricik yolu, işçi sınıfının acil görevidir. Bu görevini yerine getirmemesi işçi sınıfının kendi köleliğinin zincirlerini ağırlaştırmak anlamına gelecektir. Kürt ulusunun ulusal baskı altında ve soykırım tehdidi altında zorla "birlik" içinde tutulduğu bir Türkiye, demokratik bir Türkiye olamaz. Kürdistan'da zoraki birlik, Türkiye'de faşizmin sürmesi demektir. 1 Mayıs'ta bu bilinçle Türk şovenizmine karşı mücadele merkeze konmak zorundadır.

Türk hakim sınıfları, Kuzey Kürdistan'da cellat rolüne soyunurken, dağılan Rus sosyal-emperyalist imparatorluğun türki parçalarında "batılı-demokratik örnek ağabey" rolüne soyunuyor, bu rolde de işçi sınıfından destek istiyor. 20. yüzyılın ilk soykırımının sorumluları, suçluları şimdi utanmaz bir biçimde Karabağ'daki "soydaşlar"(!) üzerinde "Ermeni soykırımı"nın (!) teşhircileri olarak ortaya çıkıyorlar. Türk faşist hakim sınıfları Ermeni düşmanlığını körükleyerek, tarihte yarım kalmış Ermeni soykırımını şimdi Azeri soydaşlarına tamamlatmak için ideolojik ortam yaratmaya çalışıyorlar. Hakim sınıfların hemen tüm sözcüleri "turan"ı yeniden açıkça telaffuz etmeye başladı. Türk şovenizmi-ırkçılığı, Ermeni ve Rum düşmanlığı körüklenerek de şahlandırılıyor. İşçi sınıfı bu kışkırtmalara dur deme görevine sahiptir. Türkiye/Kuzey Kürdistan işçi sınıfı bu 1 Mayıs'ta burjuvazinin kanlı, şovenist bayrağını, turan çığlıklarını, Ermeni katliamı kışkırtmalarını reddetmeli, PROLETER ENTERNASYONALİSTİ kızıl bayrağı yükseltmelidir. Burjuvazinin suratına haykırmalıdır: Seninle ortak hiç bir yanım yoktur. Ben senin düşmanın, tüm ezilen halkların kararlı dostuyum !

Kadın ve erkek işçi arkadaş,

Senin mücadeleni düzen sınırları içinde tutma işinde patronların en büyük desteği sarı/reformist/faşist sendika ağalarıdır. İşçilerin ekonomik ve demokratik haklarını savunmanın temel araçlarından biri olan ve birer komünizm okulu olması gereken sendikalar, bunların önderliğinde mücadeleyi düzen sınırları içinde tutmanın araçları haline getirilmektedir. Bunların seni salt ücret ve ekonomik hak mücadelesi ve düzen sınırları içinde sahte demokrasi mücadelesi lapası ile aldatmasına izin verme! Sendika ağalarına güvenme. Kendi mücadeleni, kendi eline al. Tüm işyerlerinde, fabrikalarda tüm işçilerin genel toplantılarında seçilecek GREV ve MÜCADELE KOMİTELERİNİ kur!

Şunu hiç aklından çıkarma: Senin düşmanın yalnızca tek tek patronlar ya da hakim sınıfların şu veya bu hükümeti değil, bir bütün olarak emperyalizme bağımlı hakim sınıfların faşist düzeni, faşist TC devletidir.

Kurtuluşun yolu, bu devleti devrimle parçalayıp işçilerin-köylülerin devrimci-demokratik diktatörlüğünü kurmaktan geçer. Sen bütün toplumun öncü sınıfı olarak, diğer emekçi sınıf ve katmanların, tüm ezilenlerin demokrasi ve özgürlük mücadelesini kendi mücadelen olarak kavramalısın.

1 Mayıs'ta bu bilinçle ÜCRET KÖLELİĞİNİ YIKMAK için devrim mücadelesinin kızıl bayrağını kaldır yükseklere! Üretimi durdur! Bir Mayıs'ı grevle, direnişle, gösteriyle, şenlikle karşıla! Daha dün 1 Mayıs'ı yasallaştıracaklarını söyleyen sahte demokratların maskesini yırt!

● ● ● ●

Köylüler...

Sizi her geçen gün daha fazla yoksulluğa iten, size örgütlenme hakkını yasaklayan, demokrasi adına size faşist baskıyı sunan, emperyalizme bağımlı hakim sınıfların faşist devletidir. Ekim 91'deki seçimlerde sizlerin oylarını almak için hakim sınıf partileri size vaad yarışına çıktılar. Seçim sırasında bütün hakim sınıf partileri için *"benim köylüm"* (!) oldunuz. Birinin verdiği tütün alım fiyatına, diğeri 5000 TL. ekleyeceğini açıkladı. Bütün bunlar yeni değil! Bu devletin kurucusu da sizi *"milletin efendisi"* ilan etmişti. Fakat yoksul ve orta halli köylüler, emekçi köylüler hiç bir zaman kölelikten kurtulamadılar. Köyde toprak ağaları, büyük toprak beyleri efendi idiler. Efendi kaldılar. Bugün de hakim sınıflar size seçim sırasında ve sonrasında kaşıkla verdiklerini, kepçe ile geri almak için sıradalar. Kurtuluşunuz Türkiye/Kuzey Kürdistan'da gerçek demokrasiyi getirecek, toprak sorununu devrimci tarzda çözecek, ağalığın, tefeciliğin tüm feodal kalıntıların kökünü kazıyacak olan Demokratik Halk Devrimi'ndedir. İşçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devrimi mücadelesine sarılın. Devrim mücadelesinin bir parçası olan güncel, acil talepleriniz uğrunda mücadele için ve mücadele içinde KÖYLÜ KOMİTELERİNİ oluşturun. 1 Mayıs'ta köyleri de kutlama alanlarına dönüştürün!

● ● ● ●

Küçük memurlar, hizmetliler...

Yeni hükümet işbaşına gelirken sizlere vadetmediğini bırakmadı. Fakat pratik ortada: % 70'e varan enflasyon oranı söz konusu. Hükümet ücret ve maaşlara % 25-30 arası "zam" yaptı. Bu, sabit gelirlilerin gerçek gelirlerinin düşmesi demektir. Memurların örgütlenme hakkı konusundaki sözler de söz olarak kaldı! Bu gidişe dur demenin tek yolu devrimdir! Hak verilmez alınır. Bunun için örgütlenin! Faşist devletin örgütlenme yasağını pratikte kırın! 1 Mayıs emeğin bayramıdır! Siz emeğinizle geçinenler, 1 Mayıs'ta çalışmayı red edin! Mücadele taleplerinizi gösterilerle dile getirin!

• • • •

Gençler, çıraklar, genç işçiler, işsizler...
Lise, meslek okulu ve yüksek okul gençliği...

Bu düzen, sizin geleceğinizi ipotek altına almıştır. Geleceğinizi karartan emperyalizmin, faşizmin, ırkçılığın, erkek egemenliğinin düzenidir! Bu düzen insanlığın tür olarak ortadan kalkmasına yol açabilecek bir barbarlığın düzenidir. Sizin kurtuluşunuz bu düzenin devrimle yıkılmasındadır. Sizin tek tek demokratik talepleriniz, iş güvenliği, demokratik eğitim, demokratik okul, üniversite vb. gerçek anlamda demokratik bir toplumda mümkündür. Türkiye'de gerçek demokrasiyi kazanmanın yolu ise Demokratik Halk Devrimi'nden geçmektedir. Haklı demokratik talepler uğrunda mücadelenizi işçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devrimi mücadelesinin bir parçası haline getirin. 1 Mayıs'ta okulları, iş yerlerini, bulunduğunuz her yeri devrimin gösteri alanları haline getirin.

• • • •

Aydınlar,

Sansüre son verilmesi, düşünceye ve bilime konan yasakların kaldırılması, zincirlerin kırılması, demokratik yasalar ve gerçekten demokratik bir anayasa, ancak Demokratik Halk Devrimi sonucu kazanılabilir. Kaleminizle, biliminizle, yüreğinizle, bileğinizle demokratik halk devrimi mücadelesine işçi sınıfının yanına! 1 Mayıs yasağını yıkmaya, haydi alanlara! Haydi fabrika önlerine!

• • • •

Sınıf baskısının yanında, bir de cinsiyet baskısı altında yaşayan emekçi kadınlar!

"Komünist devrimde zincirlerinizden başka kaybedeceğiniz bir şey yok! Kazanacağınız bir dünya var!" sözleri sizin için çok daha geçerlidir. Bu erkek egemen düzenin devrimle yıkılması, köleler içinde de en köle durumda olan sizlerin kurtuluşunuzun biricik yoludur. Çifte kölelik zincirini kıracak olan, sizin özgürleşmenizin yolunu açacak olan, işçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devrimidir. Demokratik halk devrimi mücadelesini kazanmak ve devrimi durmaksızın sürdürmek için KOMÜNİST KADIN HAREKETİNİ yaratma çalışmasına katılın. 1 Mayıs'ta devrimin, Komünizmin kızıl bayrağını bulunduğunuz her alanda, her araçla yukarı kaldırın. Bu bayrak aynı zamanda kadınların kurtuluş bayrağıdır.

• • • •

Kürt ulusu...
Ermeni, Arap, Çerkez... tüm ezilen milliyetler!

Size yaşadığınız hayatı cehennem eden, sizi aşağılayan, milli zulüm uygulayan emperyalizme bağımlı hakim sınıflar ve onların faşist devletidir. Bunlardır Ermeni milletinin kanında elini yıkayarak bu yüzyılın ilk soykırımını gerçekleştirenler. Bunlardır Ağrı'da, Zilan'da, Dersim'de... onbinlerle Kürt emekçisini katledip, Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkını gaspedenler. Bunlardır bugün bir yandan başbakanlarının ağzından *"Kürt gerçekliğini kabul ettik"* derken, diğer yandan katliam üzerine katliam gerçekleştirenler. Kürdistan'ın insanını, dağını, taşını en modern silahlarla topa tutanlar. Bunlardır bugün Kuzey Kürdistan'da yürüyen imha savaşının sorumluları, suçluları! Bunlardır daha düne kadar Kürtlerin varlığını bile red edip, bugün Kürt yığınlarının ayaklanması karşısında bir geri adım atarak, Kürtlerin varlığını tanıdıklarını kabul etmek zorunda kalanlar. Bunlardır, Türk emekçilerini Türk ırkçılığı ideolojisi ile eğiten ve bugün Kürt, Rum, Ermeni düşmanlığını büyük boyutlarda körükleyen! Bunlardır Türk olmayan milliyetlere her türlü milli baskıyı reva gören! Bunlardır "Misak-ı Milli" dedikleri sınırlar üzerine —ki bu sınırlar içinde Kürdistan ve Ermenistan toprakları da vardır— tartışılmasını bile tabu ilan eden. Bunlardır anayasalarında *"Türkiye devleti ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür"* diye yazanlar. Bunlardır ırkçı şoven amaçlarını yalnızca Misak-ı Milli dedikleri sınırları içinde değil, fırsatını bulduklarında bu sınırlar dışında da gerçekleştirmeye çalışanlar, 1974'de Kıbrıs'ın kuzeyini işgal etmiş olanlar; bugün Turan hayali peşinde koşanlar! Türk faşist hakim sınıfları ve onların devleti, ülkemizdeki tüm ezilen milliyetlerin baş düşmanıdır. Kurtuluş bu devletin devrimle yıkılmasındadır.

Bütün ezilen milliyetlerin gerçek kurtuluşunun yolu, Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkını özgürce kullanabileceği şartları yaratacak; diasporadaki Ermenilerin geri dönüş ve ayrılma hakkını garantileyecek, tüm milliyetlere tam hak eşitliğini sağlayacak olan Demokratik Halk Devrimi'nden geçer. Kurtuluş burjuva milliyetçiliğinde değil, Proleter Enternasyonalizmindedir. Ezilen milliyetler; 1 Mayıs'ta Demokratik Halk Devrimi bayrağına sarılın! Özgürlük için devrim mücadelesinde saf tutun!

• • • •

Türkiye/Kuzey Kürdistan'ın tüm milliyetlerinden sınıf bilinçli kadın-erkek işçiler...

Devrimde işçi sınıfının ideolojik-siyasi-örgütsel-pratik önderliği, devrimin yarı yolda takılıp kalmaması veya "geri dönülmemesi" için mutlak gerekliliktir. Revizyonist kampın çok güçlü görünen "dev"lerinin birer birer çökmesi, bu gerekliliği çok daha berrak göstermiştir. Ya işçi sınıfının gerçek önderliği; ya da emperyalizme teslimiyet, kokuşma, yozlaşma, çöküş... Alternatifler bunlardır. İşçi sınıfının devrimde önderliğini sağlayacak olan ise, onun Marksizm-Leninizm silahı ile donanmış, onun en bilinçli, en fedakar, öncü kesimlerini içinde birleştiren BOLŞEVİK PARTİ'dir.

Bugünün esas görevi, Türkiye/Kuzey Kürdistan'da, Marksist-Leninist, Bolşevik Parti'yi sınıf mücadelesi ve Marksizm-Leninizm adına konuşan her soydan ve boydan oportünizme ve revizyonizme karşı; geçmişte Rus sosyal-emperyalizminin ideolojisi olan modern revizyonizme karşı; düzeni ayakta tutmaya çalışan legal marksizme, reformizme; troçkizme, euro komünizme, Mao Zedung düşüncesi adına Leninizme saldıran oportünizme, 8. Parti Kongresi sonrasındaki AEP çizgisini Marksist-Leninist olarak savunmaya devam eden oportünizme, milliyetçiliğe, yenilgiciliğe, inkarcılığa karşı kesintisiz, kararlı, ilkeli bir ideolojik mücadele içinde inşa etmektir.

1 Mayıs'ı devrimci geleneğine uygun olarak kutlamak, sınıf bilinçli işçiler açısından her şeyden önce bu göreve sarılmak, TKP/ML (BOLŞEVİK)'in ve onun Kuzey Kürdistan Sek siyonu'nun inşasına omuz vermek demektir.

Haydi 1 Mayıs'a!
1 Mayıs'ın kızıl bayrağını dalgalandırmaya!
1 Mayıs'ın devrimci geleneğini yaşatmaya!

Bütün ülkelerin işçileri birleşin!
Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşin!

15 Mart 1992

TKP/ML(BOLŞEVİK)
Merkez Komitesi

Aşağıda, TKP/ML(BOLŞEVİK) Merkez Komitesi'nin, Newroz katliamına ilişkin elimize geçen bir açıklamasını ve yine Newroz öncesinde elimize geçen TKP/ML(BOLŞEVİK) imzalı bir bildiriyi aynen yayınlıyoruz. -YAZI KURULU-

Kürt ulusunun kurtuluş mücadelesini destekle! Faşist T.C.'nin Kürdistan'daki katliamına "dur" de!

BU yıl Newroz, faşist Türk devletinin Kürt ulusuna karşı katliamlarına yenilerini eklediği bir gün oldu. Aylardır, boyalı basın, Newroz'un PKK tarafından bir ayaklanma günü olarak kutlanacağını yayıyor ve TC'ye karşı bu ayaklanmanın kanla bastırılacağını ilan ediyordu. Türk devleti hummalı bir şekilde hazırlanıyor, Kuzey Kürdistan'da yığınağını artırıyordu.

21 Mart günü, TC, kanlı faşist yüzünü bir kez daha gösterdi. Şırnak'ta valilikten resmen izinli Newroz yürüyüşünün önü polis barikatlarınca kesildi. Kürdistan'a özgürlük talep eden pankartları, Kürdistan ve PKK bayraklarını toplamak ve arama bahanesi ile yürüyüş kolu durdurulmaya çalışıldı. Kitlenin yürüyüşe devam etmek istemesine faşist güçlerin cevabı kurşun oldu. Daha sonra Şırnak'ta aralıklı olarak çıkan çatışmalarda resmi rakamlara göre 28 kişi öldü!

Cizre'de yürüyüş için sokağa çıkan ve ulusal kurtuluş davası şehitlerini anmak için mezarlığa doğru yürüyen kitlenin üzerine ateş açıldı. Çıkan ve aralıklı süren çatışmalarda resmi makamların verdiği ölü sayısı 12!

Van'ın Yüksekova ilçesinde, polis ve ordu güçlerinin saldırısı sonucu ölü sayısı beş!

21 Mart'ta, faşist Türk hakim sınıfları Cizre, Şırnak, Nusaybin, Van-Yüksekova'da sokağa çıkma yasağı ilan ettiler. Önce Şırnak'ta, ardından Cizre'de tüm halk esir alınarak, tüm halka belli bir süre içinde teslim olma çağrısı yapıldı. Tüm evlerin tek tek araması yapıldı. Direnenin vurulacağı açıkça ilan edildi. 21 Mart'ı izleyen günlerde süren katliamda ölü sayısı giderek yükseldi, hergün de yükseliyor. 27 Mart'a gelindiğinde, ölü sayısı resmi rakamlara göre 100'ün üzerine çıkmıştı. Yaralı sayılmayacak kadar çok. Bir çok kişi, daha sonraki baskılardan korkusundan, ölüsünü ve yaralısını hastaneye götürmediğinden, gerçek ölü sayısı, bunun çok üstündedir. Cizre'de, Nusaybin'de, Şırnak'ta kurşunla delik deşik olmamış ev yok gibidir.

Bugünkü yeni, güya demokrat hü-

Bugün, Kuzey Kürdistan'da artık çok açık bir savaş durumu yaşanıyor. Bu savaşın bir yanında, emperyalizme bağımlı Türk hakim sınıflarının açık terörcü, faşist devlet güçleri var. Bunların savaşı, TC içinde Türk olmayan milliyetlerin ulusal haklarının gaspı üzerine kurulu zoraki birliği, faşist şiddet ile ayakta tutmaya hizmet eden, haksız bir şavaş...

kümetin, Kürt halkına sunacağını vadettiği "şefkat"in ne olduğu, Newroz'la başlayan ve süren katliamda çok açık görülmüştür: Özgür Kürdistan isteyene sunulan, faşist namlulardan kusulan ölümdür, işkencedir, katliamdır, açık soykırım tehditi ve girişimidir.

Bu hükümetin başı Demirel, 22 Mart'ta verdiği demeçte "yavuz hırsız" misali, *"Bayramı zehir ettiler"* diyor. Evet, Kürt halkının bu bağımsızlık, özgürlük, zulme başkaldırı bayramını zehir edenler, etmeye çalışanlar var. Fakat bunlar, kuşkusuz, faşist hakim sınıfların yığınları kandırmak için "terörist" ilan ettiği PKK ve onu destekleyen Kürt kitleleri değil.

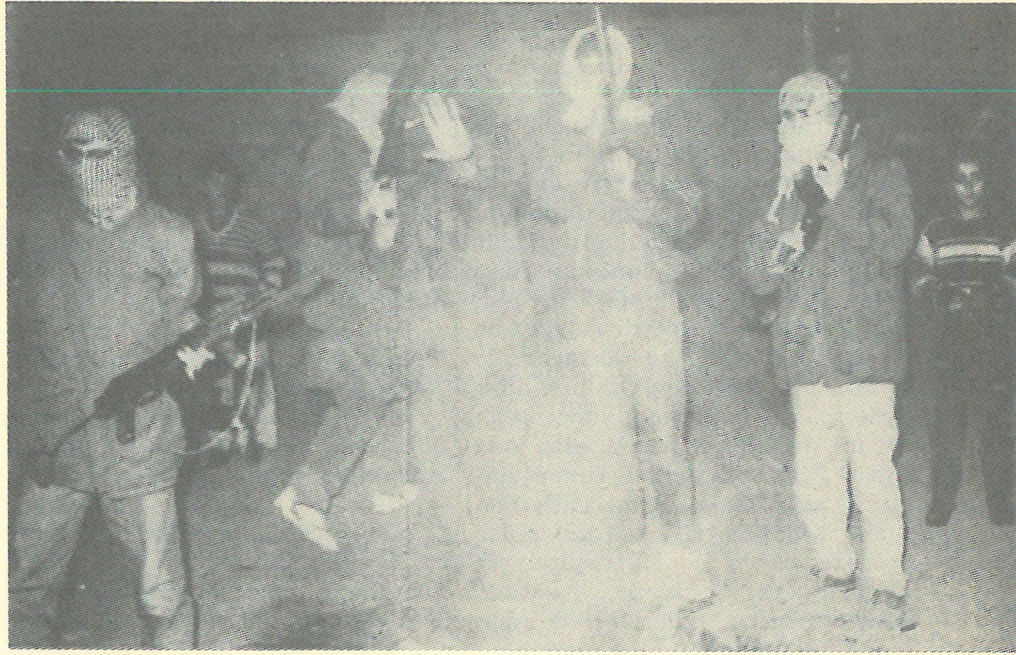
PKK'nın istediği, Kürdistan için özgürlük; Kürt ulusunun kendi kaderini kendisinin belirleme hakkı! PKK, şu an bağımsız bir Kürdistan devleti bile isteme durumunda değil. Federatif bir yapı istediğini açıklıyor. Bu bile, "devletin ülkesi ve milleti ile bölünmezliği" ırkçı-şoven ilkesine sıkısıkıya bağlı hakim sınıfları kudurtmaya yetiyor. Kürt ulusu üzerine onyıllardır ölüm ve kan kusan, onun tüm özgürlük isyanlarını kan ve ateşle bastıran Türk hakim sınıfları, PKK'nın silaha sarılmasını "terörizm" ilan ediyor.

Bir ulusun gaspedilmiş ulusal haklarını savunmak için silaha sarılmak, terörizm değildir. Eğer terörizmden sözedilecekse; terörist olan faşist devletin kendisidir. O, dişine tırnağına kadar silahlı açık terörle, hakim sınıfların sarsılan iktidarını sağlama almaya çalışıyor. Fakat çabaları boşuna...

Newroz, bir yanı ile hakim sınıfların devletinin faşist yüzünü bir kez daha belgelerken; diğer yanı ile, Kuzey Kürdistan'ın belli bölgelerinde, ulusal bağımsızlık düşüncesinin artık tankla, topla, tüfekle, uçakla bastırılamaz boyutlarda gelişmiş olduğunu da gösterdi.

Hakim sınıflar, şimdi, bir yandan son yılların en büyük askeri operasyonuyla PKK'yı yok etmeye çalışıyor. Fakat PKK'yı yok etme savaşı, gerçekte, Kürt halkını yok etme savaşından ayrılamaz! Bu yüzden şimdi, Kuzey Kürdistan'da katliamlar yaşanıyor ve Kürt ulusu soykırım tehditi altında bulunuyor. PKK'yı yok etme operasyonunda, diğer yandan Türk hakim sınıfları, Kürdistan'da, kendilerine reformcuklarla yetinmeye hazır işbirlikçiler arıyor...

PKK'yı yok etme operasyonunda, Türk hakim sınıflarının sağlam bir cephe gerisine ihtiyaçları var. Onlar bu yüzden Türk şovenizmini alabildiğine körüklüyor. Kürtlere karşı savaşında, Türk emekçilerini kendi yanına çekmek için herşeyi yapıyor. Kamuoyu yapan kesimler ise, "terörizme karşı mücadele" bayrağı altında toplanmaya çalışılıyor.

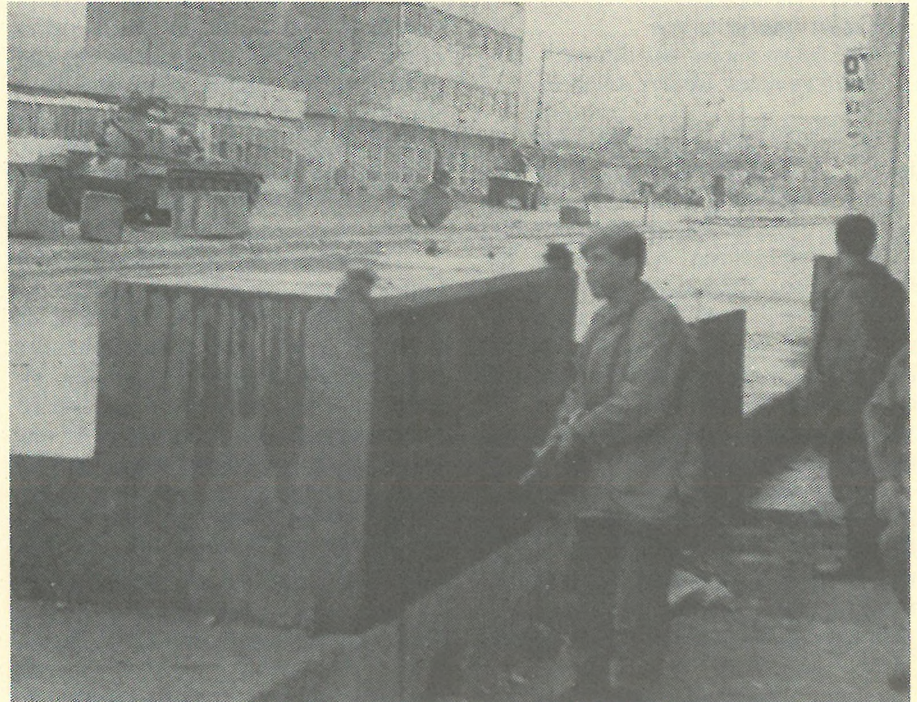

Kuzey Kürdistan'da süren savaşın diğer yanında; Kürdistan'a özgürlük isteyen PKK güçleri ve onu destekleyen Kürt halk yığınları var. Savaşın bu yanı, haklı bir davanın, ulusal bağımsızlık davasının savunucusu...

Bugün, Kuzey Kürdistan'da artık çok açık bir savaş durumu yaşanıyor. Bu savaşın bir yanında, emperyalizme bağımlı Türk hakim sınıflarının açık terörcü, faşist devlet güçleri var. Bunların savaşı, TC içinde Türk olmayan milliyetlerin ulusal haklarının gaspı üzerine kurulu zoraki birliği, faşist şiddet ile ayakta tutmaya hizmet eden, haksız bir şavaş...

Diğer yanda, Kürdistan'a özgürlük isteyen PKK güçleri ve onu destekleyen Kürt halk yığınları var. Savaşın bu yanı, haklı bir davanın, ulusal bağımsızlık davasının savunucusu...

Hiç bir komünist, hiç bir devrimci, hiç bir demokrat, bu savaşta "tarafsız" olamaz. Bu savaşta, ya faşist Türk devletinden yana, ya da onu karşı olunacaktır! Türkiye-Kuzey Kürdistan'da demokrasi isteyen, özgürlük isteyen her kişi, bu savaşta, Kürt halkının ve bugün, ulusal kurtuluş mücadelesinin esas örgütlü gücü olan PKK'nın yanında saf tutmak zorundadır. Kuzey Kürdistan'da gücü ölçüsünde, savaşa

Hakim sınıflar, şimdi, son yılların en büyük askeri operasyonuyla PKK'yı yok etmeye çalışıyor.

bizzat katılmak; Türkiye'nin diğer alanlarında, sağlam cephe gerisi bırakmamak için elinden gelen herşeyi yapmak zorundadır!

Biz Türkiye-Kuzey Kürdistanlı komünistler, faşist Türk devletinin PKK'ya ve onun şahsında Kürt ulusunun kurtuluş mücadelesine karşı savaşında, PKK'nın yanında olduğumuzu hiç bir yanlış anlamaya yol açmayacak açıklıkta belirtirken; bunun, PKK'nın milliyetçi çizgisi ile hemfikir olduğumuz anlamına gelmediğini de açıklıyoruz.

Biz şunu söylüyoruz: Özellikle Türk işçileri, Türk emekçileri, şimdi, tarih önünde önemli bir sınavla karşı karşıyadır. Eğer Türk işçileri, Türk emekçileri, faşist Türk hakim sınıflarının Kuzey Kürdistan'daki katliamına dur demezse; bunun için, üretimdeki gücünü grevlerle, direnişlerle, gösterilerle ortaya koymazsa, tarihteki Kürt isyanlarının bastırılmasında olduğu gibi, bu kez de objektif olarak katliamın sorumluluğuna ortak olacaktır.

Biz komünistlerin Türk işçilerine, Türk emekçilerine çağrımız şudur:

- Başka bir halkı ezen bir halk, özgür olamaz!
- Türkiye'de demokrasi, Kuzey Kürdistan'da özgürlük olmaksızın mümkün değildir!
- Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine elinizi uzatın! Kuzey Kürdistan'da katliama dur deyin!
- Türkiye-Kuzey Kürdistan'da kurtuluş için demokratik halk devrimi mücadelesini yükseltin!

Kürt işçi ve emekçilerine çağrımız şudur:

- Emperyalizm ve proleter devrimleri çağında, ulusal kurtuluş, sosyalizmden ayrı düşünülemez. Ulusal kurtuluşunuz için de, milliyetçilik bayrağı altında değil; sosyalizm, komünizm bayrağı altında toplanın!

Bütün devrimcilere, devrimci örgütlere sesleniyoruz:

- Yaşasın Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkı!
- Kuzey Kürdistan'da faşist Türk devletinin katliamına dur diyelim!

talepleri temelinde, her alanda eylem birlikleri gerçekleştirelim.

Gün, bizden mücadele bekliyor. Mücadeleye!

27 Mart 1992

TKP/ML(BOLŞEVİK)
Merkez Komitesi

KÜRDİSTAN'A ÖZGÜRLÜK!

Özgürlüğü kazanmanın tek yolu DEVRİMdir!

Yaşasın Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı!

Çeşitli milliyetlerden
Türkiye ve Kuzey Kürdistanlı
kadın ve erkek işçiler, emekçiler...

DYP-SHP koalisyon hükümeti işbaşına geçtiğinden bu yana üç aydan fazla bir zaman geçti. Bu yeni hükümet, bu üç aylık zaman içinde çokça demokrasiden, insan haklarından, hukukun üstünlüğünden, şeffaflıktan, Türklerin ve Kürtlerin kardeşliğinden, eşitliğinden ve işçilerin, emekçilerin haklarının koruyucusu olacağından, enflasyonun belini kıracağından, hayat pahalılığını önleyeceğinden hep bahsedip durmuştur.

Parlamenter maskeli, faşist DYP-SHP koalisyon hükümeti, işbaşına geçtiğinden bu yana, işçilerin, emekçilerin, köylülerin ve ezilen halkların yararına gerçek anlamda hiç bir çözüm getirememiştir, GETİREMEYECEKTİR.

Çünkü DYP-SHP koalisyon hükümeti de SERMAYENİN HÜKÜMETİDİR. Bu hükümet *de*, faşist düzenin dişli çarklarından biridir. Bu hükümet *de*, misak-ı milli sınırlarını koruyacağına, genişleteceğine, ne olursa olsun sermayenin çıkarlarını herşeyin üstünde tutacağına, sömürücü faşist düzeni tüm temel yapısıyla ebediyen koruyup savunacağına ilişkin yemin etmiştir.

Bu hükümet *de*, işçi sınıfının hiç bir temel sorununu çözemeyecektir. Bu hükümet *de*, köylülerin, en başta da ezilen Kürt ulusunun ve diğer azınlık milliyetlerin, ezilen kadınların hiç bir temel sorununa gerçek çözüm getiremeyecektir. Bu hükümet *de*, Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkını ve tüm diğer milliyetlere tam hak eşitliğini tanımayacaktır. Bu hükümet *de*, Kürt ulusunun ulusal kurtuluş mücadelesini kanla bastırmaktadır. Bu hükümet *de*, Kuzey Kıbrıs'taki faşist Türk işgaline devam edecektir. Bu hükümet *de*, kalkınma adına doğanın hoyratça talanına, mahvına devam edecektir.

Bu hükümet *de*, işçi sınıfı ve emekçi sınıflar açısından bir değişiklik getirmeyecektir. Yoktur bu hükümetin *de* diğer hükümetlerden farkı! Çünkü, denizdeki gemi aynı gemidir. Yalnızca geminin kaptanı değişmiştir. Hepsi bu kadar!

BU HÜKÜMETİN DE YAPACAĞI, UYGULAYACAĞI TEK ŞEY; ZAMDIR, ZULÜMDÜR, İŞKENCEDİR, SIKIYÖNETİMDİR, OLAĞANÜSTÜ HALDİR, BÜYÜK-TÜRK ŞOVENİZMİDİR, MİLLİ BASKIDIR, ERKEK ŞOVENİZMİDİR, EMPERYALİZME UŞAKLIKTIR, ASKERİ SALDIRGANLIKTIR, YAYILMACILIKTIR...

KISACASI: F A Ş İ Z M D İ R !

Bu hükümetin *de*, demokrasiyi gerçek anlamda kurması, insan haklarını tam anlamıyla garanti altına alması, halkların eşitliğini, kardeşliğini savunması mümkün değildir.

Çeşitli milliyetlerden
Türkiye ve Kuzey Kürdistanlı
kadın ve erkek işçiler emekçiler...

Faşist DYP-SHP koalisyon hükü-

Faşist devlet; dişine tırnağına kadar silahlı açık terörle, hakim sınıfların sarsılan iktidarını sağlama almaya çalışıyor. Fakat çabaları boşuna...

meti, bir tarafta "demokrasi", "insan hakları", "eşitlik", "kardeşlik"ten bahsederken, diğer tarafta özel timiyle, ordusuyla, tankı-topuyla Kuzey Kürdistan'da Kürt ulusuna karşı yürüttüğü savaşı daha da şiddetlendirmekte, halk kitleleri arasında düşmanlık tohumları saçarak, Türk şovenizmini ve ırkçılığını körüklemeye çalışmaktadır. Bundaki amacı açıktır: Kuzey Kürdistan' da PKK önderliğinde yürütülen ulusal kurtuluş mücadelesini "kesin bir çözüme bağlamak" için kitle katliamı yapmaktır. Kürt ulusuna vahşet yaşatmaktır. Faşist Türk devleti, baharda Kuzey Kürdistan'da kitle katliamları planlamaktadır. Bütün gelişmeler, faşist Türk devletinin baharda Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde yürütülen Kürt ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmak için, her türlü barbarlığa başvurarak yeni kitle katliamları planladığını göstermektedir.

Çeşitli milliyetlerden kadın ve erkek işçiler, emekçiler...

Faşist Türk devletinin katliam planlarını boşa çıkartalım! Faşist Türk devletine karşı, Kürt ulusunun PKK önderliğinde yürüttüğü haklı ulusal kurtuluş mücadelesinin yanında olduğumuzu propaganda, ajitasyon ve eylemlerimizle gösterelim!

FABRİKALARDA, ÜNİVERSİTE VE OKULLARDA, ÇALIŞMANIN HER ALANINDA, SOKAK VE ALANLARDA ÇEŞİTLİ MÜCADELE BİÇİMLERİNİ KULLANARAK SESİMİZİ YÜKSELTELİM!

KÜRT ULUSUNUN HAKLI ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNİN BASTIRILMASI GİRİŞİMLERİNE, KÜRT İŞÇİLERİNİN, EMEKÇİLERİNİN, KÖYLÜLERİNİN KIYIMA UĞRAMASINA SEYİRCİ KALMAYALIM!

Türk ulusundan işçiler, emekçiler...

Türk hakim sınıflarının, Kürt halkına, Kürt ulusuna karşı yürüttüğü, yürüteceği soykırım savaşının suç ortaklığını REDDET! Yıllarca Türk devleti tarafından, devlet kurma hakkı dahil, tüm hakları zorla gaspedilen, kitle katliamlarına uğrayan, uzun yıllar var lığı dahi kabul edilmeyen, dili yasaklanan Kürt ulusunun verdiği haklı ulusal kurtuluş mücadelesinde, en büyük desteği sizler vermek zorundasınız. İki cephede yürüyen bu mücadelede suskun kalmak, vurdum duymaz davranmak, hele hele açıktan faşist Türk devletinin yanında yer almak, tarih boyunca silinmeyecek, utanç verici bir yara, asla affedilmeyecek bir suç olacaktır, senin için...

Kürtlerin ezilmesi temelinde, demokrasi ve özgürlük mümkün değildir. Çünkü "BAŞKA HALKLARI EZEN BİR HALK ÖZGÜR OLAMAZ".

Kürt ulusundan işçiler, emekçiler...

Faşist Türk devletine karşı verdiğiniz ulusal kurtuluş savaşınız kesinlikle haklı bir savaştır. Mücadeleniz kesinlikle demokratik bir mücadeledir. Faşist Türk devleti, senin ve bütün milliyetlerden işçi ve emekçilerin ortak düşmanıdır. Bu ortak düşmana karşı, Türk ve diğer milliyetlerden sınıf kardeşlerinizle ortak mücadele, özgürlüğe kavuşmanın gerçek yolu ve garantisidir. Hakim sınıfların aranızda çekmeye çalıştığı tüm düşman çitleri yıkın. Hakim olan Türk şovenizmine karşı mücadele ederken, ezilen Kürt milliyetçiliğine karşı da mücadele etmek senin görevindir. Çıkar yol milliyetçilik değil, proleter enternasyonalizmidir. İşçilerin, emekçilerin devrim mücadelesi, sosyalizm mücadelesi milliyetçi temelde değil, proleter enternasyonalizmi temelinde, dayanışma içinde yürütülmek zorundadır.

Kürt, Ermeni, Türk, Arap, Rum... ve çeşitli milliyetlerden kadın ve erkek işçiler, emekçiler, devrimciler...

Biz Bolşevikler olarak, baştan beri, esas olarak PKK önderliğinde yürütülen Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin haklı ve demokratik içeriğe sahip olduğunu söyledik ve savunduk. Bu haklı yanı propaganda-ajitasyon ve eylemlerimizde destekledik, destekleyeceğiz. Fakat biz bu desteği verirken, diğer taraftan da ulusal kurtuluş mücadelesinin ve PKK'nın yanlışlarını, milliyetçi yaklaşımlarını da eleştirdik, eleştirmeye devam edeceğiz.

Bütün milliyetlerden işçiler, emekçiler...

Kuzey Kürdistan'da ulusal sorunun gerçek çözümü; Kuzey Kürdistan proletaryasının ve emekçilerinin Türk ulusundan ve diğer ezilen milliyetlerin proleterleri ve emekçileriyle birlikte, faşist Türk devletini demokratik halk devrimiyle yıkmalarından geçer. Bu ittifak sağlanamadığı sürece, Kuzey Kürdistan'ın gerçek anlamda kurtuluşu mümkün değildir.

- ULUSAL SORUNUN GERÇEK ÇÖZÜMÜ PROLETARYA ÖNDERLİĞİNDE DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ İLE OLACAKTIR!
- YAŞASIN TÜM ULUS VE MİLLİYETLERDEN EMEKÇİLERİN BİRLİĞİ!
- YAŞASIN PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ!
- YA FAŞİZM, YA DEVRİM!
- YA BARBARLIK, YA SOSYALİZM!
- BIMRE KOLETİ, BIJİ AZADİ!

TKP/ML(BOLŞEVİK)

8 Mart coşkuyla kutlandı!

Dünya Emekçi Kadınlar Günü 8 Mart, bu yıl gerek ülkemizde, gerek yurtdışında çeşitli eylemlerle, coşkuyla kutlandı.

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da bir çok alanda yürüyüşler, toplantılar düzenlendi. Ülkemizde bu yılki 8 Mart kutlamalarının en önemli özelliği, kuşkusuz İstanbul, İzmir, Adana, Mersin gibi büyük merkezlerde devrimci örgütler arasında geniş eylem birliklerinin kurulabilmiş olması gerçekliğidir. Bunun sonucunda, bu şehirlerde geniş katılımlı kitle gösterileri ortaya çıkmıştır. Bu gösterilerde bolşevikler de yer almış ve bolşevik görüşleri çeşitli araçlarla kitle içine taşımışlardır.

Gösterilerin en büyük eksikliği, bunların emekçi kadınların kurtuluşu adına yapılmasına rağmen, hala kadın katılımının düşük olmasıdır. Bu, kadının kurtuluşu sorununa devrimci örgütlerin şimdiye dek yeter önem vermemesinin de tabii bir sonucudur.

8 Mart, bu yıl yurtdışında da Almanya bölgesinde bir dizi devrimci örgütün gerçekleştirdiği eylem birliği sonucu yapılan bir yürüyüşle kutlandı. Bolşevik kadınların insiyatifinde gelişen eylembirliğinin en sevindirici yanı, bu yıl bu eylem birliğinin "Türkiye-Kuzey Kürdistanlı" örgütlerle sınırlı kalmaması, Alman otonom kadın gruplarının bir bölümünün de bu eylem birliğine katılmış olması idi. Buna rağmen, yurtdışında da katılım bir bütün olarak ele alındığında erkek ağırlıklı bir katılım idi. Bu kuşkusuz olumsuz bir durumdu. Eylem birliği konusunda bir başka olumsuz durum, TKP/ML Hareketi ve onun etkisindeki "kitle örgütleri"nin, eylem birliği platformuna lezbiyenlere karşı baskıları da red ve protesto eden, bu baskıların da erkek egemen sistemin baskıları olduğunu ortaya koyan bir pasajın eklenmesi üzerine eylembirliğinden çekilmeleri idi. Bu tavır, lezbiyenlere yapılan seksist saldırı ve aşağılamalara destek verme anlamına gelen bir tavırdır. TKP/ML Hareketi, bu tavrının devrimcilikle ilgisini sorgulamak zorundadır!..

15 Mart 1992 ●

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da yapılan 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kutlamaları canlı geçti. Üstte, Mersin'de, altta ise Adana'da yapılan yürüyüşlerden görüntüler...

İstanbul'da yapılan 8 Mart mitingi...

"Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin" (KSE) deneyim ve derslerinden öğrenelim! -VII-

KIZIL SENDİKALAR ENTERNASYONALİ'NİN 1. VE 2. KONGRELERİ ARASINDA KOMÜNİST ENTERNASYONAL YÜRÜTME KURULU OTURUMLARINDA SENDİKA SORUNLARI

KOMÜNİST ENTERNASYONAL YÜRÜTME KURULU'NUN 1. OTURUMU

Komünist Enternasyonal 4. Kongresi'nden önce Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu iki oturum ve bir de 4. Kongreye hazırlık toplantısı yapar. 1. Oturum 24.02.-04.03.1922 tarihleri arasında gerçekleştirilir. Toplantının gündemi ve bu gündem temelinde alınan kararlar ve yayınlanan çağrılar şunlardır:

- *Kızıl Orduya Çağrı,*
- *Bela Kun Üzerine Karar,*
- *Yeni Ekonomi Politika Üzerine Karar,*
- *Doğu Sorunu Üzerine Karar,*
- *Komünist Basın Üzerine Karar,*
- *Karar: İşçi Gençliğin Yoksullaşmasına Karşı Savaşım,*
- *Fransız Sorunu Üzerine Karar,*
- *Komünist Enternasyonal'in, Dünyanın Bütün İşçi Örgütlerinin Planlanan Enternasyonal Konferansına Katılma Sorunu Üzerine Karar,*
- *Komünistlerin Sendikalardaki Görevleri Üzerine Karar,*
- *Savaş Tehlikesine ve Savaşa Karşı Savaşım Sorunu Üzerine Tezler,*
- *İngiliz Sorunu Üzerine Karar,*
- *Beyaz Vahşete Karşı Karar,*
- *Rus Sorununda Karar.*

Bu çağrılar ve kararlar içerisinde konumuzla doğrudan ilgili ve önemli olan üç karar vardır. Birincisi, birleşik cephe taktiği üzerine alınan karardır. Tartışmalar sonucunda alınan kısa ve öz karar şöyledir:

"Yanlış anlayışları ortadan kaldıran ve Yürütme (Kurulu) tarafından önerildiği biçimi ile birleşik cephe taktiğinin, hiç bir biçimde reformizmle çelişkinin hafifletilmesi anlamına değil; tersine, III. Kongre ve Seksiyonlar tarafından izlenen taktiğin devam ettirilmesi ve geliştirilmesi anlamına geldiğini ispat eden tartışmadan sonra genişletilmiş Yürütme (Kurulu) birleşik cephe üzerine Aralık Tezlerini onaylar. O (Yürütme Kurulu Başkanlığı), tüm önemli seksiyonların delegasyonları ile birlikte, sözkonusu tüm ülkelerde, tabii ki tek tek ülkelerin ilişkilerine uyarlanmış olan belirlenmiş taktiğin uygulanması için atılması gereken ilk pratik adımları kararlaştırmasıyla görevlendirir." (Tezler, Sonuçlar, Kararlar ve Çağrılarda Komünist Enternasyonal, Cilt I, sayfa 211, Almanca)

Savaşın bitiminden sonra uluslararası planda büyük bir iktisadi ve siyasi krize düşen sermaye, yığınların hızla devrimcileştiği kapitalist devletlerde, kaybettiği kaleleri yeniden fethetmek için tüm güçlerini harekete geçirir. 1920'lerin sonundan itibaren, devrimci hareket dünya çapında gerilemeye başlar ve bunun yerine sermaye, işçi sınıfına ve diğer emekçi sınıflara karşı büyük bir saldırıya geçer. Sermayenin genel saldırısını göğüsleyebilmek ve savunmadan saldırıya geçebilmek için Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu, işçi sınıfının en geniş yığınları arasında seksiyonlarının etkisini artırmak, işçi sınıfının pratikte eylem birliğini sağlayabilmek ve reformistlerin yüzünü geniş yığınlar arasında ortaya sermek amacıyla ***birleşik cephe taktiğini*** geliştirir. Bu taktik, bir yandan geniş yığınları kazanmada yeteneksizliğini ispat etmiş sol sapmaya karşı, diğer yandan da geniş yığınları kazanma adına devrimci pozisyonlardan vazgeçmeye hazır sağ sapmaya karşı, komünist ilkeler temelinde alınan kararların değişik şartlara uyarlanarak uygulanmasını amaçlamaktadır. Sosyalist Partilerin "Viyana Çalışma Birliği" tarafından, bütün dünyanın işçi örgütlerinin katılması amacıyla düzenlenen uluslararası konferansa katılma kararı da, aynı şekilde Komünist Enternasyonal ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin etkisini değişen somut şartlarda artırabilmek için alınır. Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu, *"İşçi örgütlerinin dünya konferansı, biricik ve büyük bir görevi önüne koymalıdır: Uluslararası sermayeye karşı işçi sınıfının savunma savaşımını örgütlemek" (age., sayfa 211)* diyerek, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin bu türden bir konferansa katılmasındaki amacını berrak bir biçimde çizer. Alınan karar çok açık bir dil konuşmakta ve dünya işçi örgütlerinin eylem birliğinin işçi sınıfının acil, pratik görevlerine yönelmesini istemektedir. Yine karar, bu türden bir konferansa katılmayı devrimcilikle bağdaştıramayan anarko-sendikalistlerin ve anarşist eğilimli sendikaların da bu konferansa katılmasını dilemektedir (aynı yerde). Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu'nun bu ve benzeri ortak konferanslara katılma amaçlarından biri de, işçi sınıfının ulusal ve uluslararası düzeyde birleşik cephesinin yaratılmasıdır. Birleşik cephenin yaratılmasının önemini ve ciddiyetini kavramayanlara veya bu pratik hedefi bilinçli olarak sabote edenlere karşı Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu sert bir tutum takınır:

"Bu şartlar altında kim tüm çalışanların birleşik cephesine katılmayı red ediyorsa, o, burjuvaziyle birlikte işçilere karşı birleşik cepheden yana olduğunu göstermektedir.

Komünist Enternasyonal, önde duran enternasyonal konferansta yanlızca, işçi yığınlarının dolaysız, pratik ortak eylemini ilgilendiren sorunları ele almayı önerir. Enternasyonal Konferansın gündemi tamamen, temel siyasi görüş farklılıklarından bağımsız olarak işçi yığınlarının eyleminin derhal kurulabilen birliğini sağlamaya yönelmelidir". (age., sayfa 212)

Komünistlerin sendikalardaki görevleri üzerine kararda, Komünist En-

ternasyonal Yürütme Kurulu Genişletilmiş Oturumu, Komünist Enternasyonal III. Kongresi'nde alınan kararların doğruluğunu yeniden onaylar ve amacının bu kararları somutlaştırmak olduğunu vurgular (bkz. age., sayfa 212). Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu, içinde bulunulan anda sermayenin genel saldırısı sonucunda reformistlerin önderliğindeki sendikal hareketin önemli bir kriz geçirdiğini, işçilerin yığınlar halinde reformist sendikaları terkettiğini, diğer yandan da Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne üye sendikaların etkisinin geliştirilmesi için şartların daha da elverişli olduğunu, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin özellikle işçi sınıfının sermayeye karşı pratikte eylem birliğinin sağlanmasına yönelik görevlere özel önem vermesi gerektiğini belirttir. Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin işçi sınıfının birleşik cepheyi gerçekten kurmasında belirleyici olması için, herşeyden önce kendisinin sağlam ve disiplinli bir birliğin örneği olması gerektiğini, bu nedenle komünistlerin çoğunluğu oluşturduğu sendikaların doğrudan Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne üye olmasının, azınlık oldukları sendikalarda da azınlığın reformist sendikada kalarak Kızıl Sendikalar Enternasyonali ile programatik birliği geliştirmesinin zorunluğu olduğunu vurgular. Yürütme Kurulu sendikalarda komünistlerin çalışması üzerine kararın beşinci maddesinde, işçi sınıfının birleşik cephesini yaratma sorunu ile bağıntı içerisinde şu görevi saptar:

"Yakın dönemde komünistlerin görevi, Amsterdam önderlerinin bölücü poitikasına karşı savaşım içerisinde ve sendikal harekette birleşik cephe taktiğinin tam ve mantıki uygulaması içerisinde eski reformist sendikalardaki etkilerinin geliştirilmesinde yatmaktadır." (age., sayfa 213)

Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu, son olarak; komünist olmayan, anarko-sendikalist, devrimci, partisiz kesimleri Kızıl Sendikalar Enternasyonali içerisinde birleştirme görevinin devam ettirilmesini ve güçlendirilmesini ileri sürer.

KOMÜNİST ENTERNASYONAL YÜRÜTME KURULU'NUN II. GENİŞLETİLMİŞ OTURUMU:

Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu II. Genişletilmiş Oturumu 07.06-11.07.1922 tarihleri arasında toplanır ve dört konuda karar alır.

- *Komünist Enternasyonal ve Sağ Sosyal-Devrimciler'in Yargılanması,*
- *Komünist Enternasyonal Genişletilmiş Yürütmesi'nin (Kurulu'nun) Çekoslovakya Komünist Partisi'nin Durumu Üzerine Kararı,*
- *Fransa Komünist Partisi Üzerine Karar,*
- *Norveç Komünist Partisi Üzerine Karar,*
- *Berlin Müzakereleri Üzerine Karar.*

Çekoslovakya Komünist Partisi üzerine kararda Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu; Çekoslovakya Komünist Partisi'nin güçlü ve zayıf yanlarına ve parti içerisindeki bazı önemli problemlere tavır takınır ve yapılması gereken işlerin çerçevesini çizer. Kararda Çekoslovakya Komünist Partisi'nin sendikal çalışma ve birleşik cephe konusundaki durumuna ve görevlerine de değinir. Çekoslovakya Komünist Partisi'nin sendikalardaki fraksiyon çalışmasının halen başlangıçta bulunduğunu ve bu çalışmanın *"planlı ve iyi örgütlenmesi ve bugüne kadar olduğundan daha fazla yoğun yürütülmesi" (age., sayfa 226)* gerektiğini, sendikalarda çalışma için haftalık bir sendika dergisinin çıkartılmasının yararlı olacağını belirtir.

Fransa Komünist Partisi üzerine kararda Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu; sendikalarda Komünist Partisi'nin çalışma görevleri bağlamında şu somut tavrı takınır:

"CGT'ye bağlı kalan sendikalar içerisinde, partide üye olan komünistler olduğu için, partinin mutlak görevi, bu yoldaşlarla normal, organik bağını elde tutmaktır.

Reformist sendikalardaki komünistler, sürekli olarak çalışan ve partinin ilgili organları ile sıkı bağ içerisinde bulunan komünist hücreler örgütlemelidirler." (age., sayfa 228)

Birleşik cephe taktiğini reformist taktik olarak değerlendiren Fransa Komünist Partisi içerisindeki küçük bir azınlığın bu yanlış anlayışına karşı Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu; *"bundan çıkan işçi hükümeti talebi ile birlikte devrimci birleşik cephe taktiği"(age., sayfa 228)*nin somut şartlarda biricik devrimci taktik olduğunu söyler. Burada önemli olan bir başka nokta, birleşik cephe taktiğinin aynı zamanda işçi hükümeti taktiğini de içerdiği, hedeflediği açıklamasıdır. Biz şimdilik, birleşik cephe taktiğinin aynı zamanda işçi hükümeti taktik hedefini de içerdiğini belirtip, orada durmak istiyoruz. Bu sorun üzerine Komünist Enternasyonal IV. Kongresi'nde geniş tartışmalar ve detaylı kararlar alınır. O bölümü incelediğimizde, daha geniş olarak bu nokta üzerinde durmak istiyoruz.

KOMÜNİST ENTERNASYONAL GENİŞLETİLMİŞ OTURUMU

Komünist Enternasyonal'in 02.11.1922'deki bu toplantısı, IV. Kongresi'ni hazırlama toplantısı olarak yapılır ve Komünist Enternasyonal 4. Kongresi'nin teknik hazırlıkları ile ilgilenir.

KOMÜNİST ENTERNASYONAL IV. KONGRESİ

IV. Kongre, 05.11.-05.12.1922 tarihleri arasında Moskova'da toplanır. Bu kongrenin gündemi daha önceki kongrelerle karşılaştırıldığında daha fazla sorunu kapsamış ve 3. Kongre'nin *"kitlelere"* sloganını o günkü şartlarda somutlaştıran bir dizi kararlar almış ve çağrılar yayınlanmıştır. Yayınlanan çağrılar ve kararlar şunlardır:

- *Siyasi Tutuklulara Çağrı,*
- *İtalya'nın İşçi ve Köylülerine Çağrı,*
- *Rusya'nın Emekçilerine,*
- *Rusya Sovyet Federe Sosyalist Cumhuriyeti'nin Kızıl Ordusu ve Donanmasına,*
- *Kızıl Petrograd'ın Erkek İşçileri, Kadın İşçilerine ve Kızıl Ordu Üyelerine,*
- *Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi'nin Raporu Üzerine Karar,*
- *Türkiye'nin Komünistlerine ve Emekçi Kitlelerine,*
- *Komünist Enternasyonal'in Program Sorunu Üzerine Karar,*
- *Japonya Tarafından Sahalin Adasının İşgali Sorunu Üzerine Karar,*
- *İşletme Konseyleri Kongresine, Berlin Neukölln,*
- *Güney Afrika'da Terör Üzerine Karar,*
- *Kooperatif Hareketi Üzerine Komintern 4. Kongresi'nin Kararı,*
- *Kadınlar Arasında Komünist Çalışma Üzerine Karar,*
- *Lahor'daki Tüm Hindistan Sendika Kongresine,*
- *Cenevre Anlaşması Üzerine Avusturya Komisyonu'nun Çağrısı,*
- *Yugoslavya'da Beyaz Teröre Karşı Çağrı,*
- *Zenci Sorunu Üzerine karar,*
- *Mısır'da Sosyalist Parti Üzerine Karar,*
- *Tarımsal Eylem Programı,*
- *Tutukluların "Kızıl Haç"ı Üzerine Karar,*
- *İspanyol Sorunu Üzerine Karar,*
- *Fransız Partisinin Örgütlenmesi*

Üzerine Karar,

• *Danimarka Komünist Partisi Üzerine Karar,*

• *Komünist Gençlik Enternasyonali Üzerine Karar,*

• *Çekoslovakya Komünist Partisi'ndeki Mesele Üzerine Karar,*

• *Sovyet Rusya'ya Proleter Yardım Sorunu Üzerine Karar,*

• *Yugoslav Sorunu Üzerine karar,*

• *Norveç Sorunu Üzerine Karar,*

• *İrlanda'da Terör Üzerine Karar,*

• *Rus Devrimi Sorunu Üzerine Karar,*

• *Fransız Sorunu Üzerine Siyasi Karar,*

• *Komünist Enternasyonal Yürütmesinin (Kurulunun) Yeniden Örgütlenmesi ve Diğer Faaliyetleri Üzerine Karar,*

• *İtalyan Sorunu Üzerine Karar,*

• *Versay Barış Anlaşması Sorunu Üzerine Karar,*

• *Komintern Taktiği Üzerine Karar,*

• *İşçilerin Birleşik Cephesi Üzerine ve İkinci, İkibuçukuncu ve Amsterdam Enternasyonaline üye işçilere ve Anarko-Sendikalist Örgütleri Destekleyen İşçilere Yönelik Yönergeler,*

• *Açık Mektup: İkinci Enternasyonal'e ve Viyana Çalışma Birliği'ne, Bütün Ülkelerin Sendikalarına ve Haag Uluslararası Sendika ve Kooperatif Konferansına,*

• *Doğu Sorunu Üzerine Yönergeler,*

• *Komünist Partilerinin Eğitim Çalışması,*

• *Fransa Komünist Partisi'nin Çalışma ve Eylem Programı,*

• *Sendikalarda Komünist Eylem İçin Yönergeler,*

• *Komünist Hareketin Öncü Savaşçılarına Yardım Sorunu Üzerine Karar.*

Doğrudan işçi hareketi ve sendikal hareket üzerine olmayan karar ve çağrıların büyük çoğunluğunda aynı noktalara değinilmekte ve bu noktalar özel ele alınan karar maddelerinde bağıntısı içerisinde somutlaştırılmaktadır. İncelediğimiz sorun açısından bizim için daha çok gerekli olan, doğrudan işçi sınıfı ve sendikal hareket üzerine çağrılar ve kararlardır. Fakat önemli olan yerde diğer kararlarda ve çağrılardaki incelediğimiz soruna ilişkin bağıntılara da değineceğiz.

Tarımsal Eylem Programı başlıklı kararda; işçi sınıfının müttefikleri, düşmanları ve özel görevleri açıklanır ve Komünist Partisi'nin tarım proletaryasına yönelik yükümlülükleri hakkında şunlar vurgulanır:

"Gerçek bir tarım proletaryasının olduğu bütün ülkelerde bu tabakanın kırdaki devrimci hareketin en önemli faktörü olduğu açıktır. ... Tarım proletaryasının devrimcileşmesini hızlandırmak ve onu sömürüden kesin olarak kurtarabilen proletarya diktatörlüğü uğruna savaşım için eğitmede Komünist Partisi, tarım proletaryasını reel ücretin yükseltilmesi uğruna savaşımda destekler" (abç) (age., sayfa 254).

Aynı şekilde, tarım proletaryasının sendikalarda birleştirilmesi ve onun sendikal hareketinin güçlendirilmesi amacıyla Komünist Partisi'nin mümkün olan en fazla çabayı sarfetmesi istenir.

Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu'nun yeniden örgütlenmesi ve gelecek faaliyeti üzerine kararlar

Bu belgede Komünist Enternasyonal tüzüğü ile ilgili belirli saptamalar ve değişikler yapılır. Komünist Enternasyonal'in kendisini uluslararası proletaryanın dünya partisi olarak değerlendirdiği bir kere daha belirtilir. Komünist Enternasyonal'in en yüksek organı kongrenin yılda bir kez toplanması, kongrenin yürütme kurulunu ve Komünist Enternasyonal başkanını seçmesi yeniden onaylanır. Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu, bir başkan ve 24 tam üye ile 10 yedek üyeden oluşmaktadır. Yürütme Kurulunun yanısıra Genişletilmiş Yürütme Kurulu vardır. Genişletilmiş Yürütme Kurulu, Yürütme Kurulu'nun üyeleri ile farklı sayıda delege gönderen Komünist Enternasyonal'e üye partilerin temsilcilerinden ve Gençlik Enternasyonali ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali delegelerinden oluşmaktadır. Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin, Genişletilmiş Yürütme Kurulunda oy hakkına sahip üç delegesi vardır.

Komintern'in Taktiği Üzerine

Tartışılan sorunların ve yayınlanan kararların içerisinde en önemlilerinden birisi de bu belgedir. 14 altbölümden oluşmaktadır:

1- III. Kongre'nin kararlarının onaylanması,
2- Kapitalizmin çöküş dönemi,
3- Enternasyonal siyasi durum,
4- Sermayenin saldırısı,
5- Enternasyonal faşizm,
6- Yeni pasifist hayallerin yayılma imkanı,
7- İşçi hareketi içerisinde durum,
8- Sendikaların bölünmesi ve komünistlere karşı beyaz terörün hazırlanması,
9- Çoğunluğu kazanmak için görevler,
10- Birleşik cephe taktiği,
11- İşçi hükümeti,
12- İşletme konseyleri hareketi,
13- Dünya partisi olarak Komintern,
14- Enternasyonal disiplin.

7. altbölümde sermayenin saldırıya geçtiğine ve *"sermayenin saldırısının işçi sınıfını bir savurma durumuna" (age., sayfa 284)* getirdiğine değinilir.

8. altbölümde işçi sınıfının bu duruma gelmesinde reformistlerin, özellikle de onların sendikaları bölme pratiklerinin suçlu olduğu tespit edilir.

9. altbölümde burjuvazinin saldırısına ve sosyal-hainlerin bölücü çabalarına karşı komünistlerin işçi sınıfının çoğunluğunu komünizm için kazanma faaliyetlerine çok daha fazla ağırlık vermeleri gerektiği vurgulanır. *"Amerika'nın ve Avrupa'nın işçi sınıfının çoğunluğunu kazanmak -bu önceden olduğu gibi Komintern'in esas görevidir." (age., sayfa 285).* Esas görevin somut biçimlerle gerçekleştirilmesi amacıyla birleşik cephe taktiği geliştirilir.

10. altbölümde birleşik cephenin gerekliliği ve ne anlama geldiği anlatılır. *"Komintern, yalnızca bugünkü dönemde emekçilerin çoğunluğunu komünistlere kazanmanın emin yolunu gösterdiğinden, bütün komünist partilerin ve grupların birleşik cephe taktiğini en sıkı biçimde yürütmelerini talep eder.*

Reformistlerin bölünmeye ihtiyacı vardır. Komünistlerin, sermayeye karşı işçi sınıfının tüm güçlerinin birleştirilmesinden çıkarları vardır.

Birleşik cephe taktiği, komünist öncünün geniş işçi kitlelerinin en gerekli yaşamsal çıkarları için günlük savaşımlarında önde gitmesi demektir. Bu savaşımda komünistler hatta, sosyal demokratların ve Amsterdamcıların hain önderleri ile görüşmeler yapmaya hazırdırlar." (aynı yerde)

"Birleşik cephe taktiğinde en önemli şey, işçi kitlelerinin ajitasyonel ve örgütsel birleştirilmesidir" (aynı yerde).

Birleşik cephe taktiğinin çarpıtılmasına ve yanlış yönlere çekilmesine karşı da tavır takınılır. Bazı reformist partilerin birleşik cephe taktiğini, reformistlerin partileri ile komünistlerin partilerinin tek bir partide birleşmesi olarak yorumlamalarına veya birleşik cephenin seçim birlikleri olarak anlaşılmasına karşı; komünist partileri, kendi tam bağımsızlıklarını koruması şartlarında, hangi partiye üye olursa olsunlar, tüm işçilerin işçi sınıfının yaşamsal çıkarlarını sağlama almak için eylem birliği olduğu ortaya konur.

11. altbölümde, birleşik cephenin siyasi hedefi olarak işçi hükümeti talebi formüle edilir.

"Genel propaganda sloganı olarak işçi hükümeti (muhtemelen işçi ve köylü hükümeti) hemen her yerde kullanılır. Aktüel siyasi slogan olarak ama işçi hükümeti, burjuva toplumunun özellikle emin olmadığı, işçi partileri

ile burjuvazi arasındaki güç ilişkisinin hükümet sorunu kararını pratik zorunluluk olarak gündeme koyduğu ülkelerde en büyük öneme sahiptir. Bu ülkelerde işçi hükümeti sloganı zorunlu sonuç olarak tüm birleşik cephe taktiğinden çıkmaktadır." (age., sayfa 285)

"Bir işçi hükümetinin en temel görevi, işçi sınıfını silahlandırmak, burjuva karşı-devrimci örgütleri silahsızlandırmak, üretimin kontrolünü yerleştirmek, vergilerin esas yükünü zenginlerin sırtına yıkmak ve karşı-devrimci burjuvazinin direncini kırmak olmalıdır.

Bu türden bir işçi hükümeti yalnızca, yığınların savaşımından doğar, savaşıma yetenekli, baskı altındaki işçi yığınlarının en alt tabakaları tarafından yaratılan işçi organlarına dayanırsa mümkündür." (age., sayfa 286)

Komünist partilerinin bir işçi hükümetine katılmaları belirli şartlara bağlanır. Herşeyden önce katılmayı Komintern'in onaylaması önşarttır. İkincisi, hükümete katılan komünist delegeler partinin en sıkı denetiminde olmalıdırlar. Komünist partisi geniş işçi yığınlarının örgütü ile en yakın bağ içerisinde bulunmalıdır. Komünist partisi ideolojik ve örgütsel tam bir bağımsızlığa sahip olmalıdır. Bu şartların ya da birisinin olmadığı yerde işçi hükümetine katılmak onaylanamaz bir adımdır.

İşçi hükümeti biçimlerinin aldatmacalarına da kararda dikkat çekilir ve karşı-devrimci "işçi hükümeti" olarak iki tip (o dönemde Avustralya'da olan liberal işçi hükümeti ve Almanya'da olan sosyal-demokrat işçi hükümeti) ve devrimci, desteklenmesi gereken işçi hükümeti olarak 3 tip (Balkan ülkelerinin bazılarında ve Çekoslovakya'da mümkün olan yoksul köylülüğün ve işçilerin hükümeti, komünistlerin katıldığı işçi hükümeti ve yalnızca komünist partisinden oluşan, gerçekten devrimci işçi hükümeti) sayılır. Sonuncusu proleterya diktatörlüğü şartlarındaki işçi hükümeti olarak değerlendirilir. Devrimci olarak değerlendirilen diğer iki işçi hükümeti, proletarya diktatörlüğüne gidişte bir geçiş biçimidir ama *"diktatörlüğe doğru (gidişte) tarihsel zorunlu bir geçiş aşaması değildirler" (aynı yerde)*. Buna rağmen *"Diktatörlüğün mücadele ile ele geçirilmesinin önemli bir çıkış noktasıdırlar". (aynı yerde)*

12. altbölümde işyeri konseylerinin Komünist Partisi'ler için önemine bir kez daha değinilir ve işyeri konseyleri içerisinde önemli bir etkiye ve sistematik bir çalışmaya sahip olmayan bir Komünist Partisi'nin ciddi bir kitle partisi olarak ele alınamayacağı belirtilir.

İşçilerin birleşik cephesi üzerine ve İkinci, İkibuçukuncu ve Amsterdam Enternasyonali'ne üye işçilere ve anarko-sendikalist örgütleri destekleyen işçilere yönelik yönergeler

İşçi sınıfının geniş yığınları arasında birlik yönünde güçlü bir eğilim gelişir. Komünistleri ve devrimci işçileri ve hatta bir bütün olarak belirli sendikaları sendika birliğinden uzaklaştıran sendika bürokratları, işçi sınıfının birlik yönünde gelişen eğilimini doğrudan karşılarına almamak ve sanki kendilerinin de birlik taraftarı olduğu görüntüsünü verebilmek için yer yer birlik cephesi sloganını savunurlar. Komünist Enternasyonal, sendika bürokratlarının ve sosyal-hainlerin partilerinin hiç bir şekilde ciddi olarak birleşik cephe taraftarı olmadıklarını bildikleri halde, bunların gerçek yüzünü geniş işçi yığınları arasında ortaya sermek amacıyla İkinci, İkibuçukuncu ve Amsterdam Enternasyonallerine işçi sınıfının yaşamsal talepleri için savaşım temelinde birleşik cephe önerisi getirir.

"Komünist Enternasyonal, işçilerin birleşik cephe önerisini öne sürerek ve Komünist Enternasyonal'in her bir seksiyonunun İkinci ve İkibuçukuncu Enternasyonal'in partileri ile anlaşmalar yapmasına müsade ederek, tabii ki kendisini uluslararası ölçüde bu türden anlaşmadan soyutlayamaz." (age., sayfa 291).

Birleşik cephenin gerçekleştirilmesi için mücadelenin anarşist ve anarkosendikalistlerin etkisindeki işçileri kapsayacağı savunulur.

Açık Mektup başlıklı kararda, Komünist Enternasyonal'in reformistlerin enternasyonal örgütlerine birleşik cephenin yaratılması için somut önerileri tekrarlanır.

Sendikalarda komünist eylem için yönergeler

Bu belge, sonuç bölümü ile birlikte toplam yedi altbölümden ve 30 maddeden oluşmaktadır. Sırasıyla altbölümlerin başlıkları şunlardır:

1- Sendikal hareketin durumu,
2- Devrimci sendikalara karşı Amsterdam'ın saldırısı,
3- Anarşistler ve komünizm,
4- Tarafsızlık ve bağımsızlık,
5- Sendikalizm ve komünizm,
6- Sendikaların birliği uğruna savaşım,
7- Komünistlerin atılmasına karşı savaşım,
Sonuç.

Altbölümlerde sırasıyla; son iki yılda sermayenin işçi sınıfına karşı genel bir saldırıya geçtiği, reformist sendika bürokratları tarafından aldatılan işçi yığınlarının hayal kırıklığına uğradığı ve yığınlar halinde işçilerin sendikaları terkettiği ve bu yüzden son dönemde sendikal hareketin zayıfladığı; sermayenin saldırısına paralel olarak ve bu saldırının bir parçası olarak Amsterdam sosyal-hain sendikacılar enternasyonalinin, devrimci sendikalara karşı da genel bir saldırı başlattığı; bu saldırının en önemli aracının komünistleri ve devrimci işçileri reformistlerin yönetimindeki sendikalardan atmak olduğu; yine aynı zamanda anarko-sendikalistler ile anarşistlerin bir bölümünün de komünistlere ve komünistlerin önderliğindeki örgütlere karşı saldırıya geçtikleri anlatılır.

Esas olarak burjuvazi tarafından işçi sınıfına empoze edilmeye çalışılan tarafsızlık ve bağımsızlık gibi düşüncelerin işçi sınıfının çıkarlarına taban tabana ters olduğu vurgulanır ve *"sınıf hedefleri, yani kapitalist sistemin yıkılmasını göze almayan, önüne koymayan sendikalar, proleter bileşimlerine rağmen burjuva toplum düzeninin en iyi savunucularıdırlar" (age., sayfa 305)* Tarafsızlık ve bağımsızlık sloganının anti-komünist olduğu ve bu sloganı tutarlı olarak uygulayan anarkosendikalistlerin, tarafsızlık ve bağımsızlığın komünizme karşı tarafsızlık, yani aslında burjuvazinin tarafını tutma olduğu belirtilir.

Reformistlerin sendikaları bölme, parçalama alçak faaliyetlerine karşı komünistlerin önüne sendikaların birliğini korumak için her türlü çabayı gösterme görevi konulur ve görevin doğru yürütülmesi için somut bir eylem programı ile hareket edilmesinin zorunluluğuna değinilir. Komünistlerin atılmasına karşı savaşımın aynı zamanda sendikaların birliği için mücadele olduğu, atılanların sendikalara yeniden kabulü için en geniş işçi kitleleri arasında sıkı bir çalışmanın zorunlu olduğu, atılanların atıldıkları andan itibaren bir gün bile örgütsüz kalmamaları için örgütsel olarak birleştirilmeleri gerektiği belirtilir.

KIZIL SENDİKALAR ENTERNASYONALİ II. KONGRESİ

Kızıl Sendikalar Enternasyonali II. Kongresi, 19 Kasım-2 Aralık tarihleri arasında Moskova'da toplanır. Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin Birinci Kongresi'nden sonra, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne üye çeşitli akımlarla ve yeni üye olan bazı sendikalarla varolan ve I. Kongrede de tartışılan bir dizi sorun üzerine yürütülen tartışma bitmez ve II. Kongre'de, önceden de tartışılan bazı sorunlar ele alınır.

II. Kongre'de alınan kararlar, yapılan değişiklikler ve çağrılar şunlardır:

1- Yürütme Bürosu'nun Raporu Üzerine Karar,

2- Örgüt Sorunları,

3- Sermayenin Saldırısı Ve Birleşik Cephe İçin Savaşım,

4- Komünist Enternasyonal Ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali (Deklerasyon); Merkezi Emek Konfederasyonu'nun (CGTU) Karar Tasarıları

5- Fiyat Artışları Ve İşsizlik,

6- Militarizme Ve Emperyalizme Karşı Savaşım,

7- Sendikalar ve Kooperatifler,

8- Doğunun Sömürgelerinin Ve Yarı-Sömürgelerin Sendikal Hareketi.

Ekler:

1- Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin Tüzüğü,

2- Çağrılar ve Mitingler

- Bütün Ülkelerin Devrimci Proletaryasına,

- Tüm Sendikalistlere,

- Macar Sendikalarının Takibine Karşı,

- İşletme Konseyleri Kongresine, Neue Welt, Berlin,

- Hindistan Sendikaları Üçüncü Kongresine,

- Estonya Sendikaları İkinci Kongresine,

- İngiliz İşsizler Örgütü Ülke-Eylem Komitesine,

- Kuzey Böhmen'de Grevci İşçilere,

- İspanyol Sendikal Birliğine,

Şimdi tek tek bu karar ve çağrılara yakından bakalım;

1) YÜRÜTME BÜROSU'NUN RAPORU ÜZERİNE KARAR

II. Kongre, I. Kongre tarafından seçilen Yürütme Bürosu'nun raporunu onaylar ve bu konuda toplam 7 maddelik karar alır. Bunlar içerisinde 2., 3., 4., 5. ve zaaf ve eksikliklere değinen 7. maddeler önemlidirler. Bu maddelerde şunlar tesbit edilir:

"2- II. Kongre Yürütme Bürosu'nun Amsterdam Enternasyonali'ne, burjuvaziye karşı birlikte davranmayı yineleyen talepleri onaylanmaktadır. Ortak eylemlerin olmamasının suçu yalnızca ve yalnızca, burjuvaziyle çalışma ortaklığını devrimci işçilerle ortak eyleme tercih eden Amsterdam Enternasyonali'nindir;

3- Yürütme Bürosu'nun tüm anarko-sendikalistleri burjuvaziye ve reformistlere karşı ortak savaşıma çekme çabası onaylanmaktadır.

4- «Bağımsız» maskesi altında, gerçekte ama «anarko-sendikalist» bir enternasyonal ile devrimci sendikalist hareketi parçalama deneyimlerine karşı Yürütme Bürosu'nun tutumu onaylanmaktadır.

5- Sendikal hareket içerisindeki bazı anarşist grupların eylemlerinde Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne karşı, hiç de seyrek olmayan bir biçimde reformistlerle ve burjuvaziyle birlikte Rusya'nın devrimci proletaryasına karşı ve Rus devrimine karşı yönelen cephe kurduklarını belirtmektedir.

...

7- Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne bağlı tüm örgütlerin şimdiye kadar Yürütme Bürosu ile yeterli düzeyde bağlar kurması başarılmadığı için, bütün örgütlerle sürekli ve sistematik ilişkiyi oluşturmayı; kitlelerin eğitimi ve sıkıca kaynaştırılmasını güçlendirmeyi ve derinleştirmeyi; böylece burjuvazinin yıkımı ve proletarya diktatörlüğünün kurulması uğruna savaşmaya yetenekli ve çelikleşmiş sendikaları oluşturmayı en önemli görevlerinden birisi olarak görür". ("Devrimci Sendikaların 2. Enternasyonal Kongresinin Sonuçları ve Kararları", Cilt 16, sayfa 3, Kızıl Sendikalar Enternasyonali Kitaplığı, Alm.)

• Görüldüğü gibi; başından bu yana işçi sınıfının birliğini tabandan kurma siyasetini temel alan Kızıl Sendikalar Enternasyonali, diğer yandan burjuvaziye karşı işçi sınıfının geniş bir cephesini sağlayabilmek ve pratikte reformistlerin gerçek karakterini işçi yığınlarına göstermek için üstten sağlanan eylem birliklerini reddetmiyor, tersine böyle bir girişimden sürekli kaçan Amsterdam Enternasyonali'nin üzerine yeni eylem birlikleri önerileri ile gidiyor.

• Burjuvaziye ve reformistlere karşı, devrimci konuma sahip anarko-sendikalistlerle ilkeli bir mücadele yolu ile sağlam bir cephe kurmaya çalışıyorlar. Böyle bir cephenin kurulabilmesi için Komünistler yer yer önemli tavizler vermekten de çekinmiyorlar. Fakat diğer yandan komünistlerle ittifak yerine reformistler ve burjuvaziyle ittifakı seçenlere karşı sert tavır takınmaktan da vazgeçmiyorlar.

• Faaliyet raporunda aynı zamanda olumsuzluklara da değiniliyor ve yeni Yürütme Bürosunun tespit edilen eksikliği aşması yönünde somut görev veriliyor. Rapordan sonra ele alınan konu, kongrenin en önemli gündem maddelerinden birisini oluşturan örgüt ve örgütlenme sorunları üzerine konudur.

2) ÖRGÜT SORUNLARI

Bu karar toplam 51 maddeden ve 13 altbölümden oluşmaktadır. Alt bölümler şöyledir:

I- Genel Bölüm,

II- Sendikaların güçlendirilmesi uğruna mücadele,

III- Kısmi talepler ve sonal hedef,

IV- Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarlarının dıştalanmasına karşı savaşım,

V- Eski birliklerde azınlıklar ve bağımsız devrimci birlikler,

VI- Merkeziyetçilik ve federalizm,

VII- İşyeri konseyleri uğruna savaşım,

VIII- En önemli ülkelerde görevlerimiz,

IX- Uluslararası meslek ve sanayi birlikleri,

X- Gençlik ve kadınlar arasında çalışma,

XI- Sendika basını ve sendika edebiyatı,

XII- Enformasyon ve bağ,

XIII- Sonuç.

I. Bu bölümde sendikaların uğruna mücadele yürütmesi gereken ana hedef açıklanır ve genelde reformistlerin, özelde sendika bürokratlarının sendikal hareketin o güne kadarki tarihinde oynadığı karşı devrimci rol ortaya konur. Birinci Dünya Savaşı sırasında sendika bürokratları ve onların yönetimindeki sendikalar, *"burjuvazinin diktatörlüğünün temeli" (age., sayfa 4)* haline gelirler. Bu sendikaların burjuvazinin bir aleti, bir dayanağı, evet temel dayanağı haline gelmesi ama, kapitalizmin ve savaşın işçi yığınlarının sıkıntılarını son sınırına kadar zorlaması, öncelikle işçi sınıfının öncü kesimlerinin giderek sendika bürokrasisinin pozisyonlarından kopmasını ve sola doğru kaymasını beraberinde getirir. Süreç içerisinde daha geniş işçi kitleleri reformist bataklıktan çıkış yolları aramaya başlarlar. Sol unsurların sendikalar içerisindeki etkisinin hızla artması sonucunda, sendika bürokrasisi bu gelişmeyi engelleyebilmek amacıyla sendikalar içerisindeki

solları atma aracına sarılır.

"Kendi ve aynı zamanda tüm kapitalist sistemin yıkılışını geciktirmek için solların atılması reformistlerin tek aracı olarak en önemli savaşım metodu haline gelmiştir."(age., sayfa 5)

Bu olgu şunu kanıtlamaktadır:

"5- Emek ile sermaye arasındaki savaşımın keskinleşmesi ölçüsünde işçi hareketinin devrimci kanadının hedefi daha açık ortaya çıkar. Sendikalar kapitalist sistem içerisinde koruma organları durumundan çıkıp kapitalist egemenliğin yıkılması ve proletarya diktatörlüğünün kurulmasının organları olmalıdırlar. Bu pratik görev işçi sınıfının önüne ne kadar açık çıkarsa, en kaba cisimlenişini reformist sendika örgütlerinde bulan ve yalnızca hedefimize karşı değil, aynı zamanda önümüzde duran görevlerin gerçekleştirilmesi için metodlarımıza ve araçlarımıza karşı olan işçi tutuculuğu daha saldırgan olur." (age., sayfa 5)

Bir kez daha, çok açık olarak sendikaların uğruna mücadele yürütmesi gereken ana hedef –burjuvazinin egemenliğinin yıkılması ve proletarya diktatörlüğünün kurulması– formüle ediliyor. İşte budur her türden reformist sendikacılık ile sınıf sendikacılığı arasındaki gerçek ayrım. Sınıf sendikaları teoride ve pratikte bu hedefe oturtuldukları ölçüde proletaryanın "komünizm okulu" olabilirler, ücret köleliği sistemini tüm sonuçları ile ortadan kaldırma savaşımında kalıcı başarılar elde edebilirler. Türkiye-Kuzey Kürdistan işçi sınıfı ve sendikal hareketi bu teorik ve pratik temele oturduğu ölçüde sınıf sendikacılığının gereklerini yerine getirebilir.

II. İşçilerin sınıf mücadelesinde en canalıcı, güncel sorunlardan birisi de, işçi sınıfının halen önemli kesimlerinin, bir çok ülkede çoğunluğunun sendikal anlamda da örgütsüz oluşu, bu durumun sermayenin işçi sınıfına karşı saldırısını kolaylaştırmasıdır. O günkü dönemde işçi sınıfının örgütsüzlüğünü ve parçalanmışlığını güçlendiren faktörlerden bir tanesi de, devrimci, sol niyetlerle de olsa reformistlerin, sendika bürokratlarının egemenliğindeki sendikaların terk edilmesi çağrısı yapan sol sapmadır. Bu sapmaya karşı Kızıl Sendikalar Enternasyonali II. Kongresi örgütsel alanda şu sloganı ileri sürer: *"Hiç bir erkek işçi, hiç bir kadın işçi sendikaların dışında kalmamalıdır. Bu nedenle terk etme hangi niyetlerle olursa olsun sendikalardan çıkma çabalarına kararlı olarak karşı konulmalıdır."(age., sayfa 5)*

Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin genelde sendikaların güçlendirilmesi için çağrı yapması ve reformistlerin egemenliğindeki sendikalardan çıkma şeklindeki yanlış siyasete karşı kararlı olarak savaşım vermesi, reformist sendikalara karşı mücadele için kurulan bir devrimci sendika enternasyonali açısından çelişkili bir tutum olarak görülebilir. Bu çelişki görünüştedir. İşçi sınıfının en temel örgütlenme biçimlerinden, en geri işçilerin arasındaki rekabeti bile azaltma ve işçiler arasında dayanışmayı geliştirme açısından ilk araçlar olan sendikaların güçlendirilmesi devrimci bir sendikanın da hedefidir. Devrimci bir sendika; sendikalara değil, sendikalarda kendi egemenliğini sağlamanın ve işçi sınıfını aldatmanın bir aracı olan bürokrat, karşı-devrimci yapıya karşı savaşım yürütür. Amacı "reformist uru" sendikalardan söküp atmak, işçi sınıfının en geniş yığınlarını kazanmaktır.

İşçi sınıfının en geri, en ilkel biçimde de olsa örgütlenmesi kötü değil, iyi bir şeydir; ileriye doğru atılan bir adımdır. Kızıl Sendikalar bu adımı zayıflatmaya değil güçlendirmeye çalışırlar. Fakat onlar sendikaların güçlendirilmesi için savaşımını soyut ilkeleri yineleyerek yürütmezler.

"8- Sendikaların güçlendirilmesi için savaşım, saf soyut ilkeler temelinde değil, tersine pratik bir program temelinde yürütüldüğünde ciddi sonuçlar doğurabilir. Sendikalara geniş yığınların çekilmesi yalnızca, işçilerin pratik günlük talepleri ve ihtiyaçları için sürekli ve planlı savaşımla olalabilir."
(age., sayfa 5-6)

III. altbölümde günlük, kısmi taleplerin sonal hedef ile ilişkisine ve kısmi taleplerin sonal hedefe yaklaşmadaki önemine değinilir.

Bu altbölüm iki maddeden oluşmaktadır. Bu iki maddeyi olduğu gibi aktarıyoruz:

"9- Her ülke ve üretim dalı için eylem programının hazırlanması Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarlarının en önemli görevlerinden birini oluşturmaktadır. Kısmi talepler uğruna savaşımı devrimci ilkelerden bir sapma olarak ortaya koyma denemelerine kararlı olarak karşı konulmalıdır. Devrimcilik, herkesce bilinen devrimci gerçeklerin tekrar edilmesine değil, tersine önceden çizilen programın uygulanmasının devrimci metodlarına dayanır. Reformist birlikler, bir ve aynı kısmi talepleri, devrimci birliklerden tamamen değişik olarak uygulayacaklardır. Kısmi talepler, devrimci birlikler için gelecek savaşıma, kitlelerin birleştirilmesi ve örgütlendirilmesi için sadece bir araç oluştururken, reformist sendikalar için herşeydir. Kısmi talepler uğruna savaşım bizi öne konulan hedeften uzaklaştırmaz, tersine ona yaklaştırır. Kısmi talepler için savaşım devrimci gururumuzu bozar (diyen) anarşist önyargılara kararlılıkla karşı durulmalıdır. Bu, yalnızca bizi kitlelerin örgütlenmesinde ve devrimci eylemlerin hazırlanmasında engelleyen zararlı bir laf cambazlığıdır.

10- Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarlarının görevi, kısmi talepler için faaliyeti, sürekli olarak sonal hedeflere ulaşma bakış açısından yürütmektir. Kısmi talepler ile sonal hedefler arasında çelişkiler yalnızca, birini diğerinden ayırdığımızda çıkarlar. Soyut bir propaganda, bütün yönelimlerden işçileri barındıran sendikaları mutlaka zayıflatır, fakat örgütlerimizin pratik çalışması, somut programı, işçilerin günlük çıkarları için sistematik ve sabırlı savaşım saflarımıza sürekli, esaslı sınıf savaşımının okulunu yaşayan ve böylece komünist bilinci özümleyen yeni işçi kesimlerini çekecektir." (age., sayfa 6)

Bugün Türkiye-Kuzey Kürdistan işçi sınıfı hareketi içerisinde egemen olan esas tehlike, kısmi talepler, reformlar uğruna savaşımın her şey olarak kabul edilmesidir. İşçi sınıfının kurtuluşuna düşman bu sapma, işçi sınıfının kurtuluşu uğruna savaşım iddiasında olan hemen tüm oportünist örgütlerde de egemen olan sapmadır. Tabii ki bu sapmanın egemenliği işçi hareketinin andaki geriliği ile doğrudan bağıntılıdır ve bu gerilik, oportünizm tarafından sürekli beslenmektedir. Durumun bu düzeyde olması, kısmi talepler uğruna savaşımı herşey haline getiren sapmaya karşı savaşıma özel önem verilmesini ve özellikle buna karşı saldırıların yoğunlaştırılmasını gerektirmektedir. Fakat bugünden, aynı zamanda, işçi sınıfının kısmı taleplerine burun büken, devrimci laf ebeliği ile siyaset yapmayı kural haline getiren diğer sapmaya karşı da sürekli mücadele edilmelidir.

IV. Yüzbinlerce devrimci işçinin ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarlarının sendika bürokratları tarafından sendikalardan atılmasına karşı görev olarak şunlar belirlenir:

"11- Elde olan tüm araçlarla muhalefetin atılmasına karşı savaşım yürütmek acilen gereklidir.

12- Geniş yığınlar bu atılmanın nedenleri üzerine aydınlatılmalıdır. Her işçi toplantısında, her işletmede ve her fabrikada atılanların yeniden alınması sorunu gündeme alınmalı, geniş kitlelerin değerlendirmesine sunulmalıdır.

13- Atılanlar bir gün bile dağınık olarak kalmamalıdır. Örgütlerinin biçimleri duruma göre değişebilir. Atılanların örgüt biçimi ne olursa olsun, o (atılanların örgütü) yeniden alınma i-

çin sürekli bir savaşım yürütmeli ve aynı zamanda örgütünü işverenlere karşı pratik savaşım temelinde geliştirmelidir." (age., sayfa 6-7)

Bu kararlarda da çok açık görüldüğü gibi, sendikalar içerisindeki devrimci işçilerin sendika bürokratları tarafından atıldığı durumda da, geniş kitlelerden soyutlanmamak olmamak ve sendika bürokratlarına karşı daha etkili mücadele yürütmek amacıyla yeniden alınmaları için her türlü araç kullanılarak mücadele edilmelidir.

V. Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin bir dizi yığınsal taraftarı reformist sendikalar içerisinde üyedirler ve bu sendikalar içerisinde savaşım yürütmektedirler. Reformist sendikalar içerisinde faaliyet yürüten Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarlarının, reformist sendikalar içerisinde ülkeden ülkeye değişen örgütlenme biçimleri vardır. Örneğin Polonya'da komünist fraksiyonlar olarak, başka ülkelerde muhalefet olarak, bazılarında ise komünist birlikler olarak. Bu türden fraksiyonların, muhalefet gruplarının tüm Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarlarını kapsayan kesin bir örgüt biçimi olmadığından, bu grupların taraftarlarının kesin sayısı bilinmemektedir. Ama kesin olan, bu fraksiyonların ve muhalefet gruplarının taraftarlarının sayısının gün geçtikçe artmasıdır. Kızıl Sendikalar Enternasyonali II. Kongresi bu tür fraksiyonların ve muhalefet gruplarının taraftarlarının kesin sayısını elde etmeyi görev olarak tespit eder.

Reformist sendikalarda çalışan muhalefet gruplarının yanısıra, hemen tüm ülkelerde Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne üye *"bağımsız, devrimci örgütler" (age., sayfa 8)* vardır. Bağımsız devrimci örgütler ile reformist sendikalardaki muhalefet gruplarının en önemli görevlerinden birisi de, kapitalizme ve reformizme karşı savaşımlarını en sıkı bir biçimde koordine etmek ve ortak eylem komiteleri oluşturmaktır.

VI. Savaşım şartları, işçi sınıfından tüm güçleri yoğunlaştırmasını ve harekete geçirilmesini talep etmektedir. Tüm güçlerin harekete geçirilmesi ve yoğunlaştırılması ise, aynı sanayi dalındaki sendikaların birleşmesini, giderek sanayi dallarında birleşen sendikaların, tüm ülke çapında birleştirilmesini gerektirmektedir. İşçi sınıfı saflarında, hatta o günkü dönemde Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarları arasında da bu türden bir birleşmenin gerekliliğini kavramayan ve lonca zihniyetini savunan unsurlar vardır. Kızıl Sendikalar Enternasyonali II. Kongresi, bir yandan yanlış anlayışların aşılması, diğer yandan ise sendikaların birleştirilmesini hızlandırmak amacıyla şu kararı alır:

"18- Enerjik olarak merkezileşmiş sanayi birlikleri için ortaya çıkılmalı ve tüm işçilerin güçlerinin akılcıl kullanımı için savaşım araçlarının ve metodlarının yoğunlaştırılmasına çaba sarfedilmelidir. Varolan şartlarda, yaşanan türde bir federalizm işçi hareketinin gelişiminin yolunda bir engeldir, bu nedenle buna kararlı ve kategorik olarak karşı çıkılmalıdır" (age., sayfa 8-9)

VII. İşyeri konseylerinin işçi sınıfının mücadelesindeki önemini ve yerini daha kuruluşundan önce kavrayan, buna I. Kongresi'nde oldukça geniş bir yer ayıran Kızıl Sendikalar Enternasyonali; II. Kongresi'nde yeniden bu sorun üzerinde durur ve işyeri konseylerinin (ya da bir başka adıyla işyeri-fabrika-işletme komitelerinin) gerçekten devrimci savaşımın araçları olmaları amacıyla çeşitli önerilerde bulunur.

Bu noktada II. Kongre'nin ilk dikkat çektiği sorun, işyeri konseylerinin kendilerini, engellemelere rağmen geniş işçi kitlelerine kabul ettirdikten sonra, reformist hainler tarafından uysallaştırılması ve burjuva yasallığının sınırları içerisine hapsedilmesi tehlikesidir. Devamında şu noktalara dikkat çekilir:

" 21- İşyeri konseyleri işçi sınıfının birliğinin kaynaktaki organlarını oluşturmaktadırlar. Bunlar işletmenin bütün işçilerinin doğal temsilcisidir. İşçilerin eylemleri yalnızca, şayet böyle bir örgütlenme hücresine sahipse ifade bulur. İşletme konseyi sözkonusu işletmenin tüm işçilerini kapsamalıdır. Devrimci sendikal hareket için büyük bir tehlike, bu sloganın gerçekleştirilmesi için ciddi ve tutarlı bir savaşım olmaksızın, işletme konseyleri üzerine sonu gelmeyen tartışmalardan gelmektedir. Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarları işletme konseyleri için yorulmak bilmez bir propaganda ve ajitasyon yürütmelidirler ve bunların olmadıkları yerde, en ufak bir imkanda seçilerek kurulması için ortaya çıkmalıdırlar.

22- İşletme konseylerinin seçimi özellikle çatışma dönemlerinde ve yığınların hareketlenmesi sırasında kolay görünmektedir. Bir grev çıkar çıkmaz, bir grev yönetiminin seçiminin yanısıra, her fabrikada, her işletmede bütün işçiler tarafından bir işletme konseyi seçilmeli ve daha sonra onunla grev yönetimi ve birlik arasındaki ilişki oluşturulmalıdır. Bu işletme konseyi aynı zamanda kitle, birlik ve grev yönetimi arasındaki bağıntıyı üzerine almalıdır. Bu savaşım sırasında yaratılan temsilcilik, işçi hareketi içerisindeki yerini sağlama bağlayacak ve grevin bitiminden sonra da bütün ciddi durumlarda işçiler işyeri konseyine başvuracaklardır." (age., sayfa 19-10)

Bir işyerindeki sendikalı sendikasız bütün işçilerin seçimi ile iş başına getirilen işyeri konseyinin, bir işletmedeki tüm işçileri kapsaması, bütün işçileri harekete geçirmede ve savaşımda yönlendirmesi açısından önemli bir araç olması olgusu, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin bu araçla yakından ilgilenmesini ve derinlemesine incelemesini beraberinde getirmiştir.

23. karar maddesinde ise, işyeri konseyleri için savaşımın soyut propaganda karakteri taşımaması gerektiği, somut ve tespit edilmiş bir eylem programı temelinde yürütülmesi gerekliliği vurgulamaktadır.

VIII. altbölümde, o günkü dönemde en önemli ülkeler kategorisi içerisinde ele alınan ülkelerde, Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarlarının durumu ve görevleri ortaya konmaktadır.

Balkan ülkelerine değinilen yerde, Türkiye üzerine söylenenler ise şunlardır:

"İşçilerin tek tek milli sendikalarda (Türk, Yunan, Ermeni) örgütlü olduğu Türkiye'de; Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarlarının asıl görevi, bu sendikaların, aktif sınıf savaşımında temeli olan birleşik sanayi birliklerinde, şu ya da bu milliyete ait olmasından bağımsız olarak birleştirilmesi için kuvvetlendirilmiş çabada yatmaktadır." (age., sayfa 16)

IX. Amsterdam Enternasyonali'ne üye sendikaların kurduğu Enternasyonal Meslek ve Sanayi Birlikleri Sekreterliği, her şeyden önce devrimci Rusya'nın sendikalarını ve diğer ülkelerin devrimci sendikalarını, bunların resmi başvurusuna rağmen üye olarak almaz. Kızıl Sendikalar Enternasyonali, reformist sendikaların bu bölücü ve devrimci sendikalara karşı yönelen yıkıcı çalışmalarına karşı, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin I. Kongresi'nde kurulan Propaganda Komitesi aracılığı ile sistematik bir mücadele yürütmeyi ve bu mücadeleyi tek tek ülkelerde ve sanayi dallarında derinleştirmeyi görev olarak tespit eder.

X. Gençlik ve kadınlar arasındaki çalışma üzerine alnan karar şöyledir:

"Kapitalizm; küçük yaştakileri ve kadınları herşeyden önce, işçi sınıfının en zayıf kesimi olarak sömürmektedir ve işçilerin maddi durumlarına karşı her saldırı, kadınların ve küçük yaştakilerin durumunun kötüleşmesi ile başlamaktadır.

Bu nedenle Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarları, Gençlik Enternasyonali'nin ve Enternasyonal Kadın Sekreterliği'nin kabul ettiği ekonomik programı kendine mal etmeli ve gerçekleştirilmesi için savaşmalıdır.

İşçi gençlik ve çıraklar, sendikalara eşit haklara sahip üyeler olarak kabul edilmelidirler ve orada geleceğin savaşçıları olarak eğitilmelidirler. Eylemlerde, yeterli iş ücreti, altı saatlik iş günü, işsizlerin güven altına alınması eğitim vb. gibi gençliğin taleplerine en büyük dikkat gösterilmelidir.

Aynı şekilde Kızıl Sendikalar Enternasyonali taraftarları, kadın işçilerin erkek işçilerle tam iktisadi eşitliği için ve kadınların ve annelerin gerçek korunumu için savaşım vermelidirler."

(age., sayfa 18)

XI. Ciddi bir sendika basını yaratmak amacıyla Kongre, haftalık bir dergi çıkartmayı ve her ülkede işçi sınıfı hareketi üzerine bir kütüphane kurmayı karar altına alır.

XII. Bu karar maddesinde, Kongre, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne üye sendikaların bir yandan merkez, diğer yandan kendi aralarındaki ilişkiyi geliştirmek amacıyla; a) merkezi düzenli rapor vermeyi ve b) en önemli dillerde yayınlanan bir bülten çıkarmayı gerekli görür.

XIII. Sonuç bölümünde Kongre; *"tüm dünyadaki devrimci deneyimlerin toplamını" (age., sayfa 19)* oluşturan ve I. Kongre'de onaylanan eylem programını hayata geçirmenin, her üye birliğin görevi olduğunu vurgular.

3) SERMAYENİN SALDIRISI VE BİRLEŞİK CEPHE İÇİN SAVAŞIM

Bu bölüm, 9 altbölümden ve toplam 21 maddeden oluşmaktadır. İlk iki bölümde sermayenin yeni saldırısının nereden kaynaklandığı açıklanmakta ve daha sonraki iki bölümde sermayenin, işçi sınıfına karşı o dönemde giriştiği bu yeni ve genel saldırıya karşı koymamasının nedeni olarak, işçi sınıfını ideolojik ve örgütsel olarak burjuvaziye karşı silahsız bırakan reformistlerin hain ve bölücü faaliyetlerini belirtilmektedir.

V. altbölümde birleşik cephenin neden gerekli olduğu ortaya konmaktadır.

"İşçilerin her parçalanışı kapitalistlerin güçlenmesi anlamına gelmektedir. Sermayeye karşı savunma savaşımı başlatabilmek için ve bundan, karşı saldırıyı geliştirmek için, birleşik cephenin oluşumu ilk önşarttır. Birleşik cephe olmadan sermaye üzerinde zafer olmaz" (age., sayfa 23)

"İşçiler, birleşik cephe içerisinde kapitalistlere karşı, devrimci savaşımı başlatmayı başaramazlarsa, o zaman yalnızca yeni yenilgilerin acısını çekmeyecekler, yalnızca daha da büyük sefalet ve daha derin bağımlılığa düşmekle kalmayacaklar, örgütlerinin paramparça edilmesinin de acısını çekecekler ve tamamen savunmasız hale gelecekler. Bu durumda bütün devrimcilerin görevi, tüm işçilere, hizmetlilere ve memurlara, sermayenin saldırısını kırmak ve karşı saldırının örgütlenmesi aracılığı ile kapitalizm üzerinde işçilerin zaferini kazanmak için onlarla birlikte savaşmaya kararlı olduğumuzu ka-nıtlamaktır." (age., sayfa 24)

Burada kastedilen Birleşik Cephe, çok açık olarak görüldüğü gibi, işçi sınıfının yaşamsal çıkarları temelinde kapitalizme ve sömürücülere karşı yönelmesi gereken bir cephedir. Bu türden bir cephenin kurulması hem reformistlerin ve hem de kapitalistlerin korktuğu en büyük tehlikedir. Zira böyle bir cephenin kurulması demek, burjuvazinin ve sendika bürokratlarının ölüm çanlarının çaldığı anın gelip çatması demektir. Bu yüzden sömürücüler ve reformistler, sendika bürokratları, her ne pahasına olursa olsun, bu türden bir devrimci cephenin kurulmasını engellemeye çalışırlar.

Bütün engellemelere rağmen devrimci bir birleşik cephe nasıl kurulacaktır? VI. alt bölüm bu soruna cevap vermektedir.

"c) Genel bir birleşik cephenin kurulmasının ilk şartı ortak irade, tek tek ülke sorunlarında aralarında var olan görüş ayrılıklarını gözönünde bulundurmaksızın, tüm devrimci güçlerin kararlı hareketi ve disiplinli davranışıdır. Devrimci güçlerin kendi aralarındaki her çekişme reformizmi güçlendirir.

d) Birleşik cephenin oluşturulması basitçe örgüt yönetimlerinin anlaşmaları ile değil, yalnızca en yoğun etki aracılığı ile yığınlar içerisinde, örgütlerin en temel hücrelerinde, işletmelerde olursa sağlam bir temele sahip olur.

e) İşçi örgütlerinin birleşik bloku ancak, varolan durumlarda bütün katılanlar tarafından bağlayıcı olarak tanınan açık, somut savaşım hedefleri ve metodlarına sahipse, o zaman işçiler için başarılar getirebilir.

f) İşyeri konseyleri birleşik cephenin oluşturulması için kazanıldıklarında birleşik cephe için savaşım özellikle başarılı yürütülür." (age., sayfa 24)

Bir sonraki altbölümde oluşturulacak bir birleşik cephenin harekete geçeceği somut mücadele talepleri formüle edilmektedir. Bunların arasında ücretin ve işçilerin korunumu, kadın ve erkek işçiler için eşit işe eşit ücret, 8 saatlik işgününün güvenceye alınması, işçilerin, hizmetlilerin ve memurların grev hakkının savunulması, işsizlerin yaşamlarını devam ettirmeleri için ücret ödenmesi, grevler sırasında grevci işçilerin silahlanması, burjuvazinin savaş çıkartma çabalarına karşı savaşım, Sovyet Rusya'nın savunulması, sömürgelerdeki işçilerin aşırı derecede sömürülmesine karşı vb. bir dizi talep getirilmektedir.

VIII. altbölümde yanlış, zararlı mücadele yöntemleri teşhir edilmektedir. Bunlar;

—uzun süreli toplu sözleşme anlaşmalarının yapılması,

—mücadele yerine uzlaşma komisyonlarına başvurulması,

—işçi sınıfının genelini gözönünde tutmadan ve sınıf dayanışmasını temel almadan imtiyazlı gruplar için toplu sözleşme anlaşmaları yapılması,

—bürokratik grev kararı alma yöntemleri ile grevlerin engellenmesi,

—grevlerin suni olarak dar bir yerel alana sıkıştırılmaya çalışılması,

—başarı vaad eden savaşımların sonuçlardan korkulduğundan dolayı bitirilmesi,

—işçilerin bulundukları sanayi dalı veya ülke dışında dayanışma hislerini eylemlerle dile getirmesinin engellenmesidir.

IX. altbölümde savaşımların hazırlanması sorunu üzerinde durulur ve grevin başarılı olarak yürütülmesi için bazı noktalara değinilir.

4) KOMÜNİST ENTERNASYONAL VE KIZIL SENDİKALAR ENTERNASYONALİ

Komünist Enternasyonal ile Kızıl Sendikalar Enternasyonali arasındaki ilişkinin ne olması gerektiği sorunu, I. Kongrede olduğu gibi, II. Kongrede de en şiddetli tartışılan sorun olmuştur.

I. Kongre, delegelerin önemli bir bölümünün itirazı ile karşılaştığı için ve komünistler bu sendika delegelerini kaybetmek istemedikleri için, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin Komünist Enternasyonal'e bağlı bir organ olarak kurulmamasını kabul ederler. Ama tüzüğe Komünist Enternasyonal'in dünya proletaryasının öncüsü olduğu ve her iki enternasyonalin karşılıklı olarak birbirlerinin kongrelerine delegeler göndereceği ve ortak organlar oluşturulacağı karar altına alınır.

Kararın bu şekli de, anarko-sendikalistlerin etkisi altındaki bir çok sendikayı memnun etmez ve bunlar tüzükte değişiklik talep ederler. Tüzük değişikliğini talep eden sendikaların içerisinde en önde Kızıl Sendikalar Enternasyonali II. Kongresi'nde üyelik başvurusu yapan ve Fransa'nın devrimci sendikalarını kendi içerisinde birleştiren CGTU gelmektedir. Komünistler, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne yönelen ve bir kısmı da önceden Kızıl Sendikalar Enternasyonali'de üye olan sendikaları kaybetmek istememektedirler, ama istenilen degişiklik önerilerini de kabul etmeye niyetli değildirler. Sorun çıkmaza girer ve bunun üzerine Kızıl Sendikalar Enternasyonali ve Losowsky Lenin'e başvurur. Losovsky, Lenin ile konuşmasını ve sonucunu şöyle aktarıyor:

"Lenin bana sadece bir soru sordu: «Bunlar bize doğru mu geliyorlar, yoksa bizden gidiyorlar mı? Bizimle bir anlaşma yönünde mi gelişiyorlar yoksa değil mi?» Benim, «bize doğru geliyorlar» cevabım üzerine Lenin, «Burada bir uzlaşma yapılabilir ve yapılmalıdır. Bu talepler bizden uzaklaşmak için bahane olarak ileri sürülmüş olsaydılar, o zaman böyle ciddi doğaya sahip bir uzlaşma yapmanın kesinlikle siyasi anlamı olmazdı. Burada, aslında halen sendikalist geleneklerle kaynaşmış olan, kesinlikle bize doğru yaklaşan devrimci bir işçi hareketi sözkonusudur, o zaman bir uzlaşma yapılmalıdır. Böylece bu hareket daha yakınımıza doğru gelsin. Böylece, Fransa'nın sendikal hareketi, daha sonra, bu önyargılar aşıldığı oranda etkilenebilir». (10 Yıl Kızıl Sendikalar Enternasyonali, Losowsky, sayfa 19, Kızıl Sendikalar Enternasyonali Yayınevi, 1930, Alm.)

Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ndeki komünistler, Lenin'in tavsiyesine uygun davrandılar ve uzlaşma yaptılar. Gelişme, Lenin'in öngörüsünü tamamen doğruladı ve CGTU içerisinde halen önemli bir etkiye sahip anarkosendikalist önyargılar önemli ölçüde aşıldı ve bu sendika komünist bir çizgiye oturdu. Uzlaşmanın yapıldığı dönemde CGTU'nun olumlu gelişeceğinin garantisi tabii yoktu ve komünistler II. Kongre'de şerhlerini karar metnine sokarak uzlaşmayı istemeye istemeye kabul ettiler. Tüzüğe alınan metinler şunlardır:

Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne kabul edilme şartları bölümünde;

"Burjuvaziye karşı tüm savunma ve saldırı eylemlerinde şartlara göre bütün devrimci örgütlerle ve Komünist Partisi ile geçici anlaşmalar (yapılabilir. /ÇN)"

Komünist Enternasyonal ile ilişkiler bölümünde;

"Tüm devrimci örgütlerin savaşımının koordine edilmesi amacı ile, şartlar gerektirdiğinde Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin Yürütme Bürosu;

1- Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu ile anlaşmalar yapmak;

2- Uluslararası işçi hareketinin en önemli sorunları üzerine danışmak ve ortak eylemlerin örgütlenmesi amacıyla Komünist Enternasyonal'in Yürütme Kurulu ile birlikte ortak toplantılar yapmak;

3- Komünist Enternasyonal ile birlikte çağrılar yayınlamak;

4- Şartlar gerektirdiğinde ortak kararları yerine getiren ve eylem süresince var olan eylem komisyonları seçmek (yetkisine sahiptir. /ÇN)" (Devrimci Sendikaların II. Uluslararası Kongresi Sonuçları ve Kararları, sayfa 29)

Yine daha önceki kongrede, Komünist Enternasyonal ile ilişkiler bağıntısında kabul edilen kararda belirtilen, Komünist Enternasyonal ile *"mümkün olan en yakın ilişki"*, Komünist Enternasyonal için *"tüm dünya devrimci işçi hareketinin öncüsü"* gibi nitelemeler kaldırılmış, bunların yerine, *"proleter güçlerin koordine edilmesi ve yoğunlaştırılması"*, *"ortak eylemlerin, konferansların vb. yapılması"* gibi kavramları koymuş ve Komünist Enternasyonal'in öncülüğü açıklaması tüzükten çıkartılmıştır. Kararın başına, tutarlı komünist çizgiyi savunan Rusya, Almanya, İtalya, Bulgaristan, Polonya ve İspanya delegeleri şerhlerini koydular ve doğrusunun ne olduğunu karar metninde en başta açıkladılar.

Değiştirilen bir başka madde de tüzüğün 42. maddesi idi ve aslında değişiklik formülasyon değişikliği olarak kaldı. Bu maddede, içerik olarak sınıf savaşımını ve proletarya diktatörlüğünü tanıma Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne üye olmanın şartları olarak aynen kaldı.

5) FİYAT ARTIŞLARI VE İŞSİZLİK

6 maddelik bu kararda, tüm kapitalist ülkelerin savaş içinde ve savaş sonrasında içine düştükleri krizin yükünü işçi sınıfının sırtına yükleme girişimlerine, tüm mallarda aşırı fiyat artışlarına giderek ve işletmelerden yığınlar halinde işçileri atarak işsizler ordusuna yeni yoksullar katan kapitalistlerin siyasetine ve pratiğine karşı Kızıl Sendikalar Enternasyonali; işçi sınıfının en geniş saflarını birleştiren, disiplinli bir birleşik ordu ile savaşım yürütme çağrısı yapar.

Kongre; işsizlerle çalışanlar arasında sıkı bir dayanışma cephesinin kurulmasını, işsizlerin eşit haklara sahip olarak sendikalara üye olmasını ya da üye olarak kalmasını, işsizler komisyonlarının kurulmasını, işsizlerin geçiminin kapitalistler ve kapitalist devlet tarafından sağlanmasını; fiyat artışlarını engelleyebilmek ya da kontrol edebilmek için *"hayati öneme sahip malların üretiminin kontrol edilmesi"*-ni, *"tüketiciler komisyonları"*nın kurulmasını pratik mücadelenin hedefleri olarak belirler. Bu hedefleri ileri sürerken, işsizliğin ve fiyat artışlarının ancak, kapitalizmin yıkılması ve proletarya diktatörlüğünün kurulması ile kaldırılabileceğine de işaret eder.

"6- Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin 2. Kongresi bütün ülkelerin işçilerini proleter safları sıklaştırmaya ve tamamen çürüyen kapitalist sistemin yıkımı için birleşmeye çağırır. Bu, işsizlik ve fiyat artışları sorununu çözebilen biricik araçtır". (age., sayfa 33)

6) MİLİTARİZME VE EMPERYALİZME KARŞI SAVAŞIM

Emperyalist devletlerin, dünyanın yeniden paylaşımı ve etki alanlarının sağlamlaştırılması ve genişletilmesi için savaşımı devam ettirdikleri, bunun için yerel savaşlar örgütledikleri ve sömürge halkların üzerindeki baskı ve sömürüyü daha da artırdıkları, emperyalistlerin daha fazla militarizme ve silahlanmaya kaydıkları II. Kongre tarafından somut olarak vurgulanır ve yeni bir emperyalist savaş hazırlığına karşı işçi yığınlarının bilincinin uyanık tutulması gerektiğine değinilir. Kongre, anavatan savunması altında burjuvazinin çıkarlarının savunulması siyasetine karşı, kısa süre önce dünyayı büyük oranda yıkıma sürükleyen savaşın sonuçlarına değinerek, emperyalist savaşa karşı proleter devrim ve proletarya diktatörlüğü alternatifini getirir. Aynı şekilde Kongre, militarizme karşı pasifist ve düşsel açıklamaların ikiyüzlülüğüne parmak basar.

"Militarist propagandaya karşı koymak ve emperyalist bir savaş imkanını yok etmek için, işçilerin genel düşüncesi toplantılarda, bildiriler, afişler ve günlük basın aracılığı ile öyle yayılmalıdır ki, burjuva militaristlerine karşı yönelen ortak bir hava yaratılsın. Orduda, kapitalist askeri örgütlerde ve kurumlarda propaganda ve örgütleme hücreleri kurulmalıdır." (age., sayfa 36)

7) SENDİKALAR VE KOOPERATİFLER

3 altbölümden oluşan bu kararda Kongre, o günkü dönemde oldukça

yaygın olan ve reformistlerin de sosyalizme barışçı geçişin, üretimin sosyalleşmesinin pratik örneği olarak ileri sürdükleri kooperatif siyasetine karşı; tüm üretim araçlarının onun aracılığı ile toplumsallaştırılacağı proleter devrim ve proletarya diktatörlüğü alternatifini çıkartır. Aynı zamanda devrimci sendikaların taraftarlarının işçi kooperatiflerine de üye olmasını, kooperatifleri devrimci bilinç ile proleter sınıf savaşımı çizgisine çekmeleri, kooperatiflerdeki devrimci unsurları ortak bir platformda birleştirmeyi, kooperatiflerdeki işçi yığınlarını Sovyet Rusya'nın savunması, beyaz teröre karşı mücadele gibi siyasi talepler temelinde de harekete geçirmeyi savunur.

II. Kongre, aynı zamanda; sendikalar içerisinde, sendikalara kooperatif görevleri yükleyen ve böylece sendikaların gerçek amaçlarından sapmasına yolaçan hataya karşı da tavır takınır. Reformist sendikaların sendika kasasını kullanarak hisse senedi şirketleri kurma girişimlerini teşhir eder ve bu girişimlere karşı savaşım çağrısı yapar.

8) DOĞU'NUN, SÖMÜRGELERİN VE YARI-SÖMÜRGELERİN SENDİKAL HAREKETİ

Birinci Kongre'ye göre II. Kongre bu sorun üzerine daha fazla durur. Emperyalizm şartlarında sömürgelerin ve yarı-sömürgelerin emperyalist devletler açısından rolüne ve önemine detaylı olarak değinen Kongre, bulunulan aşamada sömürgelerin ve yarı-sömürgelerin emperyalistler için özellikle ucuz hammadde kaynağı olarak talan edilmelerine dikkat çeker; emperyalistlerin bir dizi yolla bu ülkelerde yerli sanayinin gelişmesini engellemeye çalıştıklarını ve fakat dünya savaşının ve emperyalistler arası rekabetin yerli sanayinin gelişme imkanını kolaylaştırdığını, böylece sayıca yoğun bir sanayi proletaryasının geliştiğini ve bazı sanayi merkezlerinde yoğunlaştığını belirtir.

Doğu'nun genç işçi hareketinin özellikleri olarak Kongre şunları sayar:

- Sendikalarda örgütlü işçi sınıfı halen genel işçi sınıfının küçük bir bölümünü oluşturmaktadır.
- Yapıları sağlamlaştırılmış sendikaların varlığının yanısıra, yalnızca grevler sırasında oluşturulan ve grevlerin bitimiyle dağılan sendikalar vardır.
- Bir çok durumda sendikalarda lonca, hemşerilik, kooperasyon vb. zihniyeti hakimdir ve bu türden sendikalar, grevler dışında sınıf bilinci açısından oldukça geridirler.
- Ulusal kurtuluş hareketinin somut görev olarak durduğu bu ülkelerde işçiler, kolaylıkla yerli burjuvazinin önderliği altına girmekte ve sendikaların yönetiminde bir çok durumda burjuva politikacılar ve hatta yerli kapitalistler bulunmaktadır.

Daha sonra kararda, Japonya dışında Doğu'nun sömürge ve yarı-sömürge ülkelerinde yerine getirilmesi gereken görevler sıralanır:

"a) Proletaryanın sınıf çıkarlarını savunan bağımsız ve burjuvaziden ayrı sanayi birlikleri kurulmalıdır. Buna ulaşmak için tanımlanan ülkelerin çoğunda (Türkiye'nin Anadolu bölümlerinde de) birliklerin legalleşmesi ve koalisyon özgürlüğü için savaşım yürütülmelidir.

b) İş ücreti, işgünü ve genel çalışma şartları ile ilgili olarak yerli ve beyaz göçmen işçilerin eşitliği için planlı ve kararlı bir savaşım yürütülmelidir.

c) Kapitalistlerin mükemmel olarak kullanmasını bildikleri ve sömürgelerde ve yarı-sömürgelerdeki işçi hareketinin gelişimini güçlü olarak engelleyen beyaz ve yerli işçiler arasındaki ırk ve ulusal düşmanlığa karşı savaşım. Özellikle en yeni dönemde, birinci olarak işçi hareketini bölmek ve ikinci olarak yerli burjuvazinin ulusal kurtuluş savaşımına geniş işçi kitleleri sokmak için var olan çelişkileri kullanan yerli sermaye bu düşmanlığın korunmasına ve derinleşmesine ilgi göstermektedir.

d) Aynı zamanda Doğu'da sürekli olarak ulusal bir kurtuluş savaşımı karakteri taşımak zorunda olan anti-militarist harekete dolaysız katılım. Yalnızca sömürgelerden daha fazla kazanç sağlamayı düşünen emperyalistlerin egemenliği kırılmadan, sömürgelerin ve yarı-sömürgelerin işçi sınıfının çalışma şartlarının iyileştirilmesine ulaşması mümkün değildir. İşçi sınıfı hareketi genel ulusal kurtuluş savaşımına katıldığında temsilcilerini anti-emperyalist cephe içinde önemli ve bağımsız harekete izin veren mevkilere getirmek zorundadır. O, aynı zamanda burjuvazinin (küçük-burjuvazinin de) ve partilerinin (Çin'de Guomintang, Hindistan'da Gandi, Türkiye'de Kemalizm) sahtekarlıklarını ve yarı gönüllülüğünü teşhir etmeli; onların tarım reformu düşmanı çabalarını yok etmeli; köylü hareketinin ve tarım devriminin yönetimini kendi eline almalıdır. Bu önşart olmaksızın Doğu'nun genel kurtuluşu düşünülemez.

e) Doğu'nun sendikal hareketinin özel bir görevi, Doğu'nun bazı ülkelerinde (Kore, İran, Türkiye) nüfusun önemli bir bölümünü oluşturan kır işçilerinin milyonlarcasının örgütlenmesinden oluşmaktadır. Pederşahi-lonca düzenininin kanunlarından kurtulan ve proletaryanın savaşımına katılan çok sayıdaki el zanaatçıları da birleştirilmelidirler" (age., sayfa 43-44)

Kongre'de; yukarda sıralanan görevlerin yalnızca sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin işçi sınıfının değil, aynı zamanda diğer ülkelerin devrimci işçi ve sendikal hareketinin de görevi olduğu vurgulanır. Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin, Doğu'nun sömürge ve yarı sömürge ülkelerindeki işçi ve sendikal hareketinin gelişmesi ve güçlenmesi için yardım etmesi gerektiği belirtilir. Bu yardımın somut biçimleri olarak, emperyalist ülkelerdeki devrimci sendikaların sömürge ve yarı-sömürgelerin işçi ve sendikal hareketi ile doğrudan ilişkiye geçmesi, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin gelecek kongresiyle aynı zamanda bütün sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin işçi hareketinin temsilcilerinin katılımı ile düzenlenlenen özel bir konferansın gerçekleştirilmesi ve aynı zamanda konferans öncesinde en önemli sömürge ve yarı-sömürge ülkelerden başlayarak özel büroların açılması somut yerine getirilecek görevler olarak tespit edilir.

Çağrılar ve mitingler bölümünde, sömürge, yarı-sömürge ülkeler kategorisi içerisinde ele alınan Türkiye konusunda da Kongre, bir protesto kaleme alır.

"Türk vahşetine karşı protesto;

Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin İkinci Kongresi, Türkiye'deki hapishaneden kaçan iki Türk devrimci işçinin raporu temelinde, Türkiye'deki işçilerin karşı karşıya kaldıkları takibatları kararlı bir biçimde protesto eder. Türk halkının emperyalizme karşı mücadelesi bugüne kadar tüm dünyada en büyük sempati ile karşılandı. Şimdi Türk halkının devrimci kesimine uygulanan bu anlamsız canice takibat ama bütün devrimci işçilerde, baskı altındaki ve aşağılanan halkların dostlarında en derin öfke yaratmıştır. Türk hükümeti hapishaneler ve işkenceler aracılığı ile, en iyi ve en devrimci unsurları, işçi sınıfından koparmak istemektedir. O (Türk hükümeti) Abdulhamid'in izinde gitmektedir, onu da bu yüzden öncekinin kaderi beklemektedir.

Kahrolsun takibat ve barbarlık!

Yaşasın Türkiye'deki devrimci proletarya!

Yaşasın işçilerin emperyalizme karşı devrimci savaşı!" (age., sayfa 51-52)

Özellikle Kemalizm hayranları için 1922'de yapılan bu tespitler öğretici olmalıdır!

Mart 1992

DEVAM EDECEK

TKP/ML(BOLŞEVİK)'in Yılmaz Güney'i ve O'nun "Siyasal Yazıları"nı Marksist-Leninist olmanın güncel kıstasları temelinde genel değerlendirmesi üzerine - IV -

Yılmaz Güney'in "Siyasal Yazılar"ında parti anlayışının değerlendirilmesi

YILMAZ GÜNEY'in görüşlerinin *"Siyasal Yazılar"* adı altında toplanan 3 kitabında; somut parti sorununa ilişkin; baştan sona bu soruna açıklık getirmek amacıyla yazılmış, tek bir yazı yoktur.

Üçüncü kitapta yer alan *"Yeni tipte bir devrimci örgütlenmenin zorunluluğu ve bizi bekleyen acil görevler"* ve *"Yeni yıla girerken yeni tipte bir parti"* başlıklı yazıları, bu soruna yer yer genel ve ülke somutu açısından parmak basarken, sorunun köklü çözümü için yeterli olmaktan çok uzaktırlar.

Nitekim başka başlıklar altında yayınlanan yazılarında ve yazılarının önemli bir bölümünde, parti ile ilgili görüşlerinin, sistemsiz bir şekilde oluşu ve bu görüşlerin başka tartışma bağıntılarında ortaya konmuş olması gerçeği, O'nun, bu sorunun köklü çözümü için özel bir çaba harcamadığına işarettir.

O; bu sorunu tartıştığı bölümlerde, önemli ölçüde doğru pozisyonlara sahip olmasına rağmen, Marksizm-Leninizmin bu alandaki öğretilerini bütünlüklü olarak kullanmamış, yazıda da göstereceğimiz gibi, yer yer hatalara düşmüştür.

Kuşkusuz, bizler yazıya başlarken, O'nun, parti konusundaki görüşlerinin genel bir değerlendirmesini yapmaktan kaçınacağız. Bu görev, esas olarak, bu konudaki görüşlerinin tümü değerlendirildikten sonra yapılacaktır.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, bu konudaki görüşlerin dağınıklığı ve sistemsizliği nedeniyle, Siyasal Yazılar'ı kendi sistemi içerisinde değerlendirmek mümkün değildir. Bundan dolayı da bizler, Yılmaz Güney'in parti konusundaki görüşlerini mümkün olduğu ölçüde bütünlüklü olarak ortaya koyup, kendi oluşturacağımız bir sistemle değerlendirmeye çalışacağız.

ÇEŞİTLİ TARTIŞMA BAĞINTILARINDA PARTİ ÜZERİNE SÖYLENENLER

"Önderlik görevini yerine getirmenin birinci koşulu partidir. Bu konuda Stalin şöyle der:

«Önderlik ... kitleleri partinin çizgisinin doğru olduğuna ikna etme yeteneği, kitleleri partinin durumuna getirecek ve onları kendi tecrübeleriyle partinin siyasetinin doğru olduğunu kavramada yardımcı olacak slogan ortaya atma ve uygulama yeteneği, kitleleri partinin siyasi bilinç düzeyine yükselterek kitlelerin desteğini kazanma ve belirleyici mücadeleye onları hazırlama yeteneği demektir.»" (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 36)

"Partiden, proletaryanın iktidar mücadelesine önderlik edecek partiyi anlıyoruz." (Siyasal Yazılar Cilt 3, sayfa 103)

"Parti, paylaştırılması gereken bir beylik değil, bayrağı altında birleşilmesi gereken önderliktir. Parti, kaç tane önderi varsa, o kadar da grup tohumunu bağrında taşıyan bir hizipler bileşimi değil, en ileri, en fedakar unsurları birleştiren, kitlelere güven veren devrim korunağıdır." (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 214)

"Toplumsal-demokratik halk devriminin güçlü mıknatısı, devrim isteyen bütün güçleri, merkezi bir noktada, işçi sınıfının en ileri unsurlarının irade birliği dolayısıyla bütün emekçilerin ve ezilen ulus ve halkların irade birliğinin ifadesi olan partinin çerçevesinde toparlayacak ve örgütleyecektir." (Siyasal Yazılar Cilt 2, sayfa 16)

"Ekim devrimi, Lenin'in önderliğinde Bolşevik partisinin, Marksizmin evrensel tezlerini Rusya'nın somut devrimci durumuna doğru biçimde uygulamasının sonucu doğdu. ... çağımızın en devrimci sınıfı olan proletaryanın, ideolojik, politik ve örgütsel önderliğinin hayata geçirilmesi ve proletarya ile yoksul köylülüğün ittifakı temelinde emekçi bütün sınıf ve tabakaları bir cephe içinde toparlanmasıdır. Proletaryanın ideolojik, politik ve örgütsel önderliği, Marksist-Leninist teoriyle silahlanmış partisinde ifadesini bulur." (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 166-167)

Yukarıda aktardığımız alıntılardan (ve daha sonra başka bağıntılarda ak-

taracağımız alıntılardan da) anlaşılacağı gibi, Yılmaz Güney, çeşitli tartışma bağıntılarında parti konusunda, Stalin'in "Leninizmin Sorunları" adlı yapıtındaki, parti bölümüne uygun olarak partinin bazı özelliklerini öne çıkarmaktadır.

O'nda, parti için tek tanım, genel geçerliliğe sahip tek adlandırma mevcut değildir. O'nun için parti: *"Önderlik görevini yerine getirmenin birinci koşulu"*dur. O'nun için parti: *"Proletaryanın iktidar mücadelesine önderlik edecek"* olanlardır. O'nun için parti: *"Paylaşılması gereken bir beylik değil, bayrağı altında birleşilmesi gereken önderliktir."* O'nun için parti: *"İşçi sınıfının en ileri unsurlarının irade birliği, dolayısıyla bütün emekçilerin ve ezilen ulus ve halkların irade birliğinin ifadesi"*dir. O'nun için parti: *"Proletaryanın, Marksist-Leninist teori ile silahlanmış, ideolojik, politik ve örgütsel önderliği"*dir.

Kuşkusuz burada, Stalin'in saydığı altı özellik bir bütün olarak yoktur. Ancak bunlardan bazıları yukarıda aktarılan alıntılarda vardır. Fakat bundan sonra başka bağıntılarda yapacağımız alıntılarda da göstermeye çalışacağımız gibi, bu özelliklerin tümü şu veya bu şekilde Yılmaz Güney'in Siyasal Yazılar'ında vardır. Bunu yeri gelince göstereceğiz.

ULUSLARARASI VE TÜRKİYE-KÜRDİSTAN BAĞINTISINDA BU KONUDA SÖYLENENLER

"Ekim devrimini gerçekleştiren Lenin'in partisi genç bir partiydi. ÇKP onbeşinci yılında kurtarılmış bölgelere sahipti. Ho Şi Min'in partisi Fransız ve Amerikan emperyalizmini dize getirdi. Ama bugün dünyamıza bakarsak acılı bir manzara görürüz. ... Sadece bizde değil, esas olarak bütün dünyada, birkaç istisnayı dıştalarsak, devrim yapma gücüne sahip, geniş kitle desteğine sahip devrimci partiler henüz yoktur. Demek ki, devrimci parti sorunu sadece bizim sorunumuz değil, bütün dünya proletaryasının gerçek ve güncel sorunudur. Öyleyse, bu soruna daha da derinden eğilmek gerekir." (Siyasal Yazılar Cilt 3, sayfa 114)

"Gerek ulusal, gerekse uluslararası planda faşizme, savaşa ve gericiliğe karşı mücadelede asıl eksikliğini duyduğumuz budur: Devrimci proletaryanın sınıf savaşına önderlik edebilecek nitelikte partiler... Bu tip partilerin yokluğu, kaçınılmaz olarak uluslararası proletaryanın niteliğini de olumsuz yönden etkilemektedir. Bu nedenle biz, faşizme karşı mücadele sorununu, aynı zamanda, devrimci bir partinin Türkiye-Kürdistan Birleşik Komünist Partisi'nin yaratılması sorunu, devrimci teori ve siyasetin yaratılması ve emekçi kitlelere maledilmesi sorunu, değişik mücadele biçimlerinin bulunması ve uygulanması sorunu, devrimci taktik ve stratejilerin yaratılması sorunu ile birlikte ele almak zorundayız. Önümüze koyduğumuz görevler, sadece bizim özel sorun ve görevlerimiz değil, devrim sorununu ciddi olarak önüne koymuş bütün grup ve çevrelerin de ortak sorunudur." (Siyasal Yazılar Cilt 3, sayfa 90)

"Güvenebileceğimiz tek devrimci sınıf olan Türkiye-Kürdistan proletaryası ise, bugünkü haliyle örgütsüz, öndersiz ve darmadağınık bir durumdadır. Önümüzde duran acil görev, çeşitli milliyetlerden proletaryanın ortak devrimci sınıf partisini, Türkiye-Kürdistan Birleşik Komünist Partisi'ni yaratmak ve proletaryayı savaşa hazırlamaktır. Bu görev, sadece bizim değil, devrim sorununu ciddi olarak önüne koymuş bütün komünistlerin de görevidir." (Siyasal Yazılar Cilt 3, sayfa 98)

Aktardığımız alıntılarda, uluslararası planda bazı partilerin (devrime önderlik etmiş) durumuna ve gelişmelerine dikkat çekmekte, çok kısa bir biçimde dünyadaki şimdiki durumu özetledikten sonra da, *"birkaç istisna"* dışında, devrime önderlik edebilecek, *"devrimci* (kastedilen Marksist-Leninist) *partilerin"* yokluğuna dikkat çekmekte ve *"devrimci (Marksist-Leninist) parti sorunu"*nun sadece bizim sorunumuz olmadığını, dünya proletaryasının da güncel sorunu olduğunu söylemekte ve bu soruna daha derinden eğilmek gerektiğini belirtmektedir. Gerek uluslararası planda, gerekse Türkiye-Kürdistan bağıntısında eksikliği duyulanın devrimci partiler olduğunu yineledikten sonra da *"en acil görev"*in *"çeşitli milliyetlerden proletaryanın ortak devrimci sınıf partisini, Türkiye-Kürdistan Birleşik Komünist Partisi'ni yaratmak ve proletaryayı savaşa hazırlamak"* olduğunu belirtmektedir. Daha sonra da, bu sorunun sadece kendi sorunları olmadığını, aynı zamanda *"devrim sorununu ciddi olarak önüne koymuş bütün grup ve çevrelerin"*, *"bütün komünistlerin"* sorunu olduğuna işaret etmektedir.

Yukarda aktardığımız (ve sonra da aktaracağımız) alıntılarda değinmek istediğimiz diğer bir sorun da, parti yaratma görevinin kimin görevi olduğu sorunudur. Yılmaz Güney'e göre bu görev, bir yerde *"grup ve çevreler"* in, başka bir yerde *"komünistler"*indir. O, bütün yazılarından da anlaşılacağı gibi, Türkiye-Kürdistan'da hiç bir gurup ve çevreyi, grup ve çevre olarak "komünist", "Marksist-Leninist" değerlendirmemektedir. O'nun için çeşitli grup ve çevreler içinde yer alan "komünistler" vardır. Bunun için de, O'nun, bu konudaki görüşleri karışıktır. O; devrimini yapmış bazı ülkelerde, devrime önderlik eden partilerin oluşumunu, yer yer şematik olarak Türkiye-Kürdistan özeline indirgerken, yer yer Türkiye-Kürdistan koşullarının zorlanması sonucu bu şematiklikten uzaklaşmakta ve doğru tespitler yapmaktadır. O'nun kafa karışıklığıyla ilgili bir kaç alıntı yapalım.

"Kuşkusuz, değişmez bir gerçek, devrime damgasını vurabilecek partinin tek olacağıdır. Öte yanda, devrim kendisine yararlı olan her kıpırtıyı, her eylemi ve katkıyı, hangi biçimsel yapıdan gelirse gelsin, özenle kucaklayacaktır. Bu kucaklama işlemini doğru ve her eylemi birbiriyle bağlantısı içinde değerlendirecek olan partidir. Parti, ilk elde, çeşitli grup yapıları içine dağılmış proleter devrimcilerin grup yapıları içine sığmamaları sonucu kitleler içinde önderlik niteliklerini kazanmış ileri unsurlarla, bağımsız devrimcilerle, devrimci bir program temelinde ilkeli birleşimini emreder. Parti, proletaryanın yeni bir dünya kurma savaşımı içinde pişmiş (başlangıçta çeşitli zaaflar taşımış olsalar bile) en ileri, en bilinçli, en deneyim sahibi fedakar unsurların, Marksist-Leninist ideoloji ve teori temelinde birliği demektir. Devrimini gerçekleştiren bütün ülkelerde genellikle böyle olmuştur. Küçük küçük Marksist gruplar, bağımsız kişiler, mücadele içinde birleşmişler ve proletaryanın partisini oluşturmuşlardır.

Partileşme süreci içinde bulunan ülkemiz proleter devrimci hareketi bağrında taşıdığı Marksist-Leninist eğilimli gruplar arası ideolojik ve siyasi mücadele sonucu, yanlış çizgilerin aşılması, doğru birikimlerin, tahlillerin ve tesbitlerin birleştirilmesi ile, işçi sınıfının en ileri unsurlarının bu temelde birliğinin sağlanması üzerine, doğru çizginin oluşturulması ve doğru çizgi çerçevesinde toparlanılması ve çizginin geliştirilmesi temelinde, devrimci partisine kavuşacaktır ve emekçi kitlelerin birliğini sağlayacak doğru adımlar atacaktır." (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 204)

"Bugün ülkemizde, sınıf mücadelesi, Marksist-Leninist merkezi bir önderlikten, yani, başta işçi sınıfı olmak üzere, yoksul köylülüğü, şehir küçük burjuvazisini kucaklayan ve onların mücadelesini örgütleyebilen bir proletarya partisinden yoksundur. Hiçbir "parti" ve grup, kitlelere önderlik edecek teorik ve siyasi olgunluğa sahip ol-

madığı halde, kitlelerin ihtiyaçlarına cevap veremedikleri halde, kendilerini "önder" ilan etmekte ve bu konuda eleştiri dahi kabul etmemektedirler." (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 172)

"Devrimci proletarya, proletarya devrimi ve proletarya diktatörlüğü mücadelesi yolunda, uzun bir tarihi dönemi ve toplumsal pratiğin her alanını kapsayan sınıf savaşları içinde, her tipten özel mülkiyet duygusunu, bu duyguların etki ve kalıntılarını, ... ve bu duygu ve düşüncelere tekabül eden ve aynı zamanda bu duygu ve düşüncelerin örgütsel temelini oluşturan gruplaşmaları, hizipleşmeleri, can aldıkları mülkiyet biçimleriyle birlikte, bir daha hortlamamak üzere yerle bir ederek zafere ulaşacaktır. Bunun için, zorunlu ilk adım, grup yapılarını parçalamak doğrultusunda, tutarlı ve ilkeli bir ideolojik mücadele vermek olacaktır. Çünkü devrimci proletarya, düşmanlarını yenebilmek için, grup öncülüğünü değil, partinin öncülüğünü zorunlu önkoşul olarak görür. Ayrıca, yalnızca proletaryanın öncülüğü ile de düşmanı yenemiyeceğini çok iyi bilir." (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 192)

Daha önce aktardığımız ve burda aktardığımız bu alıntılardan da anlaşılacağı gibi, yukarıda yaptığımız yorumu haklı çıkaracak tespitler mevcuttur. O, yer yer "grup ve çevreler"le "parti yaratma" görevini koymasına karşın, bu işin, ideolojik mücadele ile, grup yapılanmalarının parçalanmasının gerekliliğinden bahsetmekte, böylelikle, bu işin grupların toplamı olarak olamayacağına açık tahliller de getirmektedir. (Burada bilinçli olarak, O'nun, "grup", "parti" kavramları üzerine yürüttüğü tartışmaya girmeyeceğiz. Ona göre Türkiye-Kürdistan'da var olan bütün hareketler "grup"tur.)

Burada değinmek istediğimiz bir sorun da, partinin sınıfa öncülüğü, sınıfın devrimci katmanlara öncülüğü, devrimin partinin önderliğinde, proletaryanın diğer sınıf ve katmanlarla ittifakı temelinde olması gerektiği sorunudur. Kanımızca Yılmaz Güney bu konuda çok doğru bir pozisyondadır.

Burada ayrıca, O'nun, *"Bugün ülkemiz"*in *"devrime önderlik edebilecek devrimci (Marksist-Leninist) bir parti-den"* yoksun olduğu şeklindeki görüşleriyle, -kendimizi kanıtlarcasına- yersiz bir polemiğe girmek istemiyoruz. Ancak, O'nun belirttiği özelliklerde bir partinin olmadığı konusunda hemfikir olduğumuzu belirtmek istiyoruz. Ama bu, yani bu özelliklere sahip bir partinin olmayışı, partinin olmadığı anlamında, bizler tarafından kavranmamalıdır. Kanımızca, O; bir partinin gelişme evrelerinin en üst düzeyini alarak, partinin oluşumunda zayıf olabileceğini, bu özellikleri yerine getirmeyen bir örgütlenmenin de parti olarak adlandırılabileceğini ve adlandırılması gerektiğini reddetmektedir. Bu, aynı zamanda devrim yapmış partilerin de, başlangıçta bu özelliklere uymadığının reddi, önemli bir olgunun reddidir. Değinmek istediğimiz diğer bir sorun da, partinin "en ileri", "en fedakar", "en deneyim sahibi" unsurların bir bileşimi olduğu tespitidir. Bu tespit, Marksist-Leninist bir tespittir. Bu konuda yukardaki alıntılarda olduğu gibi, aşağıda da yapacağımız aktarmalarda tutarlı bir görüşe sahiptir.

"Böylesi bir mücadeleye ancak, Marksizm-Leninizmin temel ilkeleri üzerinde kurulmuş, deneyimli önderlere sahip devrimci bir parti, proletaryanın partisi önderlik edebilir. İşte önümüzde bekleyen acil siyasi görev tam da budur: Proletaryanın devrimci partisinin oluşturulması görevi." (Siyasal Yazılar Cilt 3, sayfa 88)

"Sorunumuz, devrim ve işçi sınıfı hareketinin bugüne dek yetiştirildiği en ileri unsurların yeniden iknası sorunudur. Böylesi bir ikna, oldukça derin siyasi-ideolojik mücadele sorunudur ve doğaldır ki uzun bir zamanı alacaktır." (Siyasal Yazılar Cilt 3, sayfa 33)

"2. Başta sanayi proletaryası olmak üzere, proletaryanın en geniş kitlesiyle bağ kurabilmek için her olanak değerlendirilmelidir: Bilinç düzeyi ileri, çevrelerinde sevilen, güvenilen işçi önderlerinin kazanılmasına özel bir önem gösterilmelidir. İleri işçileri kazanmadan proletaryayı örgütlememiz mümkün değildir.

Proletarya, devrimimizin ideolojik-siyasi ve örgütsel önderidir. İşçi-köylü ittifakı devrimimizin temel gücüdür. Bu temel üzerinde, devrime katılacak güçler kazanılmalıdır. Proletaryanın devrimci partisi, devrimci ordu ve birleşik halk cephesi çalışmaları, birbirine bağlı olarak yürütülmelidir." (Siyasal Yazılar Cilt 2, sayfa 171)

Üstte yorumladığımız alıntılarda ve burada yaptığımız alıntılarda, parti inşasının birinci aşamasında en önemli görevlerden biri olan (Yılmaz Güney' in iki aşamalı parti öğretisi konusunda hiç bir tavrı yoktur. Buna yeri gelince değineceğimiz için burada bunun üzerinde durmuyoruz.) *"en ileri, en sınıf bilinçli, en deneyim sahibi, en fedakar unsurların"* kazanılması ve bu kazanma işi olmadan, proletaryayı örgütlemenin, devrime önderlik edebilmenin mümkün olmadığı tespitleri yer almaktadır. Bu tespitler doğru tespitlerdir. Burada da bu tespitlerin yanısıra, yine proletaryanın, özellikle de sanayi proletaryasının önderliği bir kez daha öne çıkarılmakta ve doğru bir biçimde temel güç ve ittifaklar sorunu yansıtılmaktadır. Bunun dışında yeniden, *"proletaryanın devrimci partisinin oluşturulması görevi..."*nden bahsedilmektedir. Bu konuda daha önce tavır takındığımız için, burada yeniden bunun üzerinde durmak istemiyoruz.

Şimdi yine Türkiye-Kürdistan devrimine önderlik edecek partinin, nasıl bir parti olması gerektiği sorununa gelelim.

"Ancak böylesi bir devrime önderlik edebilecek bir parti ve örgütlenme henüz yoktur. Sorunumuz, başta proletarya olmak üzere, emekçi kitleleri eğitecek, örgütleyecek, son yıllarda devrimcilere duyulan güvensizliği, umutsuzluğu, umut ve güvene dönüştürebilecek böylesi bir parti yaratma sorunudur.

Böylesi bir parti, devrimin gizli ve açık düşmanlarına karşı kararlı bir mücadele içinde doğacak ve büyüyecektir.

Böyle bir parti, kendisini devrimci ilan eden, fakat devrime zarar veren bir yığın akıma karşı, ideolojik savaş içinde oluşacaktır.

Böyle bir parti, Türkiye-Kürdistan devrimci hareketlerine bugüne kadar egemen olan ideolojik hastalıkları yenerek, yanlış kavrayışları yıkarak, doğru bir ideolojik ve siyasi çizgi izleyerek güçlenecektir.

Böyle bir parti, pratik çalışmalarıyla ve eylemleriyle, halkın devrimcilere duyduğu güvensizliği kuşkuları yenerek öncü niteliğini pekiştirecektir.

Böyle bir parti, düzen partisi değil, savaş partisi olmalıdır." (Siyasal Yazılar Cilt 3, sayfa 132-133)

"Aynı zamanda böyle bir partinin, oportünistlere, revizyonistlere, dogmatiklere, sol sekterlere karşı amansız, uzlaşmaz bir savaş vermeden, parti saflarını bu unsurlardan temizlemeden devrime önderlik görevini başarıyla yerine getireceğine de inanmıyoruz." (Siyasal Yazılar Cilt 3, sayfa 104)

Alıntılardan da görüleceği gibi, özele indirgenen bu tespitlerde parti ile ilgili, genel geçerliliğe sahip, temel özelliklerden, Stalin'in "Leninizmin Sorunları"nda sözünü ettiği özelliklerin bir bölümünden bahsedilmektedir. Evet gerçekten de, Türkiye-Kürdistan devrimine önderlik edecek devrimci bir parti, yalnızca yukarıda sayılanları değil, aynı zamanda, Yılmaz Güney'in başka bağıntılarda saydığı ve onun saymadığı bir dizi özelliği de barındırmak ve buna uygun davranmak zorundadır.

Bu alıntılarda, *"devrime önderlik edebilecek bir parti ve örgütlenme"*nin yokluğu üzerinde durulmakta ve böyle bir parti yaratma görevi yeniden tespit edilmektedir. Bu tespitler üzerinde daha önce durduk. Daha sonra yapacağımız alıntılarda da buna benzer tes-

pitler, Yılmaz Güney'de bir şerit gibi devam etmektedir. Bu konularda sonuç bölümünde tavır takınacağımız için burada sadece bunu belirtmekle yetineceğiz.

Burada esas olarak üzerinde durmak istediğimiz nokta; *"Böyle bir partinin" "doğup büyümesinde"* izleyeceği yol ve ona temel olan düşüncenin ne olduğu sorunudur. Yılmaz Güney'e göre, parti *"doğru bir ideolojik ve siyasi çizgi izleyerek", "devrimci harekete egemen olan ideolojik hastalıkları yenecek, yanlış kavrayışları yıkacaktır." "Devrim zararlısı akımlara karşı savaşım içinde oluşacaktır."* vb. Bu ve benzer tespitler, Yılmaz Güney'in, sorunu çok net koymamakla birlikte, parti çizgisinin belirleyiciliğine dikkat çektiğine yorumlanmalıdır. Nitekim aşağıda aktaracağımız alıntılarda bu sorunun daha açık ortaya konuluşuna şahit olacağız.

"Devrimin gerçekleştirilmesi, üç temel silahın oluşturulması, işletilmesi ve sağlamlaştırılmasına bağlıdır. Bunlar, parti, yurtsever birleşik cephe ve ordudur.

Devrimci mücadele, objektif koşulların doğru değerlendirilmesi temelinde, tayin edici rolü devrimci parti oynar. Partiyi koşullar zorunlu kılar. Çünkü devrim, sınıfların, partilerin iradesinden bağımsız olan koşulların zorunlu ürünüdürler.

Günümüzün acil görevi, devrimci grup, kişi ve örgütlerin birleştirilerek proletarya partisinin yaratılmasıdır. Benim amacım da budur. Bu sürece katkıda bulunmaktır. Birliği gerçekleştirmek için, temel görüşlerimizi, acil siyasal görevlerimizi bütünüyle ortaya koyan siyasal bir program üzerinde anlaşmamız gerekiyor. Parti, kitlelere ve bilimsel sosyalizmin ideolojik ve teorik temellerine dayanmalıdır.

Lenin der ki;

«Bütün sosyalistleri birleştiren ve onların inançlarına kaynak olan, mücadele yöntemlerinde ve eylemlerinde uyguladıkları devrimci teori olmadan güçlü bir sosyalist parti olamaz.»" (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 29)

"Marksizm-Leninizm, henüz ülkemizde proletaryanın ve yoksul köylülüğün elinde bir silah olmaktan çok, küçük burjuva aydınların çeşitli kesimlerinin elinde, kısır çekişmelerin aracı olarak kullanılmak istenmektedir. Marksizm-Leninizm kısır çekişmelerin, kariyerizmin aracı olamaz. O başta işçi sınıfı ve yoksul köylülük olmak üzere ezilen ulus ve halkların elinde, partide somutlaşan devrimin bir silahı olabilir." (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 200)

"Bir partinin, ya da bir grubun, siyasi çizgisinin niteliğini belirleyen temel ölçüt, partinin (ya da grubun) ülkedeki toplumsal, ekonomik ve siyasi yapıyı değerlendirip değerlendirememesi, objektif koşullara en uygun subjektif etkenleri oluşturup oluşturamaması, bu sınıflar arası ilişkileri ve çelişkileri doğru değerlendirip değerlendirememesi, sloganlarının doğruluğuna kitleleri kendi deneyimleriyle inandırıp inandıramaması, ulusal sorun karşısında doğru tavır takınıp takınamaması, kitlelerle canlı bağlar kurup kuramaması, kısacası, Marksizm-Leninizm'in evrensel gerçeği ile, ülkenin somut devrimci durumunu yaratıcı bir biçimde birleştirip birleştirememesidir.

Bir parti, doğru bir siyasi çizgiye ve bu çizgiyi hayata geçirecek, emekçi kitlelere götürebilecek ve onları örgütleyebilecek kadrolara sahipse, er-geç devrimi gerçekleştirmeyi başarır; bir grup, doğru bir siyasi çizgiye ve bu siyasi çizgisi çizgiyi özümlemiş sağlıklı kadrolara sahipse, belli bir mücadele süreci içerisinde, diğer grupları, siyasi, ideolojik ve örgütsel değişime uğratır; o grupların en ileri unsurlarını kendi bayrağı altında toplar ve partileşmeyi sağlar. Ya da, bir grup gerçekten doğru bir siyasi bir eğilime sahipse, kendi siyasi çizgisinin eksik ve zaaflarını kavrar, bağnazlığa düşmeden diğer grupların doğrularıyla kendi doğrularını birleştirir; bu yeni siyasi, ideolojik ve örgütsel bileşim, partinin çekirdeğini oluşturur." (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 194-195)

"Sayıca az olmak grupçuluğu belirleyen ölçü değildir. Kadroları çok dar olan bir parti bile devrime önderlik edebilir. Önemli olan siyasi çizginin doğruluğu ve çizginin kadrolarca kavranıp kavranamamasıdır." (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 198)

Yukarda da belirttiğimiz gibi, yaptığımız bu alıntılar, *"siyasi çizginin belirleyiciliği"* konusunda açık dil konuşmaktadır. Yılmaz Güney partinin ilk tahlilde *"kitlelere ve bilimsel sosyalizmin ideolojik ve teorik temellerine dayanması"* gerektiğini söylemekte ve bunu Lenin'den yaptığı bir alıntıyla güçlendirmektedir. (Burda "kitlelere" dayanma üzerine gereksiz eleştiriler inşa etmek istemiyoruz. Şimdilik sadece sağlam teorik temeller üzerinde oluşmanın birincil olduğunu belirtmekle yetineceğiz.) Yılmaz Güney, siyasi çizginin ne anlama geldiğini uzunca anlattıktan sonra şu kısa tanımlamayı yapar:

"Kısacası, Marksizm-Leninizm'in evrensel gerçeği ile, ülkenin somut devrimci durumunun yaratıcı bir biçimde birleştirip birleştirememesidir." (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 194)

Yukarıda atıfta bulunduğumuz anlatım ve bu tanım, kesinlikle doğru olan, Marksist-Leninist bir tanımdır. Yaptığımız son alıntı ise çok açık bir biçimde, siyasi çizginin belirleyiciliğini belgelemektedir.

Diğer bir nokta ise *"devrimi gerçekleştirmenin üç temel silahı"* konusunda söylenenlerdir. Bu konuda söylenenler, hem tespit olarak, hem de sıralama olarak doğrudur. O; parti birliği oluşturulmadan diğer birliklerin (eylem birlikleri hariç) oluşturulamayacağını açık ve doğru olarak tespit etmektedir. Aşağıdaki alıntı bu konuda daha açık dil konuşmaktadır.

"Bugüne dek, bütün gücümle devrimci hareketin birliğinden yana oldum. Bundan sonrada böyle olacaktır... Birlik isteği taşımak, birlik için önemli bir adım olmakla birlikte, yeterli değildir. Teorik planda «birlik» istemeyen tek bir devrimci gösteremeyiz. Oysa pratik bizleri umutsuzluğa düşürecek denli acı ve açıktır. Yine bütün karşı koymalara karşın, mutlaka birliğe çevireceğiz. Halkımızın isteği, tarihin isteği bu yöndedir. ***Birliğin somut ifadesi partidir.*** *(abç) İşçi sınıfının birliği, işçi köylü temel ittifakı, bu temelde gerçekleştirilecek halkın yurtsever birleşik cephesi, birliğin devrimci süreç içerisinde birbirine bağlı biçimleridir." (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 87)*

Alıntıların değerlendirilmesine devam edelim:

Yılmaz Güney, Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 29'dan yaptığımız alıntıda, partiyi *"devrimci grup, kişi ve örgütlerin"* birleşmesiyle inşa etmeye kalkışıyor. Daha önce, O'nun, bu konuda eklektik bir konuma sahip olduğunu belirtmiştik. Bunun için bu sorun üzerinde burda yeniden durmayacağız. Burada diğer bir soruna, *"partinin inşa edilmesi"* sorununa değineceğiz. Aşağıda da göstereceğimiz gibi, bol bol *"yeni tipte örgütlenme"*'den *"partinin inşa edilmesiyle önderliğe kavuşmaktan"* vb. bahsedip de, parti öğretisinin en temel taşlarından biri olan "iki aşamalı parti öğretisinden" bahsetmemek, sorunu yarım koymak olduğu gibi; aynı zamanda, geçmişin bu alandaki zaaflarından ders çıkarmamak; en önemlisi de, bütün doğru pozisyonlara karşın, Marksizm-Leninizm'in bu alandaki teorik temellerini ortaya çıkartıp, ona dayanmamaktır.

"Bizce sorun, sayısı yüzü geçen eski örgütlenmeleri ve onlara can veren siyasi-teorik çizgiyi, ideolojik kavrayışı korumak, eski kimlikleriyle yaşamalarında ayak diremek değil... Bizi yakınen ilgilendiren ulusal-uluslararası sorunlara, yeni dönemin devrimci görev ve sorunlarına cevaplar verebilen ve devrime önderlik edebilecek nitelikte yeni tipte bir örgütlenmeyi yaratmaktır." (Siyasal Yazılar Cilt 3, sayfa 34)

"Bir tüm olarak devrimci hareket,

ancak, partinin inşa edilmesiyle önderliğe kavuşabilir. Her türden oportünizme, revizyonizme ve çeşitli zaaflara karşı mücadele temelinde parti inşa edilebilir. İnşa sürecinde, geçmişin mücadelesi ve olumlu mirasına sahip çıkılmalıdır. Parti de, kendi iç mücadelesini tutarlı verdiği ölçüde arınabilir ve kitlelerle bağlar kurabilir, kitlelere önderlik edebilir.

İç mücadele, görüleceği gibi temeldir ve zincirleme birbirine bağlıdır. Çelişmeler yasası, iç çelişmelerin tayin edici olduğunu öğretir. Kendi içinde siyasi ve ideolojik yakınlığı olan unsurlar, gruplar, pratik eylem temelinde, birbirlerini sınayarak, mücadele içinde birleşecek ve partiyi yaratacaklardır. Bizim amacımız budur. Partinin yaratılmasına çalışmak, katkıda bulunmak, kolaylaştırmak ve onun çalışkan bir unsuru olmak." (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 158-159)

"S-Ülkemizde, kendilerine «Proletaryanın partisiyiz» diyen beş-altı tane parti var. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

*C-Proletaryanın sınıf birliğinin en yüksek biçimi olan **proletaryanın devrimci partisi için,** (abç) Lenin «...bu parti, önderleri, sınıfı ve yığınları homojen ve bölünmez bir bütün içinde birbirine bağlamayı başarmadan böyle bir ada layık olamaz» der. Ben, bu tanımı örnek alarak, ülkemiz, bugüne dek bu ada layık bir partiye sahip olamamıştır diyorum. Proletaryanın adına layık olmasının en önemli belgesi de, bence, devrime önderlik edebilmesi ve devrimi başarıya ulaştırabilmesidir. Bu görevi yerine getirememiş bir parti, yaşamının belli bir döneminde, doğru bir yol izlemiş olsa bile, doğru fikirleri kağıt üzerine geçirmiş olsa bile, bu ada layık değildir. Önemli olan, kağıt üzerine değil, doğruları hayata geçirmektir.*

Dünya devriminin tarihine bakarsak, görürüz ki, birçok parti, ülkesini devrime götürmüş, objektif koşulların devrime uygun olmasına karşın, birçok parti de, devrimi gerçekleştirmek bir yana, partilerini oportünizmin, revizyonizmin bataklığına düşürmüştür.

Türkiye devrimi, mutlaka, tek bir partinin damgasını taşıyacaktır. Üç, beş, elli parti de olabilir. Önemli olan, devrime damgasını vuracak partinin niteliğidir. Bana göre, devrim süreci içerisinde, revizyonizm, oportünizm ve her türden gericiliğe karşı, benim de içinde yer alacağım, uluslararası devrimci proletarya hareketinin tezlerini temel alan, modern revizyonizme, üç dünya oportünizmine, maceracılığa karşı olan siyasi hareketlerin belli bir mücadele süreci içerisinde, ideolojik mücadele süzgeçinden geçerek, eleştiri-özeleştiri sonucu oluşturacakları birleşik proletarya partisi, Türkiye devrimine damgasını vuracaktır." (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 29-30)

Görüleceği gibi, *"yeni tipte bir örgütlenmenin yaratılması" "partinin inşası"; "her türden oportünizme, revizyonizme ve çeşitli zaaflara karşı mücadele temelinde", "geçmişin mücadelesi ve olumlu mirasına sahip çıkılarak"* ve bir anlamda, ilk alıntıda özetlenmeye çalışıldığı gibi, eski grup yapılanmalarının yıkılması, yeni ve Marksizm-Leninizmin teorik temellerine dayalı bir siyasi çizginin oluşturulmasına bağlı kılınmaktadır. Bu tespitler, genel anlamda doğru tespitler olmakla birlikte, yukarda da belirttiğimiz gibi, tek ayak üzerinde durmaktadır.

Alıntılarda üzerinde durmak istediğimiz diğer bir nokta da; teori-pratik bağıntısında söylenenlerdir. Kanımızca bu bağ doğru bir biçimde ele alınmakla birlikte, çıkış noktası olarak kullanılan bölümde partiye mükemmelliyetçi bir yaklaşım vardır. Bu yaklaşım, daha önce de belirttiğimiz gibi, partinin küçükten büyüğe, zayıftan güçlüye vb. doğru gelişmesi gerektiğini gözardı eden bir yaklaşımdır.

İç mücadelenin belirleyiciliği konusunda söylenenler ve partinin kendi hatalarına karşı tavrı bağıntısında söylenenler doğru tespitlerdir.

Devrime damgasını vuracak olan partinin tek olduğu konusunda söylenenler de genel anlamda doğrudur. Ayrıca *"önemli olan, devrime damgasını vuracak partinin niteliğidir."* tespitini, siyasi-ideolojik çizginin önemine ve belirleyiciliğine işaret eden tanımlama olarak değerlendiriyoruz.

Bu alıntılarda bir kez daha, sorunun sadece Türkiye-Kürdistan sorunu olmadığına dair bir tespit görmekteyiz. Dünya devrim tarihinin özetlenişi de genel anlamda doğrudur.

SOSYALİZM İLE İŞÇİ SINIFI HAREKETİ ÜZERİNE SÖYLENENLER

"Ustalar bize, devrimi zorunlu kılan koşulların, üretim güçleriyle üretim ilişkileri arasındaki çelişmeden kaynaklandığını öğrettiler. Devrimcilerin yeri, doğaldır ki, üretici güçler kanadıdır. Üretici güçlerin temel unsuru insandır ve çağımızda sınıfsal siyasal kimliğini en açık biçimiyle proletaryada ve emekçi kitlelerde bulur. Biz devrimcilere düşen görev, sosyalizmin bilimini, işçi sınıfına taşımak, özellikle de sanayi proletaryası içinde örgütlenerek onu devrime hazırlamaktı. Ayrı ayrı kanallarda yürüyen sosyalizm ile işçi sınıfı hareketini birleştirmekti. Bu işi başaramadık. İşçi sınıfına gidemedik. Devrimci fikir ve ilişki üretimini gerçekleştiremedik.

*Günlük ekonomik mücadele pratiği içinde kazanılan bilinç ve bu sınırlar içinde kalan bilinç, egemen sınıfların siyasi dalaverelerini kavrayamaz, devrim yapacak güç niteliğine ulaşamaz. Ancak, bilimsel sosyalizmin ideolojisiyle birleştiğinde, çalışan insanın bilinci -özellikle proletaryanın bilinci- zenginleşir, devrimcileşir ve devrimin gerekliliğini kavrar. Biz buna, **işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin aynı mecradan akması** diyoruz." (abç) (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 27)*

"Bugüne kadar, sosyalist mücadelenin en önemli hatalarından biri, işçi sınıfı hareketiyle birliğini kuramamasıdır. Bu, sosyalizmin özünü kavrayamayan burjuva ve küçük burjuva aydın çevrelerden gelen sınıfsal bir hastalıktır." (Siyasal Yazılar Cilt 3, sayfa 102)

"Sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birleştirilmesi görevi henüz yerine getirilmemiştir." (Siyasal Yazılar Cilt 2, sayfa 146)

Yukarıya aktardığımız alıntılardaki ortak noktalar şunlardır;

- Sosyalist bilinç (Marksist-Leninist bilinç) işçi sınıfına dışarıdan taşınmak zorundadır.
- Sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birliği bugüne kadar sağlanmamıştır.
- Sosyalist hareketin en büyük zaafı bu birliği sağlayamamasıdır.

Bu tespitler, kanımızca doğru tespitlerdir. Ve bunlara bilinçli bir şekilde müdahale etmek, bu alanda var olan zaafları altetmek her komünistin, her devrimcinin görevidir. Yılmaz Güney' in bu doğru tespitleri yapması, ancak, onun, bu konuda Marksizm-Leninizme dayanarak, günümüz koşullarında bu sorunun içerdiği konumu tartışması, O'nun, bu alanda eksik yanlarını da göstermektedir.

Bu alıntıda açık olmayan, ancak daha önce yaptığımız alıntılarda açık olan, bu bilincin, *"en ileri, en deneyim sahibi, en fedakar"* unsurların irade birliği olan parti tarafından taşınması gerektiği gerçeğine dikkat çekmeyi özel önemde görüyoruz.

Sonuç bölümüne geçmeden önce, iki çizgi sorununa kısaca değinmek istiyoruz.

"AEP'nin son zamanda yayınlanan bazı görüşleri, devrimci saflarda kafa bulanıklığına neden olacak yanları içermektedir. Parti içinde sınıf mücadelesinin ifadesi olan iki çizgi arasındaki mücadelenin reddi, aslında diyalektiğin reddidir." (Siyasal Yazılar Cilt 1, sayfa 229)

Yukarıdaki tespit, AEP'in *"Parti içinde iki çizginin kesinlikle olamaya-*

cağı" yanlış tespitine karşı, tersi doğrultuda yapılmış bir tespittir. Yanlış bir tespittir. Parti içinde iki çizginin olmayacağını, iki çizginin mücadelesinin olamayacağını söylemek ne kadar yanlışsa, bunun *"parti içinde sınıf mücadelesinin ifadesi olan iki çizgi arasındaki mücadelenin reddi, aslında diya-lektiğin reddidir."* demek de, o kadar yanlıştır. Burada Yılmaz Güney, Marksizm-Leninizme saldırır bir pozisyondadır.

SONUÇ

Giriş bölümünde de belirttiğimiz gibi, Yılmaz Güney'in Siyasal Yazılar'ında, parti konusunda var olan görüşlerinin sistemsiz, dağınık ve özel olarak parti sorununu köklü biçimde çözümlemeden uzak oluşu nedeniyle; serpiştirilmiş ve dağınık olan görüşlerini, üç başlık altında, mümkün olduğunca bağ içerisinde ve yaptığımız yorumlamalarda toparlayarak değerlendirmeye çalıştık. Kuşkusuz en iyisini yaptık diye kendi kendimize not vermek istemiyoruz. Yaptığımız bu değerlendirmeyi; herkesin incelemesi ve bize, bunun üzerinde eleştirilerini, önerilerini getirmesi için yaptık.

Bizler bu bölümde esas olarak, bu yazımızın tümü hakkında, toparlayıcı bir resim çizmek istiyoruz. Onun için de, yazıda yer alan yorumlamaların tekrarı da olsa, burada noktalar şeklinde bir değerlendirme; Yılmaz Güney' in parti konusundaki görüşlerinin genel bir değerlendirmesini yapmak istiyoruz.

I.) Parti konusundaki görüşlerin, Stalin'in "Leninizmin Sorunları" yapıtındaki, parti bölümünde sıralanan özelliklere uygunluğu sorunu:

1) Parti, işçi sınıfının öncü müfrezesi: Bu konuda, yazıda aktardığımız bir dizi alıntıdan da anlaşılacağı gibi, Yılmaz Güney, açık bir konuma sahiptir. Yılmaz Güney, bu konuda sadece genel bir tespit yapıp durmamakta, bu sorunun içeriğini de Marksist-Leninist bir temelde doldurmaktadır.

2) İşçi sınıfının örgütlü müfrezesi olarak parti: Bu konu da, Yılmaz Güney'in Siyasal Yazıları'nda doğru bir biçimde işlenmektedir. Derli toplu olmasa bile, bu düşünce, tartışıldığı bağıntılarda doğru ele alınmaktadır.

3) Parti, proletaryanın sınıf örgütünün en yüksek biçimidir: Yılmaz Güney, bu konuda da sağlam görüşler savunmaktadır. O, bu konuda da Marksist-Leninist bir pozisyondadır.

4) Proletarya iktidarının aleti olarak parti: Yılmaz Güney'in bu konuda söyledikleri de doğrudur. Bu düşünce, Siyasal Yazılar'ın tümünde bir şerit gibi işlenmektedir.

5) Hiziplerin varlığı ile bağdaşmayan irade birliği olarak parti: Yılmaz Güney'in bu konuda koyduğu görüşler de, teorik olarak doğrudur. Ancak, onda var olan, parti inşası bağıntısındaki eklektizm, (buna daha sonra tavır takınacağız) bu konuda söylenen doğru görüşlere gölge düşürmektedir. Buna rağmen genel anlamda bu konuda açık olduğunu söyleyebiliriz.

6) Parti, kendini oportünist unsurlardan arıtarak güçlenir: Bu konuda da doğru görüşler savunulmakla birlikte, yukarıda da belirttiğimiz hatalardan dolayı, bu doğru görüşlere gölge düşürülmüştür. Bu sorun, tek başına ele alındığında, doğru işlenmektedir. Partinin yaratılmasıyla bağ içinde ele alındığında ise, doğrudan olmasa bile, dolaylı olarak, bu görüşler etkisini göstermektedir.

II.) Parti Tanımı:

Bu konuda, Yılmaz Güney'de çeşitli tartışma bağıntılarında, çeşitli tanımlamaların yapıldığını görüyoruz. O'nda, tek bir tanımlama, tek anlama gelen bir tanımlama mevcut değildir. Yani O, bu soruna Marksist-Leninistlerin yaklaştığı biçimde yaklaşmaktadır. Bu; O'nun, bu konudaki genel konumunu göstermektedir. Ancak, O'nda, yer yer partiye çok mükemmelliyetçi yaklaştığı da gözlemlenmektedir. Bu durum, O'nun, bu alandaki yanlışıdır.

III.) İki çizgi sorunu:

Yılmaz Güney, bu alanda bir yanlışa karşı mücadele ederken, ters yönde başka bir yanlışa düşmektedir. Bu konuda yanlış bir pozisyondadır.

IV.) Parti inşasının temel taşların dan biri "İki Aşamalı Parti Öğretisi" bağıntısında:

Bir dizi yerde *"partinin yaratılmasından"*, *"yeni tipte bir örgütlenmenin yaratılmasından"* ve *"devrimci bir partinin inşa edilmesinden"* bahsetmesine rağmen, iki aşamalı parti öğretisi konusu, işlenmek bir yana, laf düzeyinde bile O'nda mevcut değildir.

V.) Türkiye-Kürdistan'da Birleşik Komünist Parti yaratma sorunu:

Parti konusunda mükemmelliyetçi bir yaklaşıma sahip olduğundan dolayı, O; Türkiye-Kürdistan'da hiç bir siyasi akımı, kendisine parti diyen akımlar da dahil, "parti" olarak görmemektedir.

Burda esas olarak üzerinde durmak istediğimiz nokta; "partiyi nasıl ve kimlerle yaratmak" istediği sorunudur. Yılmaz Güney, yazımızda da belirttiğimiz gibi, hem "çevre ve gruplarla", hem de "en ileri, en deneyimli, en fedakar unsurlarla" "komünistlerle" bu yaratma işinin yapılacağını söylemektedir. Bu konuda eklektik bir konuma sahiptir. Bizce "parti yaratılması" ancak ikincilerle mümkündür. İşte, bizim, devrim yapmış partilerin örnek almamız gereken yanı budur. Bunun örnek alınabilmesi için temel kıstas, o ülkede birbirinden bağımsız Marksist-Leninist grupların ortaya çıkışı ve bu Marksist-Leninist grup ve çevrelerin mücadele içinde bir platform temelinde birleştirilmesidir. Bir dizi Marksist-Leninist olmayan grubun varolduğu ülkemizde, bu iş grupların bileşimi olarak düşünülemez.

VI.) Sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birleştirilmesi sorunu:

Bu konu doğru bir biçimde işlenmektedir. Sosyalist bilincin işçi sınıfı hareketine dışarıdan taşınması bağıntısında söylenenler ve ülkemiz açısından söylenenler tümüyle doğrudur. Ancak, bu ayrı ayrı yürümenin dünü ve bugünü konusunda tavır eksiktir. Bu durum yapılan doğru tespitleri zayıflatmaktadır.

Yılmaz Güney, bütün Siyasal Yazılarında, partinin ***tek*** tanımı olarak, "sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birliğidir." tespitini kullanmamaktadır.

Son olarak da: Yılmaz Güney'in "iki aşamalı parti öğretisi" konusunda tavırsız oluşu nedeniyle, özel önemde görüp işlemediği, propaganda-ajitasyon konusunda bir kaç söz söylemeyi gerekli görüyoruz. Bu öğreti dışta tutulursa bile, Yılmaz Güney, bu konuya gereken önemi vermemiştir. Yer yer bundan bahsedilmesine karşın, bu işin nasıl yapılacağı sorunu O'nda açık değildir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Yılmaz Güney, yukarda tek tek noktalar şeklinde sıraladığımız alanların çoğunda esasta doğru bir pozisyonda durmaktadır. İki aşamalı parti inşası öğretisi dışta tutulursa, hataları ve zaafları olmasına karşın, ülkemiz devrimci hareketinin yetiştirdiği önde gelen devrimcilerden biridir. O, bugün bile bir dizi yönüyle örnek alınması gereken biridir. İki aşamalı parti öğretisi konusunda tavırsız oluşu, O'nun ortaya koyduğu parti konusundaki görüşlerinin tek ayak üstünde durmasını beraberinde getirmiştir.

O, doğruları ve yanlışları ile Türkiye Komünist Hareketi'nin bir parçasıdır.

Nisan 1992 ●

Anti-semitizm ve siyonizm üzerine (*) – IV –

Siyonizm –1–

SİYONİZM ÖNCESİ YAHUDİ MİLLİYETÇİLİĞİ

Yahudiler, dünya toplumlar tarihinde kendine özgü, benzeri görülmemiş bir var oluş süreci yaşamıştır. Bu sürecin kapitalizmin emperyalist aşamaya ulaşmasına kadarki belirleyici özelliği, Yahudilerin yaşadıkları ülkelerde daima azınlık olarak varlıklarını sürdürmüş olmalarıdır.

Bu azınlık topluluklar, sömürücü ve sömürülen katmanları ile birlikte, yaşadıkları ülkelerdeki çoğunluk toplumun ezen ve ezilenleri ile dönem dönem barış içinde yaşarken; ekonomik-sosyal kriz vb. dönemlerinde de daima olumsuzlukların kaynağı olarak görülüp gösterilmiş ve saldırıların, kitle katliamlarının hedefi olmuşlardır.

Tüm bu saldırı sürecine damgasını vuran temel ideolojik saldırı aracı anti-semitizmdir.

Kapitalizmin, Fransız Devrimi ile hakimiyetinin ilanı ardından "özgürlük-eşitlik-kardeşlik" vb. şiarlarla ifade edilen politik yaklaşım ve burjuvazi-proletarya saflaşması, Batı Avrupa'da yaşayan Yahudi azınlık toplumları içinde de etkisini göstermiş, burjuvazi-proletarya ayrışması yanısıra, "yasalar karşısında eşitlik" belirlemesi çerçevesinde hızlı bir asimilasyon süreci gündeme gelmiştir.

Batı Avrupa'da yaşanan bu asimilasyon süreci, o ana kadar Yahudilerin azınlık yapısının çimentosunu oluşturan dinleri üzerinde de etkisini göstermiş; özellikle Almanya başta olmak üzere, Batı Avrupa ülkelerinde museviliğin reforme edilmesi; dinin inanç ile sınırlı kalarak, toplumsal yaşamı belirleyen bir unsur olmaktan çıkartılması yönünde önemli adımlar atılmıştır.

Hakim ulustan bireylerle evlilik, hristiyanlığa geçiş gibi unsurların da eklenişi, Batı Avrupa'daki asimilasyonu hızlandırmıştır. Hızlanan asimilasyonun sonucu, bir çok halde, Yahudilerin, toplumun tüm alanlarında önemli yerlere gelmeleri olmuş; yerli hakim ulus burjuvazisi ve özellikle de küçük-burjuvazi arasında Yahudi düşmanlığı eski dinci temelden uzaklaşarak, bu kez yeni, güya bilimsel, biyolojik-ırkçı teorilere dayandırılarak yayılmış, yaygınlaştırılmıştır. Asimilasyona tepki, öncelikle hakim ulus burjuvazisinden gelmiştir.

Buna karşı, burjuva devrimin geç kaldığı Doğu Avrupa'da gelişim başka türlü olmuştur. Rusya başta olmak üzere, Polonya ve diğer Doğu Avrupa ülkelerinde Batıya göre gecikmeli olarak uluslaşma ve bir ulusun hakimiyetindeki çok uluslu devletler ortaya çıkmıştır. Bu devletlerde, hakim ulusun, azınlıkları baskı ve terör ile kontrol altında tutma politikaları gündeme gelmiş; anti-semitizm, yeni Yahudi soykırımları ile sürüp gitmiştir.

Doğu Avrupa'daki bu gelişme, Yahudiler arasında da ulusal azınlık anlayışı ve buna denk düşen örgütlenme ve hak arayışlarını beraberinde getirmiştir.

Böylece 19. yüzyıl, Yahudi azınlık topluluklar açısından ilk kez iki eğilimi ortaya çıkarmıştır. Batı Avrupa'da asimilasyon; Doğu Avrupa'da ulusal azınlık haklarını elde etme yönünde örgütlenme ve mücadele...

Çarlık Rusya'sında ardarda yaşanan Yahudilere yönelik soykırımlar, yıkılan Yahudi ekonomik yapı ve proleterleşme yanısıra, işsizler ordusuna katılan onbinlerce Yahudinin Doğu Avrupa'da Batıya oranla ağır gelişen kapitalizmin üretim sürecine katılamaması; doğudan batıya yeni Yahudi göç akınını beraberinde getirmiştir.

Bu göç kervanının önemli bir bölümünü oluşturan Doğu Avrupalı Yahudi orta ve küçük-burjuvalar, doğuda konuşulan Yahudi dili olan Yidiş'i; geleneksel Yahudi dini anlayışı museviliği ve yeni ortaya çıkan Yahudi milliyetçiliğini batıya taşırken; batıda hakim olan asimilasyon sürecini de altüst etmiştir.

Kapitalizmin tekelcilik ve emperyalizm yönünde koşar adım ilerlediği Batı Avrupa'da ise, bırakalım bu yeni göç akınını asimile etmeyi bir yana, daha önceden ülkelerinde yerleşmiş olan Yahudileri de asimile etmekten çok uzak bir durumdadır.

Gericileşen ve dünyayı paylaşma dalaşı içine giren emperyalist batılı tekelci burjuvazi için, ekonomik kriz ve sosyal patlamaların yeni hedefi, bir kez daha yoğun bir şekilde "Yahudi" ler olmaya başlamış, anti-semitizm bir kez daha politik çekmecelerden çıkartılıp, geniş emekçi kitleler ve yıkıma uğrayan yerli küçük-burjuvazinin önüne sürülmüş ve geniş bir taraftar kitlesi bulabilmiştir.

Yeni anti-semit saldırılar ve ulusal kimlik ve hak arayışının andaki ifadesi olan "ulusal azınlık hakkı" gibi talepler, 19. yüzyılın sonuna gelindiğinde, artık Yahudi burjuvazisi için yeterli talepler olmaktan çıkmaya başlamıştır.

Bu dönemde Almanya, İngiltere, Rusya vb. gibi ülkelerde, Yahudi burjuvazinin bir bölümünün düşüncesinin ifadesi olan "Yahudi ulusu ve azınlık hakları", "yaşanılan ülkede otonomi" gibi görüşlere giderek "tek bir ulus olan dağılmış Yahudilerin tek bir merkezde birliği, kendi devletinin yaratılması" düşüncesi de eşlik etmeye başlamıştır.

Politik Siyonizm kavramıyla ifade edebileceğimiz bu yaklaşımın ortaya çıkışı, 1860'lı yıllar olmakla birlikte, Yahudi kitleler arasında yankı ve taraftar bulması, 19. yüzyılın sonunda (1895) Theodor Herzl'in "Yahudi Devleti" adlı yazısı ve ardından bu temelde yürüttüğü çalışmaların ürünü olan "Basel Konferansı" (1897) ile sözkonusudur.

SİYONİZM VE GELİŞİM SÜRECİ

Siyonizmin ilk teorisyenlerinden biri olarak adlandırılan Moses Hess, 1860'da yazdığı ve 1862'de yayınlanan "Roma ve Kudüs" adlı eserini kamu oyuna sunduğunda, hedeflediği İsrail, bölge olarak bugünkü Filistin'i kapsamakla birlikte, yapı olarak bugünkü İsrail değildi, hiç kuşkusuz.

O, tam da Batı Avrupa'da asimilasyon akımının doruğa çıktığı dönemde fazla ilgi bulmayan ütopik siyonizmi dile getirirken; İtalya'daki birliğin oluşumunu örnek alarak, benzer bir ulusal birliğin Yahudilerce gerçekleştirilebileceğini ve Kudüs'ün merkez alınabileceğini işlemiş, hayal etmiştir.

Moses Hess, kendini inkar temelinde asimile olmanın çözüm olmadığını; kültürel ve dini özellikler korunarak azınlık olarak kalınmak istendiğinde de, daima saldırıya uğranıp, anti-semitizmin hedefi olunduğunu işlediği yazısında asalak Yahudi yerine, üretken bir Yahudiye geçişin, Avrupa'da azınlık olarak olamayacağını; ancak yeni nesil Yahudilerin İsrail'de bu hedefe ulaşabileceğini vb. vb. işlemiştir.

(*): Dizi yazımızın bu bölümünde "siyonizm"i incelemeye başlıyoruz. Yazı Kurulu

İki bin yıldan beri, olayların dalgaları onu nereye taşımış olursa olsun, dünya tarihinin bütün fırtınalarına göğüs germiş olan ve dünyanın her köşesinden bakışlarını sürekli olarak Kudüs'e çevirmiş olan ve çeviren Yahudi halkı, ölüp bittiği düşünülen halklar içinde tarihi görevinin bilincinde olarak ulusal haklarını talep etme hakkına sahip olan halkların içindedir. ...

Bugün dünyanın her bucağından İsrail'in yeniden ulusal doğuşu için yükselen sesler, haklılığını önce Yahudi kült'ünde, Yahudiliğin ulusal özünde; sonra da insanlığın genel gelişim tarihinde ve onun sonucunda, dünyanın içinde bulunduğu durumda bulmaktadır. ...

Avrupa halkları, kendi içlerinde Yahudilerin varlığını her zaman bir anormallik olarak görmüştür. ... İsterse uygar ülkelerde dinsel fanatizm bizim aynı kökten olduğumuz aydınlanmış yoldaşlarımızı eskiden olduğu ölçüde nefretle takibat altına almasın; Aydınlanmaya ve Özgürleşmeye rağmen yurtdışındaki Yahudi, ortasında devlet vatandaşı olarak nötralize edilmiş olarak yaşadığı ulusların saygısını, kendi milliyetini red ederek kazanamaz ve kendi ulusu ile dayanışma görevinden de kaçamaz. ...

Yahudi halk yığınları modern insanlığın büyük tarihsel hareketine ancak bir Yahudi anavatana kavuştuğunda katılacaktır."

(Tüm alıntılar Moses Hess'in "Roma ve Kudüs" adlı yazısındandır. Bkz. Siyonizm, H.Schoeps'in derlemesi, Alm., sayfa 51-57, Foruier Yayınevi)

(M. Hess, Marx ve Engels'in gençlik arkadaşlarından biridir ve kendini sosyalist olarak kavramaktadır. Marx'tan etkilendiği ilk yazılarında Yahudilerin kurtuluşunun önşartı olarak asimilasyonu görmektedir. Bu pozisyonu 1862'de yayınlanan ve Almanya'da modern anti-semitizmin yaygın görüntülerinin etkisi altında yazılmış olan "Roma ve Kudüs"te yukardaki biçimde değişmiştir. O, bu yazıda, yukarda görüldüğü gibi, yine "insanlığın büyük tarihsel hareketi" dediği sosyalizm mücadelesine katılmayı hedef olarak görmektedir. Fakat bunun için Yahudilerin önce bir anavatanda toplanması gereklidir. / YN)

Moses Hess, asimile olan Batılı Yahudilerin tersine, Doğu Avrupalı Yahudilerin göçü temelinde İsrail'in ortaya çıkmasını düşlerken; kollektivist koloniler, Yahudi ulusal fonunun yaratılması, toprağın birlikte işlenmesi, endüstri ve ticaretin "Musacı ve sosyalist karışımı ilke" temelinde yaratılması vb. türü önerilerle ilk siyonist pozisyonu formüle etmiştir.

M. Hess, Filistin'de kolonizasyonun (yerleşimin) nasıl olabileceği bağlamında ise, daha 1865'te Amsterdam Hahambaşı Dünner'e yazdığı mektupta, bazı önemli kişilerin bu düşünceye sıcak baktığını dile getirmektedir. Bu önemli kişiler, dönemin Fransız sömürgecilerinden başkaları değildir.

Çünkü, aynı günlerde (1860) III. Napolyon'un özel sekreteri olan Ervest Laharanne tarafından kaleme alınan bir yazıda, Ortadoğu'daki yeni dönem üzerine görüş ileri sürülerek, dağılan Osmanlı İmparatorluğunun yarattığı boşluk temelinde "Yahudi ulusal devletinin yeniden inşaası"na ilişkin görüşler işlenmektedir.

Bu görüşlerden etkilenen M. Hess, "Kudüs ve Roma" adlı yazısını kaleme alırken, bir yandan Fransız sömürgecilerin çıkarları ile uyum içinde, atalarının ikibin yıl önce terk ettiği topraklarda siyonist bir devleti yaratmayı hayal ederken, Filistin'de yaşayan Arapların varlığını görmezlikten gelebilmektedir.

M. Hess'in görüşleri ilk kez 1881'den sonra çeşitli Yahudi çevrelerde yankı bulmaya, yeni siyonist tahlillerin çıkış noktası yapılmaya başlanmıştır.

Çünkü, 1881'de Rusya'da, 160'ın üzerinde kent ve yerleşim alanında başlayan Yahudilere yönelik kitle katliamları ve anti-semit saldırılar, Polonya ve diğer ülkelere de sıçramıştır. Bu olay, Yahudi kitleler arasında yeni göç dalgası yanı sıra, yeni arayışları da beraberinde getirmiştir.

Rusya Yahudilerinden Leon Pinsker, bu olaylar ardından kaleme aldığı (1882) "Kendi Kendini Özgürleştirme" adlı yazısında, anti-semitizm sorununun çözümü için tek yolun, bütün Yahudi ulusun ortak bir ulusal bölgede toplanması olduğunu ileri sürmektedir.

Biz kötü muameleye uğradığımızda, soyulduğumuzda, ırzımıza geçildiğinde kendimizi savunmaya bile cesaret edemiyoruz, daha da kötüsü, nerde ise yapılanları haklı buluyoruz. Yüzümüze tokat vurulduğunda, yanan yanağımızı soğuk suyla yıkayıp söndürüyoruz; kanlı bir yara açtıklarında vücumuzda, yarayı sarmakla yetiniyoruz. Oturduğumuz evden atıldığımızda, yaptığımız bizi atanın ayaklarına kapanıp yalvarma, ve zulmedenin yüreğini yumuşatamadığımızda yaptığımız kendimize kalacak bir başka yer arama. Yolda birileri "zavallı Yahudicikler, gerçekten çok acınası durumdasınız." vb. derse, nerde ise oturup ağlayacak kadar duygulanıyoruz. Ve birileri çıkıp da bir Yahudiye "gerçekten hiç Yahudiye benzemiyorsunuz" derse, bundan onur duyacak kadar aptal bir sürü Yahudi var. Biz o kadar alçalmışız ki, Batıda halkımızın bir bölümünün Yahudi olmayanlarla eşit SAYILMASI bile, bir bölümümüzde sevinç çığlıkları atmaya yetiyor. Başkasının lütfu ile SAYILMAKın hiç de sağlam ayaklar üzerinde durmadığı bilinen şeydir. Kökenimiz dikkate alınmadığında ve biz de diğer ülke çocukları gibi kabul edildiğimizde, o zaman kendi kendimizi red etmeye kadar varan bir şükran duygusu sarıyor benliğimizi. Bize lütfedilen rahat pozisyon karşılığında, rahatsız edilmeden kenarından zıkkımlanmamız için sunulan et tası karşılığında, kendimizi ve başkalarını kandırmaya çalışıyoruz: Biz Yahudi değiliz ki! Biz anavatanın safkan evlatlarıyız! Aptalca bir çılgınlıktır bu. Siz istediğiniz kadar, ne kadar iyi bir yurtsever olduğunuz konusunda güvenceler verin, ve bunu pratikte de ispatlayın, buna rağmen her fırsatta size Yahudi kökeniniz anımsatılacaktır. Fakat bu ölümcül hatırlatmalar bile, birileri sizi bir sabah oturduğunuz ülkenin sınır kapısı dışına koyana dek, allahın belası bir serseri güruhu sizin gerçekte parazitler olduğunuzu, sizin için yasa olmadığını size hatırlatana dek, oturduğunuz ülkenin misafir sahipliğine sığınmaktan alıkoymaz. ... Yahudi; yaşayanlar için bir ölü, yerli halk için bir yabancı, yerleşik olanlar için bir gezginci serseri, mülk sahipleri için bir dilenci, yoksullar için bir sömürücü, yurtseverler için bir vatansız, sınıflar için nefret edilen bir rakiptir. ...

Onurumuzu ve selametimizi hayalci kendi kendini kandırmalarda değil, kendimize ait, birleşik bir ulusal bağın yeniden kurulmasında aramalıyız. Bugüne kadar dünyada sağlam bir firma olarak tanınmıyoruz. Bu yüz-

den de kredimiz de yok.

Bizim gözlerimizin önünde oluşan kimi halkların ulusal hareketleri bir iç haklılığa sahip ise, o zaman Yahudilerin ulusal hareketinin haklı olmaması düşünülebilir mi? Yahudiler sözkonusu halklardan çok daha fazla uluslararası kültür hayatına katılmaktadır, insanlığa onlardan daha fazla katkıda bulunmuşlardır, geçmişe, tarihe, katışıksız ortak bir kökene, yok edilemez bir yaşama gücüne, sarsılmaz bir inanca ve örneksiz bir ezilme tarihine sahiptirler; halkların, karşısında en fazla günah işledikleri ulustur Yahudiler. Bunlar onların bir anavatana sahip olma onuru ve yeteneği için hala yetmez mi? Yahudilerin ulusal siyasi birlik ve bağımsızlık çabaları, yalnızca bütün ezilen ulusların bu yöndeki çabaları gibi bir iç-haklılığa sahip olmakla kalmaz, bu çabalar aslında bizden haklı veya haksız hoşlanmayan halkların da desteğini kazanmalıdır. Bu çabalar, şimdiki uluslararası politikaya kendini karşı konamaz bir biçimde dayatan ve mutlaka bir geleceğe sahip olacak olgu haline gelmelidir..."

(Leon Pinsker, Siyonizm, "Kendi Kendini Özgürleştirme" başlıklı yazısından, sayfa 58-63)

Pinsker, Yahudi ulusun varlığı ve bu dağılmış ulusun yeniden biraraya gelmesi gerektiğini isterken, öncelikle teslimiyet ve boyun eğişten kurtulunmasını önkoşul olarak ele alıp, dini anlayışın bu teslimiyetçi-kaderci anlayıştaki payını da eleştirmektedir.

Tıpkı Moses Hess gibi ve daha da güçlü bir biçimde, ulusal özelliği vurgulayan Pinsker için, Filistin gibi somut bir hedef, henüz sözkonusu değildir.

19. yüzyılda kapitalizmin gelişme sürecinde, bir yanda asimilasyon, diğer yanda yeni göçlerle çalkalanan Yahudi topluluklar arasında ortaya çıkan ***ulusal anlayış***, "Haskala" (Yahudi Aydınlanması) Hareketi ile; "ulusal azınlık" ve "azınlık hakları" taleplerini ileri sürerken, Hirsch Kalischer'in görüşlerini ortaya koyduğu ve Filistin'e göçü de talep eden "Siyon'un Yeniden Kuruluşu" adlı yazıda dini yaklaşım, ulusal bir içerik ile dile getirilmiştir. 19. yüzyılın ikinci yarısında Moses Hess'in "Roma ve Kudüs" adlı yazısında ulusalcı yaklaşım, yer yer sosyalist istemlerle birlikte siyonizme ulaşmış; bu anlayış, 1881 Rusya-Polonya pogromları ardından yeni yandaşlar bularak; "Siyon'u sevenler", "Siyon dostları" gibi akım ve yapılanmalara temel hazırlamıştır.

Odessa'lı bir doktor olan Leon Pinsker, 1882'de yayınlanan "Kendi Kendini Özgürleştirme" adlı yazısı ve bu temelde Kattowitz, Drusgeniki, Wilna gibi kentlerde yürüttüğü konferanslarla, Yahudi kitleler arasında büyük yankı bulmuştur. Bu toplantılarda, "Yahudi ulusun" toplanacağı ülkenin "Filistin" olması gerektiği seslendirilmeye başlanmış, bu temelde Filistin'e göçün örgütlenmesi, tartışmaların merkezini oluşturmuştur.

Bu dönemde artık Siyon düşüncesi sadece Doğu Avrupa Yahudileri ile sınırlı olmaktan çıkmış, Batı Avrupa'da da yankı bulmaya başlamıştır.

Viyana'da "Kadimah" isimli Ulusal Yahudi Birliği taraftar kazanırken kendilerine temel aldıkları şiarlar, *"asimilasyona karşı mücadele", "Yahudi kendine güvenin yükseltilmesi", "Filistin'e göç"*'tür.

"Kadimah" akımının kurucuları arasında olan ve 1885'ten beri Pinsker' in ünlü "Kendi Kendini Özgürleştirme" adlı yazısının başlığı altında, ulusalcı Yahudi gazetesi yayınlayan Nathan Birnbaum, 1893'te yayınladığı "Yahudi Halkın Kendi Ülkesinde Yeniden Ulusal Doğuşu" adlı yazısında, Yahudilerin diğer halklarla eşit olmasını talep etmenin ötesinde, ilk kez Yahudi ulusal hareketini "Siyonizm" olarak tanımlamıştır.

Avrupa'nın dört bir yanında birbirinden kopuk ve bağımsız olarak ortaya çıkan Yahudi dernek ve kuruluşlarının yeni taraftarlar edindiği bu dönemde, ilk kez Theodor Herzl, 1896'da yayınlanan "Yahudi Devlet" adlı yazısı ile, adı geçen Yahudi potansiyelini ortak bir pozisyonda biraraya getirirken, ardından yürüttüğü örgütsel faaliyet ile, bugünkü ***siyasi siyonizmin*** yaratıcısı olmuştur.

THEODOR HERZL VE "YAHUDİ DEVLET"

Theodor Herzl, daha "Yahudi Devlet" adlı siyonizmin elkitabını kaleme almadan iki yıl önce, Alexandre Duma'nın kitabı "La Femme de Claude" un tartışması yapılırken, siyonist düşüncelerle dalga geçerek şöyle diyordu:

"Terbiyeli Yahudi Daniel kaybettiği anayurdunu tekrar bulmak ve dört bir yana dağılmış kardeşlerini tekrar birleştirmek istiyor. ... Ancak böyle bir Yahudi şunu bilmelidir ki, o onlara eski yurtlarını geri vererek pek bir hizmet yapmış olmuyor, ... şayet Yahudi gerçekten oraya geri dönerse, daha akabinde şunu tespit edecektir: Ortak pek bir yanları yok. Onlar yüzlerce yıldır yeni yurtlarında kök salmışlar, eski ulusallığı terk etmişler, yeni koşullara uymuşlar. Bu insanları birleştiren ortak noktalar asgariye inmiştir. Onları diğer insanlardan ayıran yan, heryerde onlara uygulanmış olan baskıdır sadece." (Nathan Birnbaum, "İsrail'in Sonu", sayfa 58-59, Wagerbach Yayınevi, Alm.)

Ancak kısa dönem içinde, yukardaki satırların yazarı Fransa'da yaşanan "Dreyfus Skandalı"[*] ardından, burada söylediklerinin reddi temeli üzerine kurulu, ünlü "Yahudi Devleti" adlı görüşleri Yahudi kamuoyuna sunar. Bu görüşler, özellikle Doğu Avrupalı Yahudiler arasında yoğun ilgi görür.

Herzl şu temel görüşü savunmaktadır: Anti-semitizm, ırkçı kinin belli bir biçimidir ve ancak Yahudilerin belli bir bölgede yeni bir örgütlenmeleri ile, bu ırkçı kinin kökü kurutulabilir. Bu bağımsız bölge, kaçanların saklanacağı bir sığınak, bir Yahudi devleti olabilir...

Herzl de adı geçen yazısında, tıpkı Pinsker gibi detaylara kadar her konuda görüş belirtmekten geri kalmamıştır. Ancak onu Pinsker'den ayıran yan, pratikte Filistin'e göçün nasıl olacağı bağlamında da görüş ileri sürmesidir. Herzl'e göre bunun aracı, tıpkı İngiliz sömürge şirketleri gibi bir şirketin yaratılmasıdır.

[*]"Dreyfuss Skandalı": Dünya hukuk tarihinin en büyük skandallarından biri olarak bilinir. Yahudi kökenli bir binbaşı olan Dreyfuss (1859-1935), 1894'te anti-semit kışkırtmalar temelinde, Yahudilerin ordudan temizlenmesi kampanyasının ilk önemli kurbanı olarak askeri mahkemeye çıkartılır. Göstermelik bir mahkemede bütün deliller lehinde olduğu halde, Almanlar lehine casusluk yaptığı gerekçesi ile, ömür boyu sürgüne mahkum edilir. 1898'de başını Emile Zola'nın çektiği bir bölüm aydın, mahkeme kararının revizyonu için bir kampanya başlatır. Kampanyada mahkemenin göstermelik olduğu, belgeleri ile ortaya konur. Kampanyaya geniş kitlelerin katılması sonucu, 1898'de Dreyfuss için af çıkartılır. 1906'da yeniden yargılanır ve aklanır. /BN

Ben çok karmaşık bir hareket olan anti-semitizmi anladığımı sanıyorum. Bu harekete ben bir Yahudi olarak ve fakat nefretsiz ve korkusuz bakıyorum. Anti-semitizmde neyin kaba bir şaka, neyin basit bir kıskançlık, neyin kalıtsal bir önyargı, dinsel hoşgörüsüzlük; fakat aynı zamanda neyin de düşünülen bir kendini savunma olduğunu bildiğimi sanıyorum. Ben Yahudi sorununu hangi renge bürünürse bürünsün, ne bir sosyal, ne de bir dinsel sorun olarak görüyorum. Yahudi sorunu bir ulusal sorundur. Ve bu sorunu çözmek için biz, onu uygar halklar nezdinde çözülecek siyasi bir dünya sorunu haline getirmeliyiz.

Biz bir halkız; bir halk.

Biz her yanda bizi çevreleyen halk topluluğu içinde yalnızca babalarımızın inancını koruyarak erimek, dağılmak için her şeyi yaptık. Fakat buna izin verilmiyor. Bir çok yerde haddinden fazla yurtsever olmamız bir işe yaramıyor; bizim diğer vatandaşlarla birlikte vatan için aynı derecede canımızı, malımızı feda etmemiz bir işe yaramıyor; sanatta ve bilimde anavatanlarımızın onurunu yükseltmemiz, ticaret yoluyla zenginliğini artırmamız bir işe yaramıyor. Yüzyıllardır içinde oturduğumuz anavatanlarımızda bize yabancı olduğumuz bağrılıyor; çoğu zaman biz bu vatanlarda var olduğumuzda orda olmayan sonradan gelmeler yapıyor hem de bunu. Ülke içinde kimin yabancı olduğuna çoğunluk karar vermektedir. Halklararası tüm ilişkilerde olduğu gibi, bu bir iktidar sorunudur. Hiç bir yetkiye sahip olmayan bir özel kişi olarak bunu söylediğimde kazanılmış hiç bir haktan vazgeçmiş olmuyorum. Dünyanın içinde bulunduğu durumda ve görünür gelecekte de iktidar hakkın önünde gelmektedir. Bizler, yani sonunda göçe zorlanan Hugenotlar gibi boş yere iyi yurtseverleriz. Bizi bir rahat bıraksalar. ...

Fakat inanıyorum ki, bizi rahat bırakmayacaklardır. ...

Hiç kimse bir halkı yerleşmiş olduğu yerden kaldırıp bir başka yere yerleştirmeye yetecek kadar paraya veya güce sahip değildir. Bunu yalnızca bir düşünce başarabilir. Devlet düşüncesi böyle bir güce sahiptir. Yahudiler tarihlerinin bütün gecesi boyunca bu harika rüyayı görmekten bir an vazgeçmemiştir. "Bir dahaki yıl Kudüste!" bizim çok eski bir sözümüzdür. Şimdi bu rüyadan, gündüz aydınlığında bir düşünce çıkarmaktır görev. ...

Bütün plan temel biçiminde çok basittir ve basit olmak da zorundadır ki, bütün insanlar onu anlayabilsin.

Bize dünya yüzeyinde, bizim haklı halk ihtiyaçlarımızı karşılamaya yetecek büyüklükte bir toprak parçası üzerinde egemenlik verilsin, diğer her şeyi biz kendimiz beceririz.

Yeni bir egemenliğin oluşmasında komik ya da olanaksız olan hiç bir şey yoktur. Yaşadığımız günlerde bizimki gibi orta halli halkların değil, daha yoksul, daha cahil ve bu yüzden de daha zayıf halkların nasıl egemen hale geldiklerini yaşadık. Anti-semitizm salgınına uğrayan ülkelerin hükümetleri de bizim egemenlik kazanmamız ile yakından ilgilenmektedir.

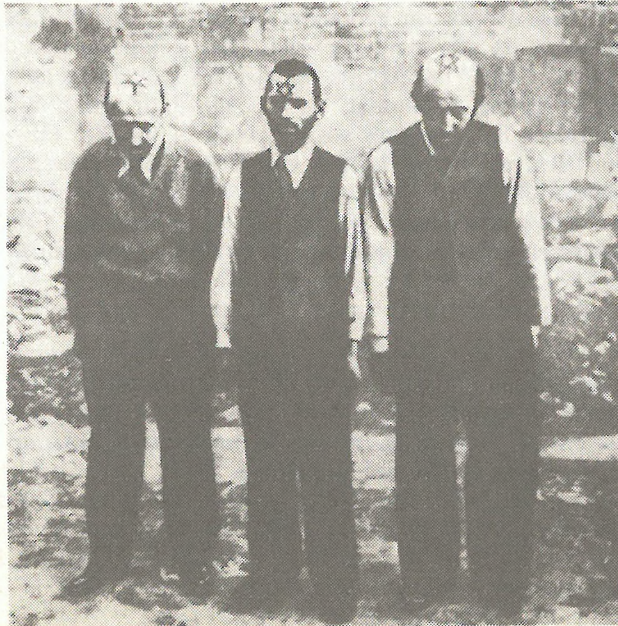
İlkede basit, uygulamada karmaşık olan bu görevin çözümü için iki büyük organ yaratılmalıdır: Yahudiler Cemaati (Society of Jews) ve Yahudi Kumpanyası (Jewish Company).

Yahudiler cemaatinin bilimsel ve siyasal olarak hazırladığını, Yahudi kumpanyası pratik olarak uygular.

Yahudi kumpanyası, göçen Yahudilerin bütün servet sorunlarının tasfiyesinin takipçisi olur ve göçülen yeni ülkede de iktisadi ilişkileri kurar. ...

Bizim devlet düşüncemize katılan Yahudiler, Yahudi cemaati etrafında toplanırlar. O böylece hükümetlere karşı Yahudiler adına konuşma ve pazarlıklar yürütme otoritesini kazanır. Halklar hukuku dilinde konuşmak gerekirse, cemaat devlet kurucu bir güç olarak tanınır. Böylelikle aslında devlet de kurulmuş olmaktadır. (Pazarlık edilen /ÇN) güçler, Yahudi halkına tarafsız bir bölgede egemenlik tanıma yönünde bir eğilim gösterirlerse, o zaman cemaat, alınacak ülke üzerine pazarlıklara girer. İki alan söz konusudur: Filistin ve Arjantin. Önemli kolonizasyon deneyleri bu iki alanda gerçekleştirilmiş durumdadır. Ancak bu, Yahudilerin tedricen sızması biçimindeki yanlış ilke temelinde yapılmıştır. Sızma her zaman hüsranla sonuçlanmak zorundadır. Çünkü sözkonusu ülkedeki hükümet, eninde sonunda kendini tehdit altında hisseden (yerli /ÇN) halkın baskısı sonucu Yahudilerin yeni göçünü yasaklamaktadır. Bu yüzden göç, ancak, eğer onun temeli bizim kabul edilmiş egemenliğimiz dolduğunda bir anlama sahiptir. ...

(Theodor Herzl,
"Yahudi Devleti", sayfa 75-84)

Hitler faşizminin, Yahudilere uyguladığı baskı ve işkencelere sadece küçük bir örnek: Yahudilerin kafa derilerine yahudi yıldızını kazımak!

Theodor Herzl için siyonizm, tamamen ulusal bir düşüncedir ve dini hiç bir yaklaşım yoktur. O, kendince yaptığı "ulus" tanımı çerçevesinde, (*"Ulus, ortak bir düşman tarafından bir arada tutulan, tarihi olarak oluşmuş bir insan grubudur." /T. Herzl, Eserler Alm. Cilt 1, sayfa 372*) tüm Yahudileri bir ulusun parçaları olarak görmektedir. Ortak bir toprak bulunup yerleşilirse, ortak düşman saldırılarından —yani anti-semitizmden— kurtulunmuş olunacaktır.

Bu görüşlerin ortaya çıktığı dönem, artık 19. yüzyılın sonları, 20. yüzyılın başları, yani kapitalizmin üst aşaması emperyalizme —Batı Avrupa' da— ulaştığı bir dönemdir. Ve bu görüşler, paylaşılmış dünyanın yeniden paylaşılmasının emperyalistlerce gündeme getirilmesinden kısa bir süre önce ortaya atılmış bulunmaktadır.

Böylece şu saptama burada yapılabilir: Siyonizm, ütopya olmaktan çıkıp, gerçeklik yönünde adım atmaya başladığında, çağ, artık emperyalizm (ve proleter devrimleri) çağıdır.

Bu ideoloji, emperyalist güçlerin dünyayı paylaşmış bulunduğu koşullarda, paylaşılmış topraklardan bir küçük parça koparma temeli üzerine inşaa edilmiş bir ideolojidir. Ancak, bu görüşün ideologları ve uygulayıcıları için hedef, emperyalizme karşı mücadele ve yıkımı temelinde bir ulusal devlet yaratma değil, belli emperyalist güçlere dayanma temelinde, emperyalist sömürü alanında, tarihi olarak Yahudilere ait görülen bir bölgeye süreç içinde yerleşerek, bir Yahudi devleti yaratmadır. Bu devletin yaratılmasında yardımcı görülen büyük emperyalist hami ise, Herzl için, öncelikle İngiliz emperyalizmidir.

Siyonizmin bu gelişim sürecini bir başka yazımızda ele alacağız. Ancak yeri gelmişken, Otto Heller'in bu konudaki görüşünü kısaca okuyucuya aktarmak istiyoruz.

Siyonizm yanlış bir biçimde anti-semitizme bir tepki olarak ortaya konmuştur. Anti-semitizm ile siyonizm arasında ilişkiler vardır, ancak bu ilişkiler hiç bir şekilde siyonizmin anti-semitizmin bir çocuğu olduğu biçiminde değildir. Fakat siyonizmin varlığı, kaybolması, siyonizmin temellerinin yıkılmasına yol açacak olan anti-semitizmin varlığına bağlıdır. Buna rağmen siyonizmin nedeni değildir, anti-semitizm; sadece, onun ortaya çıkmasına vesilelerden biridir. Gerek siyonizm, gerekse Yahudi milliyetçiliğinin diğer biçimleri, Yahudi orta ve küçük-burjuvazisinin hareketidir. Amacı, Yahudi kastının yaşanan çöküş ve çözülme sürecinden bir çıkış bulmak, Yahudiliğin kaybolup gitmekte olan rolü yerine yeni bir rol bulmaktır. Küçük-burjuvazi için tipik olan bir harekettir bu. Küçük-burjuvazi her zaman bir halkın en milliyetçi kesimini oluşturur. O, ilerleyen sınıf ayrışması ve büyük kapitalist tekelleşme tarafından ezilme tehlikesi karşısında, görünürde buna koşut gelişen, gerçekte ise tam da buna ters etkide bulunan milliyetçiliğin geliştirilmesi ile çare arar. Yahudi büyük-burjuvazisinin bir bölümü bu hareketin önderliğini üzerlenir. Ki bu hareket, yalnızca onlara ve Britanya emperyalizmine hizmet eder. Balfour deklarasyonu (Bunun üzerinde dizimizin bir başka yazısında genişçe duracağız /YN) *siyonizmin küçük-burjuva döneminin kapanışı ve emperyalist dönemin başlangıcını belirler. Burada Yahudi burjuvazisi, emperyalist notalarla yazılmış asimilasyon şarkıları söyleyen "Yahudi Dininden Alman Vatandaşları Genel Birliği"nin oynadığı rol kadar bağımsız bir rol oynar ancak. ...*

Siyonist programın resmi temel noktası olan Filistin'e dönüş ve Yahudi halkı için Filistin'de kamu-hukuksal bir yerleşim alanının yaratılması düşüncesi, doğru bir biçimde ilk üretime dönüşle, her şeyden önce de tarım(sal üretim /ÇN) düşüncesi ile birleştirilmiştir. Siyonizmin temel yanılgısı, onun bu geri dönüşü kapitalist toplum, yani meta üreten toplum şartlarında mümkün görmesidir. Halbuki kapitalist toplum şartlarında bu (geri dönüş / ÇN), gerçekte küçücük bir azınlık için bir deneyden başka bir şey olamaz. Çünkü Yahudiler bütün katmanları ve toplumsal kaderlerinin tüm varyasyonları ile bu toplumsal düzenle, onun şartları ve gelişmesi ile içiçe girmiştir. Bu deneyin pahası, aynı zamanda Arap köylüler ve Yahudi proletaryası tarafından ödenecektir. ...

(Otto Heller,
"Yahudiliğin Çöküşü",
Dietz Verlag 1933,
Almanca, sayfa 153-158)

Gerçekten de bu deneyin pahası, Otto Heller'in dediği gibi, Arap köylüler ve Yahudi proletaryası tarafından ödendi ve hala da ödeniyor. Yazımızın devamında siyonizmin gelişmesini, sonunda devletleşmesini ve devletleşen siyonizmin pratiğini inceleyeceğiz.

Mart sonu 1992

DEVAM EDECEK

Yahudiler, bulundukları ülkelerde çok çeşitli baskıve katliamlarla karşılaşmışlardır. Alman faşizmi, bu yüzyılın en büyük soykırımlarından birini Yahudilere uygulamıştı...

Komünist Enternasyonal'in Komünist Kadın Hareketi'nin deneyimlerinden öğrenelim! Komünist Partisi'nin aktif kadın savaşçılarının kazanılmasını örgütleyelim!

Proletaryanın kadın öncüsünü kazanalım! Komünist Kadın Hareketini yaratalım! (4)(*)

KADINLAR ARASINDA ÇALIŞMA ÜZERİNE DÖRDÜNCÜ ULUSLARARASI DANIŞMA KONFERANSININ (1926) HAZIRLANMASI VE YÜRÜTÜLMESİ

1) Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi Genişletilmiş Plenumu'nda Kadınlar Arasında Çalışma Üzerine Danışma Toplantısı

Dördüncü Uluslararası Konferans için yapılan bu hazırlık toplantısında gündemde iki sorun ele alınır:

1.) Mayıs ayı içinde (1926) planlanan enternasyonal konferansın toplanması sorunu,

2.) Özel kadın örgütleri sorunu.

Özel kadın örgütleri sorunu, sınıf mücadelesinin pratiği tarafından ortaya atılır. Çeşitli ülkelerde komünistlerin önderliği altında ya da onların yardımıyla proleter kadın örgütleri ortaya çıkar. Konferansa katılanların bir bölümü, bu örgüt biçimlerini, kadınlar arasında komünist çalışmanın biçimi olarak kabul etmenin gerekli olduğu görüşünü savunur. Bunlar, bu örgütlerin, geniş kadın kitleleri tarafından kadın sorunu olarak görülen, gerçekte, temelde proleter sınıf sorunları olan ve genel proleter örgütler tarafından yeterince sahip çıkılmadığını düşündükleri sorunlar temelinde örgütlenmek ve kollektif olarak faaliyet yürütmek doğrultusunda belirli bir gereksinim duymaları sonucu oluştukları görüşünü ileri sürerler. Bu kadın örgütleri, kadınları proletaryanın birleşik cephesine ve sendikalar gibi kitle örgütlerine katmak için bir çeşit ilkokullar olmalıdır. Önemli olan, daha başlangıçta böylesi kadın örgütlerin programı ve hedefleri konusunda bir kafa açıklığının sağlanmasıdır. Bunlar, "partilerüstü" olmalı, yani bunların içinde işçi hareketi içinde varolan bütün akımların temsilcileri yeralabilmelidir. Bunlar, herhalükarda, örgütlü komünist kadınların örgütü değil, en geniş örgütsüz kadın kitlelerini birleştiren örgütler olmalıdır. Komünist kadınlar, bunlar içinde fraksiyon halinde çalışmalı ve komünist partilerin çizgisinin bu örgütler içinde uygulanmasını güvence altına almalıdırlar. Clara Zetkin şöyle diyor:

"Elbette ki, geniş kadın kitlelerini kapsaması gereken bu örgütler, dışarıya karşı, uzaktan görülebilecek şekilde, üzerine kalın kırmızı harflerle, alameti farika olarak yazılmış "Komünist Örgüt" tabelasını taşımamalıdır. Bunlar, dışa karşı daha çok partilerüstü örgütler olarak görünmelidir."

Bu pozisyonun en kararlı karşıtları, Rus delegasyonunun yöneticileri, daha doğrusu Uluslararası Kadın Sekretaryası / Doğu Şubesi'nden Kasparova yoldaştır. O şöyle demektedir:

"Komintern'in, kongre kararlarının, konferanslarının, Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi plenumlarının, örgüt danışma toplantılarının, örgütsel inşa ve kadınlar arasındaki çalışmanın pekiştirilmesi ve genişletilmesi üzerine danışma toplantılarının temelinde yatan örgütsel ilkeleri hangileridir? Bu, cevabını özenle anımsamak zorunda olduğumuz bir sorudur. Kadınlar sorunu ve onun görevlerini genel görevden kopuk olarak gören, muazzam kadın sorununu yalnızca kadınlarla çözmek isteyen, her iki cinsi karşı karşıya koyan feminizmin aksine biz komünistler, proleter kadının, köylü kadının, orta tabakadan emekçi kadının kurtuluşunun, ortak bir dava, işçi sınıfının bir bütününün görevlerinden biri ve aynı zamanda, politik, sendika, kooperatif, resmi ve kamu örgütlerinin, proleter, yarı-proleter, komünist ve (özellikle de Doğu'da) ulusal-devrim-

---

(*): TKP/ML(BOLŞEVİK) Kadın Komisyonu'nun Komünist Enternasyonal'in Komünist Kadın Hareketi deneyimlerini değerlendiren bir araştırma yazısı elimize geçti. Bu yazıyı 5 bölüm halinde yayınlıyoruz. Yazının ilk üç bölümü BOLŞEVİK PARTİZAN'ın bundan önceki (68/69, 70/71 ve 72/73) sayılarında yayınlandı.

ci, köylü vb. küçük-burjuva örgütlerin ortak davası olduğunu açıkladık. Bu ilkeden, buna uygun örgütsel sonuçlar çıkarıldı. Komünist ve ulusal-devrimci partilere, köylülüğün kitle örgütlerine, sendikalara ve kooperatiflere, Uluslararası İşçi Yardımı vs. gibi kamusal yardım örgütlerine kadın kollarının eklenmesine, kadın seksiyonlarının, kadın komisyonlarının örgütlenmesine, -yalnızca kadın değil, aynı zamanda erkek-kadın örgütçülerin atanmasına karar verildi. Bu örgütlerin yönetimi ve idaresi, bir merkezden olmak zorundadır." (Enternasyonal Basın - Yazışma, No. 74, sayfa 1176)

Bunun dışında ilk görüşe karşı şu gerekçeler de getirilir:

– Özel kadın örgütleri, sınıfsal olarak belirlenmemiştir. Bütün sosyal tabakaların kadınlarına hitap etmekte ve bunlar örgütlenmektedir. Buna karşı komünistler, öncelikle proleter ve emekçi kadınlara yönelirler.

– Şimdiye kadarki kadın çalışmasının ağırlığı, sanayi işçisi kadınlar arasındaki çalışmaya verildi. Kadın örgütlerinin oluşturulmasıyla birlikte bu ağırlık noktası terkedilmektedir.

– Var olan kadın örgütlerinde fraksiyonlarla çalışılmaktadır. Komünist partiler tarafından yeni kadın örgütleri oluşturulmamalıdır. Buna ilişkin olarak, böylesi örgütler içerisinde bu çalışmayı yürütecek deneyimli kadınlar kadrosu yoktur.

– Kadınlar arasındaki çalışmanın güçleri tümüyle bölünmektedir.

– Çalışma biçim ve yöntemlerinin sürekli olarak değiştirilmesi yanlıştır. Delege sistemi işlemediğinden, şimdi de partilerüstü kadın örgütleri propaganda edilmektedir.

2) Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi'nin 11 Mart 1926 tarihli 17. oturumu

Partilerüstü kadın örgütlerine ilişkin aynı çatışma, burada bir kez daha şiddetli bir şekilde alevlenir.

Bir tarafta Clara Zetkin, özel kadın örgütlerinde çalışmanın ve böylesi örgütlerin oluşturulmasının neden emekçi kadınların seferber edilmesi çalışmasının bir parçası olduğunu kapsamlı olarak ortaya koyar. 1924'deki 2. Uluslararası Kadınlar Konferansı dönemi ile 1926 arasındaki farkı şöyle ortaya koyar:

"Çoğu kez, böylesi örgütlerden yararlanmanın, bizim bu örgütler içindeki çalışmamızın, İkinci Kadınlar Konferansı ve Komünist Enternasyonal'in Üçüncü Dünya Kongresi yönergeleri ile çeliştiği şeklinde bir görüş hüküm sürmektedir. Bunlar ("Yönergeler" /ÇN) kadınların ve erkeklerin politik ve sendikal örgütlenmelerinin ortaklığını tüm keskinliği ile vurguladı ve özel kadın örgütlerinin diğer türlerinden kaçınılması gerektiğini tespit etti.

Ama yoldaşlar, sözkonusu kararı okuyun ve şunu göreceksiniz: Konferans döneminde Komünist Enternasyonal içinde egemen olan anlayışa uygun olarak, kadınlar arasındaki tüm çalışmamız, iktidarın ele geçirilmesi için doğrudan mücadeleye göre ayarlanmıştı. Kadınlar arasındaki çalışmamız, kadın savaşçılar ordusunu kazanmaya yönelikti. Şimdi de, kadınlar arasında parti çalışmamızı bir parça bile ihmal edemeyiz ve zayıflatamayız, kadınları ve özellikle de işçi kadınları partide ve sendikalarda örgütlemek için enerjimizi sakınmamalıyız. Bunun yanı sıra, duruma uygun olarak, henüz parti için kazanılmaya yatkın olmayan en geniş kadın kitlelerini kazanmak ve eğitmek için de tüm enerjimizle çalışmaya başlamalıyız. (sayfa 548)

Devamla Clara Zetkin, Doğu'daki delege sisteminin ve kadın klüplerinin, özel kadın örgütlerinden başka bir şey olmadığını belirtiyor.

Bu oturumda da, Clara Zetkin'in esas karşıtı Kasparova yoldaştır. Kasparova yoldaş pozisyonunu kısaca şöyle özetlemektedir:

"Yoldaşlar! Komünist Enternasyonal, kongrelerinde ve uluslararası komünist kadın konferanslarında, Doğu'nun ve Batı'nın kadınları arasında komünist çalışma için yeni örgütlenme biçimleri ve çalışma yöntemleri tespit etti. Bu örgütlenme biçimleri ve çalışma yöntemleri, daima öyle bir yönde ve anlamda kaleme alınmıştır ki, işçilerin hiçbir siyasi kitle örgütü, köylülerin hiçbir siyasi örgütü, hiçbir kooperatif kitle örgütü, hiçbir ulusal-devrimci parti genel hareketten ayrı, özel bir kadın hareketi yaratmak için vesile bulamasın. Buna bağlı olarak bütün bu örgütlerde, kadın bölümleri, kadın komisyonları, kadın seksiyonları vs. yaratılması ve bunların bu amaç için özel olarak belirlenen partilerin MK üyeleri, sendika örgütlerinde sorumlu yoldaşlar tarafından yönetilmesi karar altına alınmıştır. Bu bölümler yahut komisyonlar, seksiyonlar, vs. partinin, sendikanın, kooperatifin vs. ilkeleri, taktik ve görevleri ile mutlak uyum içinde kadınlar arasındaki çalışmayı yönetirler. Yoldaşlar, bu, Doğu'daki ulusal-devrimci hareket ya da Batı'daki proleter hareket içinde, özel, özgün görevleri hedefleyen ve genel çizgiye paralel olarak çalışan özel kadın örgütlerinin ortaya çıkmasını engellemek için yapıldı." (Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi 17. Oturumu, 11 Mart 1926)

Bu toplantının kapanış konuşmasında, Kuusinen kendi tavrını ortaya koyar. Konuşmasında önemli olan, parti dışı kadın örgütleri arasında önemli bir ayrıma dikkat çekmesidir. "Genel kadın örgütleri" ile, belirli bir amacı olan, örneğin, proleter partinin Almanya'daki özsavunma örgütü olan Kızıl Kadın ve Kızlar Birliği gibi kadın örgütleri arasında bir ayrım yapmaktadır. Kuusinen, diğer şeylerin yanısıra şunları söyler:

"Burada sözkonusu olan başka bir şeydir, belirli bir amacı olmayan yeni kadın örgütlerinin oluşturulmasıdır. Bu kararda bunu tavsiye etmek istemiyorduk. Burada değinildiği gibi, Üçüncü Dünya Kongresi, bunların oluşturulmaması kararını aldı. Zetkin yoldaş da, o dönemde bu görüşteydi. Biz elbette biçimci değiliz. Eğer durum bunu gerektirirse, Üçüncü Kongre'nin bu kararının üzerine çıkabiliriz. Ama, bu doğrultuda bir zorunluluk var mı? Elbetteki, genel proleter ve yarı-proleter kadın örgütlerinin oluşturulabileceği ülkeler vardır, örneğin komünist partisinin illegal koşullar altında çalıştığı birçok ülke, aynı şekilde bazı sömürge ülkeler gibi. Ama sözkonusu olan kapitalist ülkelerde, esas dikkatimizi, işçi kadınlar arasındaki çalışmaya yöneltmemiz gerektiğidir." (sayfa 556)

Kuusinen sözlerine devam eder, çalışmaya, kararların uygulanmasına ve delege sistemine değinir:

"Yoldaşlar, hücrelerimiz çalışıyor, ama henüz ne yapmaları gerektiğini pek bilmiyorlar. Burada, işletmedeki işçi kadınlar arasında hücre çalışması, çok önemli bir çalışma alanıdır. Görüşümce bu, bir mücadele görevi olarak konmalıdır. Öylesine trajik alınmaması gereken çatışmamızda, Geschke yoldaş, kibar bir şekilde Kadın Sekretaryasının yanında saf tuttu. Geschke yoldaş, kadın çalışması alanında, bizler gibi aynı ihmalkarlık günahını işledi. Şimdi ise, kadın çalışması için yanıp tutuşmaya başladı ve şimdi bu alanda yalnızca bir görevi değil, binlerce de olsa bütün görevleri oybirliği ile kabul etmemizi istiyor. Biz daha temkinliyiz. Önceden, kadın danışma toplantılarında ve konferanslarında, kağıt üzerinde binlerce görev kabul edildi. Şimdi ise, önemli bir görevi artık gerçekten pratiğe uygulamaya başlamalıyız. (sayfa 556)

Kuusinen bundan sonra ise delege sisteminin zorunluluğuna ve uygulanmasına değinir.

3) Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi'nin Kadınlar Arasında Çalışmaya İlişkin Dördüncü Uluslararası Danışma Konferansı

Bu konferans, 29 Mayıs–9 Haziran tarihleri arasında Moskova'da yapılır. Konferansın gündemi şu sorunları içermektedir:

1) Uluslararası Kadın Sekretaryasının raporu ve kadınlar arasında çalışmanın acil görevleri.

2) Kadınlar arasında çalışma için parti aygıtı (Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi Örgütlenme Şubesi'nin konuşmacısı).

3) Kadın delege toplantıları.

4) Parti dışı kitle örgütlerinde çalışma.

5) Parti dışı kadın örgütleri.

6) Köylü kadınlar arasında çalışma.

7) Eğitim ve basın.

8) Doğulu kadınlar arasında çalışmaya ilişkin ayrıntılı komisyon raporu.

Her gündem noktasına ilişkin olarak, bir karar alınır ya da tezler kabul edilir. Bunlardan özellikle bizi ilgilendiren sorunlarla ilgili en önemli alıntıları aşağıda olduğu gibi yayınlıyoruz.

DOĞU'NUN EMEKÇİ KADINLARI ARASINDA ÇALIŞMA ÜZERİNE TEZLER

Doğu'nun devrimci halk kitlelerinin yanında, uluslararası emperyalizmden ve bu ülkelerde halen güçlü olan feodal ilişkilerden politik ve ekonomik kurtuluşları için mücadelelerinde, Doğu'nun kadını kişiliğinde güvenilir bir müttefik durmaktadır.

Doğu'nun kadınlarının anti-emperyalist mücadeleye çekilmesi, ulusal özgürlük hareketinin başarısını hızlandıracak ve güvence altına alacak, dünya devrimine, uzun zaman toplumsal ilişkiler, gelenekler, görenekler ve önyargılarla zincire bağlanmış milyonlarca insanın taze enerjisinin akmasına yolaçacaktır. Bundan dolayı, Komintern Beşinci Kongresi, *"kadınlar arasındaki komünist çalışmanın Komünist Partilerin yan bir görevi olmadığını, aksine, devrimci proletaryanın örgütlenmesi ve mücadelesinin gerçekleştirilmesi alanında esas görevin önemli ve hatta tayin edici bir bölümü olduğunu"* ısrarla vurguladı.

Komünist Partileri, Doğu kadınları arasındaki çalışmalarında geniş halk yığınlarının ulusal kurtuluş mücadelesinin ve proleter sınıf mücadelesinin genel görevlerinden yola çıkarlar. Japonya'ya –Batı Avrupa ülkeleri ile bir çok ortak yanı olan bu gelişmiş kapitalist ve emperyalist ülkeye– ilişkin olarak, Komünist Partisi, kadınlar arasındaki çalışmasında, işçi sınıfının genel görevlerinden ve onun kapitalizmin ve emperyalizmin egemenliğine karşı, proletarya diktatörlüğünün zaferi uğruna mücadelesinden yola çıkmalıdır.

Komünist partileri, esas görevlerini sürekli gözönünde tutarken, çalışma süreçleri içinde, geniş emekçi kadınları çekerek işçi ve köylü örgütlerinden ve devrimci unsurları da kapsayan küçük-burjuva ulusal-devrimci ve kadın hakları savunucusu örgütlerden yararlanarak, anti-emperyalist birleşik cepheyi genişletmek ve sağlamlaştırmak zorundadırlar. Bu örgütler üzerindeki komünist etki, komünist kadınların bunların faaliyetine katılması ve belirli somut sloganlar ve talepler temelinde ortaklaşa eylemler yoluyla gerçekleştirilebilir.

Komünist Partiler aynı zamanda, yerel kadın hakları savunucusu, ulusal-özgürlükçü vb. küçük-burjuva hareketlerin desteklenmesinde en yüksek dikkati ve esnekliği göstermek, komünist hareketle burjuva kadın hakları savunucu hareket arasına bir ayrım sınırı çekmek, somut doğrudan talepleri ve çalışma yöntemlerini, her ülkenin Komünist Partisinin programı ve taktiği ile uyum içerisinde, yerel koşullara uydurmak zorundadırlar.

Sistemli bir çalışma ile, işçi ve köylü kadınlar emekçi aydın kadınlar vb. gibi ara tabakaları içinde varolan, burjuva toplumunun çerçevesi içinde de sefil ve her türlü haktan yoksun halleri için bir çıkış yolu olduğu hayalinin yıkılması için çaba gösterilmelidir. Aynı zamanda, kadının dinsel, hukuksal ve geleneksel-göreneksel kalıntıların zincirinden ve kapitalist toplumun sömürüsünden nihai olarak kurtuluşu için, kadının proletaryanın ve ilerici köylülüğün ekonomik ve politik mücadelesine katılmasının zorunluluğu bilinci, bunlar içinde ortaya çıkarılmalıdır.

ÖRGÜTLER

Doğu kadınları arasındaki çalışmanın örgütsel biçimleri, Komünist Enternasyonal'in Beşinci Kongresi tarafından ilkesel olarak ortaya konmuştur. Beşinci Dünya Kongresi, "Komünist Partilerinin emekçi kadınlar arasındaki çalışması üzerine" başlıklı kararında, emekçi kadın kitleleri arasında çalışmanın, partinin bütününün bir görevi olduğunu vurgulamaktadır. Bu çalışma, şimdiye kadar olduğundan daha sıkı bir şekilde genel parti çalışması ile birleştirilmelidir. Partinin bütün faaliyetinde, bütün eylemlerinde ve kampanyalarında, emekçi kadınların seferber edilmesi için hangi önlemlerin alınması gerektiği önceden hesaba katılmalıdır.

Komünist partilere, işçi kitle örgütlerine, ulusal-devrimci partilere, köylü kitle örgütlerine, işçi-köylü partilerine, sendikalara ve kooperatiflere, kadınların işçi, köylü ve ulusal-devrimci kitle örgütleri için örgütlenmesine ve kazanılmasına katkıda bulunan kadın komisyonları ve kadın kolları yardımcı örgüt olarak katılmalıdır.

Kadın kolları, kadın komisyonları, kadın örgütleyicileri, partinin yardımcı organları, proleter ve ulusal özgürlük hareketinin yönetiminin birliğini güvence altına alan ve burjuva-kadın hakları savunucusu etkinin pekişmesini ve genişlemesini önleyen örgüt biçimleridir.

Merkez komitesi üyelerinden biri kadınlar arasındaki çalışmanın sorumluluğunu taşımalıdır; Komünist Partisi merkez komitesi, zaman geçirmeksizin, kadınlar arasındaki çalışmanın yönetilmesinden ve sürdürülmesinden sorumlu olan ve eğer olanağı varsa, bir merkez komitesi üyesi olması gereken bir yoldaşı, en iyisi bir kadın yoldaşı belirlemelidir.

Her yerel parti yönetimi, bir yoldaşı ve mümkünse bir kadın yoldaşı kadınlar arasında çalışma için atamalı ve kadın örgütleyicilerinin çalışmasına düzenli olarak yol göstermelidir. Kadın örgütleyicileri, çalışmalarında parti yönetimlerine ve parti hücrelerine tabidirler. Yalnızca komünist kadınların değil, partinin bir bütününün temsilcileridirler ve çalışmalarından dolayı partiye karşı sorumludurlar. Kadınlar arasında çalışmanın sorunları, parti kongrelerinin, merkez komitesinin, yerel yönetimlerin ve hücrelerin, komünist fraksiyonların oturumlarının gündemine alınır ve tartışılır. İlkesel karakterdeki tüm sorunlar ve kadınlar arasında çalışmanın örgütsel biçimleri ve yöntemleri, yetkili yönetici parti organları tarafından, Komintern kararlarıyla uyum içinde çözülür.

Yerel kadın kolları, kadınların çalıştığı her fabrikada, her büyük işletmede, sözkonusu anda kadınların çıkarlarını ilgilendiren tüm iş ve yaşam sorunlarıyla ilgili olarak kadınlar ara-

sında kesintisiz bir ajitasyon ve propaganda yürütmeye çaba göstermelidirler. İşletmede, üç komünistten de oluşsa, bir komünist hücre varsa, bu durumda kadınlar arasındaki faaliyetle görevli hücre üyesi, bölge kadınlar kolu ya da kadın örgütleyicisi ile doğrudan ilişki içinde bulunmalı ve faaliyetine ilişkin olarak rapor vermelidir. Eğer fabrikada ya da işletmede bir hücre yoksa, bu durumda bölge kadınlar kolu işletmenin işçi ya da memur kadınlarından birini, kadın örgütleyicisi olarak kadınlar koluyla doğrudan ilişki için atamalıdır. Kadın örgütleyicilerinin, işçi kadınların safından seçilmiş olması istenen bir durumdur. Kadın örgütleyicisi ya da hücre temsilcisi, en aktif işçi kadınlar arasından kişisel seçim yoluyla çevreleri ya da grupları örgütler. Bu çevreler, emekçi kadınların çıkarlarını yakından ilgilendiren, örneğin sağlık koruması, analık koruması, temizlik, iş koruması, yeni yaşam biçimleri, savaşa karşı mücadele, ulusal meclisin toplanması vs. gibi genel ve özel sorunlarla uğraşırlar.

Örgüt ve kadınların (hem proleter ve hem de ulusal-devrimci, köylü) politik kitle örgütlerine, sendikalara, kooperatiflere ve Partisiz yardım örgütlerine (Uluslararası İşçi Yardımı, Uluslararası Kızıl Yardım, Sovyet Rusya Dostları Derneği vs.) kazanma alanında mümkün olan en büyük başarıyı elde edebilmek için, ülkenin Komünist Partisi kadınlar arasındaki çalışmanın en önemli alanlarında iki eylem programı sunmalıdır: Doğrudan kısmi talepler ortaya atıp bunları genel eylem programı ile birleştirerek bir daha geniş ve bir de daha dar (doğrudan). Daha geniş program, kadınlar arasındaki çalışmanın Komünist Enternasyonal' in Enternasyonal Kadınlar Sekretaryası'nın ve bunların kongrelerinin ve konferanslarının özgün kararları tarafından saptanmış genel ilkelerini, taktik ve örgüt biçimlerini kapsamalıdır. Bu azami programın gerçekleşmesi için, geniş kadın kitleleri (işçi kadınlar, köylü kadınlar, emekçi aydın kadınlar ve küçük-burjuva tabakalar) arasındaki çalışmada, kısmi taleplerin gerçekleştirilmesine doğrudan başlamak ve dikkati, çeşitli kadın tabakalarının çıkarlarını en güçlü şekilde ilgilendiren özgün çalışma alanlarına ve ulusal-kurtuluş ve sınıf mücadelesinin çözümüne tüm emekçi kadınlar kitlesinin aynı canlı ilgiyi gösterdiği genel sorunlarına yöneltmek gerekir.

Burada ana hedef, çeşitli sosyal tabakaların çıkarlarını güçlü bir şekilde ve doğrudan ilgilendiren bir sorunlar grubunu ortaya atmak ve bunları, bunlar uğruna mücadele edecek kadınların bilincinde güncel bir hale getirmektir. Kadınlar arasındaki çalışma, genel olarak birçok ana alan kapsar: Hukuk, aile, gelenek ve görenekler alanı, ekonomik alan ve eğitim alanı.

("Enternasyonal Basın Haberleşmesi" Sayı 115, sayfa 1929-1930)

KOMÜNİST PARTİLERİN KADINLAR ARASINDA ÇALIŞMA AYGITLARININ İNŞASI İÇİN YÖNERGELER

1. Komünist partileri, çalışan kitleleri kazanma yolunda, üretimdeki rolleri giderek artmakta olan büyük kadın –öncelikle de işletmelerdeki işçi kadın– kitleleri ile karşılaşıyorlar. Yüzyıllardır süren ağır özel durumun ve baskının sonucu olarak, çalışan kadın kitleleri büyük ölçüde, erkek çalışanlardan daha fazla komünizme düşman ideolojilerin etkisi altındadırlar. Bu durum, kadınlar arasında çalışmayı tüm büyüklüğüyle Komünist Enternasyonal seksiyonlarının önüne koyuyor.

2. Komünist partilerin kadınlar arasındaki çalışması, zorunlu olarak kadınların özel politik, toplumsal ve ekenomik koşullarına ve bunlara bağlı psikolojilerine uygun ve bu çalışma için belirlenen özel organların yaratılmasını zorunlu kılan parti çalışmalarından biridir.

3. Kadın çalışmasının özelliklerine rağmen, bu çalışma, yalnızca tek tek partilerin kadınlarının görevi değil, Komünist Enternasyonal seksiyonlarının kitleler arasındaki tüm çalışmasının ayrılmaz bir parçasıdır. Bu çalışmanın yürütülmesi için oluşturulan organlar, özel çalışma alanları için belirlenmiş tüm organlar (Örgüt, Ajitasyon-Propaganda, Sendika Çalışması vs.) gibi, kendilerine denk düşen parti yönetimlerinin kollarıdırlar ve bunlar tarafından atanırlar. Hücreden başlayarak merkez komitesine kadar her parti örgütüne, kadınlar arasında çalışma için bir organ denk düşer: "Kadınlar kolu". Partinin zayıflığı sonucu özellikle alt parti örgütlerinde, kadın kollarının oluşturulamadığı yerde, en azından bir kadın, kadın örgütleyicisi olarak atanmalıdır.

MERKEZ KOMİTESİ KADINLAR KOLU

KADINLAR KOLUNUN YAPISI

1. Kadınlar kolu, bütün kollar gibi, merkez komitesinin bir organıdır ve sekreterliğe bağlıdır.

2. Kadınlar kolunun başında, sekreterlik ya da merkez komitesi örgütlenme bürosu tarafından atanan kol yöneticisi bulunur. Kadınlar kolunun yöneticisi kural olarak bir merkez komitesi üyesidir; ancak taleplere uygun bir aday varsa ve merkez komitesi üyelerinin işleri çoksa, merkez komitesi üyesi olmayan biri de olabilir.

3. Kadınlar kolunda, yöneticinin dışında, birçok çalışma arkadaşı bulunur; kol yöneticileri bunlar arasında tüm çalışmayı paylaştırır. Çalışmanın paylaştırılması kural olarak öncelikle, örgüt, ajitasyon-propaganda ve sendika çalışmasına yapılır.

KADINLAR KOLUNUN GÖREVLERİ

Kadın kolları görevleri şunlardır:

1. Parti Kongresi'nin, merkez komitesinin (Plenum, Politbüro, Örgütlenme Bürosu, Sekreterlik) kararlarını, Komünist Enternasyonal'in (Kongreler, Genişletilmiş Yürütme Kurulu, Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi ve Organları) kararlarını kadınlar arasındaki çalışmada kullanmak, çalışan kadın kitleleri arasında anlaşılmasını sağlamak ve bunları faaliyet alanının çerçevesi içinde yürütmek, merkez komitesi örgütlenme bürosuna sözlü ve yazılı raporlar vermek, merkez komitesi sekreterliği aracılığıyla bunları Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi Kadınlar Sekreterliğine göndermek.

2. Alt kadın kollarının (bölge, altbölge) teftişini, kendilerine denk düşen parti yönetimleri aracılığıyla sağlamak ve tüm çalışmayı denetlemek.

Not: Kadın kollarının genel yönetimi ve çalışmasının denetlenmesi, kendilerine denk düşen parti yönetimlerinin elindedir.

3. Partinin kadınlar arasındaki faaliyeti için yönergeleri ve tezleri, partinin genel görevleri ile sıkı bağ içinde hazırlamak. Burada, Komünist Enternasyonal ve onun organlarının kararları ve direktifleri temelinde sürdürülmesi gereken uluslararası kampanyalara özel bir dikkat sarf edilmelidir. Bunların yürütülmesinde, merkez komitesinin diğer kollarıyla en sıkı bağ oluşturulmalıdır.

4. Kadınlar arasında çalışmanın, bunların araçlarının ve yöntemlerinin öneminin ve rolünün kavranılması için partiler içinde ve kitleler arasında ideolojik mücadele yürütmek.

5. Partilerin yeniden örgütlenmesine, özellikle işletme hücrelerinin ve bütün parti yönetimlerinde kadınlar a-

rasında çalışma aygıtının oluşturulmasına katılmak.

6. Kadınlar arasında çalışmaya uygun parti güçlerini, örgütlenme kolu ile bağ içinde kaydetmek ve yeni güçlerin çekilmesini sağlamak.

7. Kadın çalışmasının özelliğine dayanan özgün çalışma biçimini ve yöntemlerini hazırlayıp ortaya koymak ve uygulamaya zokmak (kadın delegeler sistemi).

8. Partilere, sendikalara vs. katılımını özel olarak gözönünde bulundurarak, kadınların, özellikle de çalışan kadınların durumuna ilişkin malzeme toplamak.

9. Partinin ve Komünist Enternasyonal'in genel kampanyalarına katılmak ve (denk düşen kollarla sıkı bağ içinde) özel kadın kampanyaları düzenlemek.

10a. Parti dışı kitle örgütlerinde (sendikalar, kooperatifler, spor örgütleri vs. kadınlar arasında çalışmayı, bunlara denk düşen fraksiyonlar aracılığıyla (ya da bunlar tarafından belirlenen kadın örgütçüleriyle) yürütmek.

10b. Parti dışı proleter kadın örgütlerindeki fraksiyonu yönetmek.

11. Partinin kadın basınını yönetmek ve dağıtımını sağlamak.

12. Genel parti ve sendika basınında kadın sütunları oluşturmak ve bunları yönetmek.

13. Kolun faaliyet alanını kapsadığı ölçüde partinin basım faaliyetine katılmak.

14. İşçi kadın muhabirleri hareketinin oluşması ve gelişmesi için çaba göstermek, bunu yönetmek.

15. Parti okullarının, çevrelerin örgütlenmesine katılmak ve kadın örgütçüleri ve kadın propagandacılar için kurslar düzenlemek.

16. Karşıt partilerin ve örgütlerin kadınlar arasındaki faaliyetini izlemek ve buna uygun karşıt önlemleri almak.

17. İşletmedeki kadınlar, ev kadınları ve parti dışı kitle örgütlerindeki parti çalışmasının deneylerini toparlamak, incelemek ve değerlendirmek.

KOLUN ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ

Kadınlar kolu çalışmasını aşağıdaki gibi yerine getirir:

1. Önemli sorunların hazırlanması, kol oturumlarında ve danışma toplantısında bunların bizzat ele alınması, örgütlenme bürosuna sunulması.

2. Bölge yönetimi ve merkezi fraksiyonun parti dışı kitle örgütlerindeki kadın örgütleyicisi ile sürekli kişisel ve yazılı bağ yoluyla.

3. Bölgelerin ve alt yönetimlerin kadın kollarının yöneticileri ile kişisel konuşmalar ve danışma toplantıları ve komünist fraksiyonların kadın örgütleriyle görüşmelerin düzenlenmesi.

4. Kadınlar arasında çalışma sorununun ya da bir ya da bir kaç kısmi sorununun tartışılması amacıyla ülke çapında danışma toplantılarının düzenlenmesi.

5. Yönergelerin, genelgelerin ve enformasyon malzemesinin gönderilmesi yoluyla.

6. Müfettişlerin gönderilmesi ve parti müfettişlerinden (örgütlenme kolunu) yararlanma yoluyla.

7. Parti basını ve işçi dergilerinin kullanılması yoluyla.

8. Yazın yayınlanması yoluyla.

9. Merkez komitesinin diğer kollarıyla (Örgüt, Ajitasyon-Propaganda, Sendika, Kooperatif vs.) sıkı ortak çalışma, kolun bunun için atanmış temsilcisi aracılığıyla onların oturumlarına katılma, bu kolların temsilcilerini kendi oturumlarına katma.

10. Yapılan deneyimlerin değerlendirilmesi yoluyla.

MERKEZ KOMİTESİ'NİN DİĞER KOLLARIYLA İLİŞKİ

1. Çalışmanın paralelliğinden kaçınabilmek için, örgüt çalışması örgütlenme koluyla, ajitasyon-propaganda çalışması ajitasyon-propaganda koluyla, sendika çalışması sendika koluyla, kooperatif çalışması kooperatif koluyla vs. birlikte yürütülür.

2. Çalışma planları, yönergeler, eğitim programları, tezler vs., kadınlar kolu tarafından, merkez komitesinin buna denk düşen kollarıyla hazırlanarak ortaya konur.

3. Merkez komitesinin diğer kollarının düzenlediği tüm konferanslara, danışma toplantılarına vs. kadınlar kolu çağrılır; kadınlar kolunun düzenlediği konferanslara, danışma toplantılarına da merkez komitesinin diğer kolları mutlaka katılırlar.

("Enternasyonal Basın Haberleşmesi" Sayı 115, sayfa 1955-1956)

İŞLETME HÜCRESİNİN KADINLAR ARASINDA ÇALIŞMA AYGITI

YAPI:

1. İşletmede kadın işçiler ve işletme dışında işçi kadınları arasında sürekli bir sistemli çalışma yürütmek üzere, her işletme hücresi yönetimi tarafından bir kadın örgütleyicisi (kadın ya da erkek yoldaş) atanır.

2. Kadın örgütçüsü kural olarak, hücre yönetimi üyelerinden biridir. Bunun, hücre yönetimi üyesi olmadığı küçük hücrelerde doğrudan hücre yöneticisi üzerinden büroya bağlıdır.

Büyük işletmelerde ve işletme hücrelerinde, hücre yönetimi kadın örgütleyicisinin yanına aktif (mümkünse kadın) parti üyelerinden oluşan bir kadınlar komisyonu verir. Kadın örgütleyicisi, kadınlar komisyonunda üyeler arasında iş dağılımını yapar, tüm çalışmayı yönetir ve çalışmasından ötürü hücre yönetimine karşı sorumludur. İş dağılımı şu şekilde yapılabilir: Kadın çevresinin yönetilmesi, kadınlar arasında sendika çalışmasının yönetilmesi, parti kadın dergilerinin, basının ve yazının dağıtılması, işletme gazetesindeki kadınlar sütununun yönetilmesi vs.

GÖREVLER:

Kadınlar örgütçüsünün (ya da varsa kadınlar komisyonunun) görevleri şunlardır:

1. Komünist Enternasyonal'in, Partinin ve onun organlarının ve hücrenin kararlarını partisiz kadınlar arasında uygulamaya sokmak ve bir üst organa düzenli rapor sunmak.

2. İşletmede, hücre üyeleri arasında ve bunların dışında, kadınlar arasında parti çalışmasının zorunluluğunun ve öneminin kavranması için ideolojik çalışma yürütmek.

3. Kadın işçilerin proleter eylemlere, kampanyalara ve toplantılara katılımlarını sağlamak.

4. İşçi kadınları belli görevlere (iş yeri temsilciliği, sendika vs.) çekmek.

5. Kadın işçilerin çıkarları doğrultusundaki sorunları ortaya koymak ve denk düşen parti yönetimi ile uyum içinde sloganlar tespit etmek.

6. Kadın işçiler arasında ajitasyon için malzeme (dilekçe, karar, bildiri vs.) hazırlamak.

7. İşletmenin kadın işçileri ile bizzat ilgilenmek ve onların partiye, sendikaya, kooperatife, Kızıl Yardım'a ve diğer proleter sınıf örgütlerine girmelerini ve buralarda aktif çalışma yürütmelerini sağlamak.

8. Hücreyi örgütlemek ve eğitmek için partisiz kadın işçileri (bu kadınları ilgilendiren belli görevlere sahip) çevrelere almak.

9. Kadın delege toplantılarının dü-

zenlenmesi için önlem almak.

10. (Üst parti organlarının ya da kendi insiyatifi ile) özel kadın toplantıları düzenlemek.

11. Kadın işçinin karşıt partiler tarafından örgütlenmesine ve ideolojik olarak etkilenmesine karşı mücadele yürütmek.

12. Partinin kadın dergilerini (yazın) dağıtmak, bunlara abone bulmak ve genel parti basınının dağılımına katılmak.

13. İşletmede bir kadın işçi muhabirler hareketinin oluşmasını ve ilerletilmesini sağlamak (bu çalışmaya partisiz kadınlar da dahil edilmelidir).

14. İşletme gazetesinin kadınlar sütununu, işletme gazetesinin yazı kurulu ile bağ içinde yönetmek ve bu gazetenin kadınlar arasında dağılımına katılmak.

15. İşletme hücresi bulunmayan komşu işletmelerin kadınları ile ilgilenmek.

16. Zayıf durumda olan komşu işletme ve sokak hücresinin kadın örgütleyicisine yardım etmek.

17. İşletmenin yakın civarındaki proleter ev kadınları arasında ve coğrafi olarak mümkün olabilecek her yerde, özellikle işletmede çalışanların karıları arasında (çalışmayı onlara uydurarak) çalışma yürütmek.

18. Hücrenin kardeş köy olarak ilan ettiği yerde, köylü kadınlar ve kadın kır işçileri arasında, yetkili parti yönetimiyle ortaklaşa çalışma yürütmek.

ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ:

Kadın örgütçüsü çalışmasını şöyle sürdürür:

a) Çalışma planlarının hazırlanıp ortaya koyulması, bu çalışmanın sistemli bir şekilde sürdürülmesi, hücre yönetimi oturumun ve hücre toplantısına rapor sunma.

b) Üst parti organlarının kadınlar arasında çalışma için düzenlediği danışma toplantılarına katılma.

c) Yapılan deneyimlerden yararlanma ve deney alışverişi.

d) Genel parti basınından ve özellikle de işletme gazetesinden yararlanma.

e) Kişisel olarak ilgilenme.

f) Hücrenin diğer üyeleri ve bunların kol yöneticileri ile, partinin işyeri temsilcilikleri, sendikalar, kooperatifler, Kızıl Yardım, spor örgütleri vs. içindeki fraksiyonları ile sıkı bir şekilde ortaklaşa çalışmak.

g) Genel işletme, sendika ve delege toplantılarından, çevrelerden vs. özel kadın toplantılarından yararlanma.

h) Genç kızlar arasındaki çalışmada Komünist Gençlik Hücresi ile ortak çalışma.

("Enternasyonal Basın Haberleşmesi" Sayı 115, sayfa 1956-1957)

VAR OLAN PARTİ DIŞI KADIN ÖRGÜTLERİ KARŞISINDA TAVIR

Komintern'in genel kararlarına göre, komünistler, proletaryanın ve küçük köylülüğün *tüm* örgütlerine ve buna bağlı olarak aynı zamanda parti dışı kadın örgütlerine de girerler ve orada fraksiyonlar oluştururlar. Bu fraksiyonların görevleri, yetkili parti yönetimleri tarafından belirlenir.

YENİ KADIN ÖRGÜTLERİNİN OLUŞTURULMASI

1. Batı Avrupa ve Amerika ülkelerinde, komünist partisinin insiyatifi ile yeni genel kadın örgütlerinin oluşturulması, tavsiye edilmez. Buna karşın, anın güncel ekonomik ve politik koşullarına bağlı olarak, ***belirli eylem amaçları*** doğrultusunda kadın örgütlerinin oluşturulması doğrudur. Bu örgütlerin inşası ve faaliyeti, bunlar proletaryanın genel sınıf örgütlerinin güçlenmesine yardımcı araçlar olacak şekilde biçimlendirilmelidir. Böylesi örgütlerin oluşturulmasına ilişkin kararı merkez komitesi verir. Merkez komitesi de Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi kadınlar kolunu bu konuyla ilgili olarak ayrıntılı bir şekilde haberdar etmekle yükümlüdür.

2. Sömürge ülkelerde ve Doğu ülkelerinde, kadın kitlelerinin politik, ekonomik ve kültürel geriliği ve partinin kitleler içindeki dayanaklarının zayıflığı gözönünde bulundurulmalıdır. Bundan dolayı buralarda kadın örgütlerinin oluşturulmasında geniş bir hareket serbestliği sağlanabilir; ancak her tek tek durumda koşullar özenle gözden geçirilmelidir.

3. Herhalükarda Parti, diğer şeylerin yanısıra, yeni örgütün önderlik güçleri sorununu gözden geçirmelidir.

a) ***Örgütün önderliği***, yalnızca komünist partisi üyelerinden oluşmamalıdır. Yönetimde komünist olmayan unsurların varlığı, dışa karşı propaganda gücünün artması ve yeni güçlerin eğitimi ve aktifleştirilmesi açısından gereklidir. Yönetimlerdeki komünist fraksiyonların gücü, komünistlerin önder etkisi güvence altına alınacak şekilde koşullara göre ayarlanmalıdır.

b) ***Kadın parti üyelerinin kadın örgütlerine üyeliği*** genel olarak zorunlu değildir. Ancak parti, belirli görevlerin yerine getirilmesi amacıyla, tek tek üyeleri ya da kadın yoldaşlar grubunu, ihtiyaca göre, kadın örgütlerine girmekle yükümlü kılabilir.

c) Komünist fraksiyonun örgüt içindeki çalışması, Komintern'in parti dışı örgütlerdeki fraksiyona ilişkin genel yönergeleri uyarınca, Partinin yönetimi ve denetimine tabidir.

("Enternasyonal Basın Haberleşmesi" Sayı 115, sayfa 1962-1963)

Bu danışma konferansında yürütülen tartışmalar açısından, aşağıdaki noktaların altını çizmek bize önemli görünmektedir.

• Komintern'in kadın çalışmasının düzeyi:

Herta Sturm yoldaş, ilk gündem maddesiyle ilgili konuşmasında, kadınların kapitalist üretim içindeki rollerinin ve buna bağlı olarak emekçi kadınların sınıf mücadelelerine katılımının güçlü bir şekilde arttığını belirtmektedir. Komünist partiler, belirli eylemlerde, kadın kitlelerini kendi peşlerine takmayı başarmışlardır. Eksik ve yetersiz olan, emekçi kadın kitleleri arasında, örgütsel olarak pekiştirilmiş kayda değer bir etkidir. Kadın parti üyelerinin sayısı eskiden olduğu gibi hala hemen hemen bütün ülkelerde son derece azdır. Kadın çalışması için bir aygıtın oluşturulması bakımından, hem kapsam ve hem de nitelik açısından, başarılar da elde edilmektedir. Bütün bunlara rağmen, kadın çalışmasında hala egemen olan eksiklikler ve hatalar için Herta Sturm, şu ideolojik anlayışları sorumlu tutar:

"Bizim saflarımıza kadar gelip dayanmak üzere, tüm işçi sınıfı içinde hala, kadınların politikadaki rollerine ilişkin küçük-burjuva ideolojisinin güçlü kalıntıları yaşamaktadır. Bu ideoloji, güçlü bir sanayi proletaryasının ve gelişmiş bir işçi hareketinin olduğu Almanya ve İngiltere'de daha zayıf, sanayileşmenin ve buna bağımlı olarak ücretli kadın emeğinin daha geç devreye girdiği, güçlü dinsel geleneklerin kadınları hala etkisi altında tuttuğu Fransa ve İtalya'da daha güçlüdür ve kadınların kamu yaşantısından tümüyle dıştalandığı Doğu'da en güçlüdür. Örneğin, Fransız kadın yoldaşlarımız açıkça şunu söylediler: Partimizin geniş çevrelerinde, kadınların politikayla alıp vereceği yoktur görüşü mevcuttur. Hatta partinin merkez yayın organı "L'Humanitè", kadınların kazanılması

isteniyorsa, onlarla moda dergileri, yemek tarifleri, elbiseler ve benzeri konularda ve birazcık da politik sorunlarda sohbet etmek gerektiğini yazıyor. Kadınlar kolunun itirazı üzerine, erkek yoldaşların, partinin burada kadınlar kolunun yardımıyla çözüme bağlaması gereken bir sorunla karşı karşıya bulunduğunu görmedikleri anlaşıldı. İkinci bir örnek: "L'Humanitè"nin politik bölümünde şatafatlı bir propaganda yayınlanır: Bir erkeğin karısı için noel hediyesi olarak masaya koyabileceği en güzel hediye bir parti üyelik kartıdır.

Buna göre, kadın erkeğin uzantısından başka birşey değildir. Erkeğin keyfine göre, kendisi bir şey yapmadan parti üyesi olabilir. Bu sapmanın diğer yüzünü, eğer erkeğin işine gelmezse kadının partiye giremeyeceği sapması oluşturur. ... Bu tavrın pratik çalışmamız üzerindeki etkileri nelerdir? Bir yandan, partilerimiz kadınların kazanılmasına karşı pasif kalmakta ve diğer yandan da kısmen sabotajlar düzenlemektedirler."

• Kadınlar arasında çalışma yöntemlerine ilişkin olarak, Beşinci Dünya Kongresi'nden bu yana, proletaryanın birleşik cephesinin oluşturulmasının önplanda durduğunu ve geniş kadın kitlelerinin kazanılmasının bütün yöntemlerinin bu hedefe hizmet etmek zorunda olduğunu belirtmek önemlidir. (Çalışmanın yöntemlerine ilişkin olarak) *"çıkış noktasını, savaşan proletaryanın birleşik cephesini, hem işçi sınıfının kadınları ile erkekleri arasında birleşik cephenin ve hem de hangi politik partiye mensup olduklarına bakılmaksızın bütün emekçi kadınlar arasında bir birleşik cephenin kurulması görevi oluşturur." (sayfa 431)*

Bu bakış açısıyla, çalışmanın herşeyden önce sanayideki, işletmeler ve sendikalardaki kadınlar üzerinde yoğunlaştırılması zorunluluğu tartışılır. Bunun en önemli ve en uygun aracı olarak kadın delegeler sistemi propaganda edilir. En büyük çelişkiler, parti dışı kadın örgütlerinin oluşturulması sorununda ortaya çıkar. Burada da yine bilinen pozisyonlar çatışır ve bununla ilgili olarak yukarıda aktarılan karar alınır.

Doğu'nun emekçi kadınları arasında çalışma ve özellikle de diğer burjuva ve feminist örgütlerin değerlendirilmesi, daha açık ve daha özenli bir şekilde saptanır.

DEVAM EDECEK

Maskesi enternasyonalizm, özü Türk şovenizmi! Misak-ı Milli'yi korumaktır "aydınlar"ın ereği! [*]

HELSİNKİ Milliyetler Komisyonu Türkiye temsilcisi Murat Belge'nin kaleme aldığı ve 95 "aydın" tarafından imzalanan "Kürt Sorunu" başlıklı metin, 1991 Ağustos ayında bir basın açıklaması ile kamuoyuna sunuldu. Sorunun güncelliğini koruduğunu gözönüne aldığımızda —bu konuda relatif bir gecikmeye rağmen— tavır takınmanın gerekli olduğunu düşünüyoruz.

Sözkonusu metinde, *"her türlü milliyetçiliğe karşı mücadele etme"* adına, ezilen ulus milliyetçiliği ile ezen ulus milliyetçiliği-şovenizmi arasındaki farklılık ortadan kaldırılmaktadır. Biz metinde konan biçimi ile, sorunun tersyüz edildiği, milliyetçiliğe karşı mücadele etme adına, ezen ulus şovenizminin savunulduğunu ortaya koymak için, ilkönce sorunu teorik yönüyle, kısa bir biçimde ortaya koymayı gerekli görüyoruz.

Ulusal sorundaki tavır, kişi ya da örgütlerin sınıf mücadelesinde, hangi saflarda olduğunu göstermek, ya da görmek için en önemli denek taşlarından biridir. Öyle ki, en ufak bir dikkatsizlik, kişiyi ezen ulus şovenizmini ya da ezilen ulus milliyetçiğini savunma pozisyonuna düşürebilmektedir. Bu, aynı zamanda *"her türlü milliyetçiliğe karşı mücadele etmek"*te olduğunu söyleyenler için de geçerlidir. *"Her türlü milliyetçiliğe karşı mücadelede"*, doğru tavır takınabilmek, gerçekten enternasyonalist olabilmek için, ezen ulus milliyetçiliği-şovenizmi ile ezilen ulus milliyetçiliği arasında ayrım yapmak gerekli ve zorunludur. Bu mücadelede ortaya çıkan ve çıkmakta olan birden fazla sapma vardır. Kimisi, her türlü milliyetçiliğe karşı mücadele etme adına, ezilen ulusun milliyetçiliğindeki, ulusal baskıya karşı olan demokratik yönü yok saymakta ve ezen ulus şovenizminin üstü örtülü veya açık savunucusu pozisyonuna düşmektedir; kimisi de, yine her türlü milliyetçiliğe karşı mücadele maskesi ile, ezen ulusun ezilen ulus üzerindeki baskılarını küçümsemekte ve birinci sapmanın tersten savunucusu pozisyonuna düşmektedir. Her iki sapmanın özü ise, ezen ulus şovenizminin savunuculuğudur. Bunlar sadece ayrı ayrı görüntülere bürünmektedirler. Bu sapmalar dışındaki görüntülere yazımız içinde değinmeyeceğiz. Çünkü yazımızın amacı, her türlü milliyetçiliğe karşı mücadele etme adına, ezen ulus şovenizminin savunuculuğunu yapan "aydın"ların tavrını ortaya koymaktır.

Ezen ulustan insanların —kendisine sosyalist, demokrat diyenlerin— ezilen ulus karşısındaki tavrı, onların niteliklerini belirlemede denek taşlarından biri olduğu için, Marks'da kendi tanıdıklarını bu konuda "sınav"dan geçirmiştir. Bu konuda Lenin, şu tavrı takınmaktadır:

"Marx, ezen ulusa mensup bir sosyalistin ezilen ulus karşısındaki tutumunu soruşturuyor ve ardından, (İngiliz olsun, Rus olsun) egemen ulusların sosyalistlerinin ortak hatasını açığa vuruyor: ezilen uluslara karşı sosyalist yükümlülükleri konusunda anlayışsızlık ve «büyük güç» burjuvazisinden devralınan önyargıların geviş getirilmesi." (Leninizm Dizisi, 6. Defter: "Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu", sayfa 49, İnter Yayınları)

Marks'ın yaklaşımı ve Lenin'in yorumu, kendisini aydın olarak lanse eden "aydın"larımızın tavrını ortaya koymak için bize ışık tutmaktadır. Gerçekten 95 "aydın" tarafından imzalanan metindeki yaklaşım, ezen ulus, yani Türk ulusunun burjuvazisinin *"önyargılarının geviş getirilmesi"*nden başka bir şey değildir. Gerekçesini biraz açıklayalım.

Marksist-Leninistlerin, her türlü milliyetçiliğe karşı mücadele içinde, ezen ulus ile ezilen ulus milliyetçiliği arasında ayrım yaptıklarını ve yapmaları gerektiğini yukarıda açıkladık. Bu konudaki tavrı birkaç alıntı ile ortaya koyalım:

"Ulusal sorun konusundaki yazılarımda genel olarak milliyetçilik sorununun soyut bir biçimde konuluşunun hiç bir yararı olmadığını söylemiştim. Ezen bir ulusun milliyetçiliği ile ezilen bir ulusun milliyetçiliği arasında, büyük bir ulusun milliyetçiliği ile küçük bir ulusun milliyetçiliği arasında zorunlu olarak bir ayrım yapmak gerekir." (Lenin, "Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı", sayfa 229, Sol Yayınları)

Çünkü, *"Gerçek yaşamda Enternasyonal, ezen ve ezilen uluslara bölünmüş işçilerden oluşmaktadır. Eğer Enternasyonalin eylemi birci olacaksa propagandası her ikisi için aynı olmamalıdır."* (Lenin, "Marksizmin Bir Karikatürü ve Emperyalist Ekonomizm", sayfa 67, Sol Yayınları)

İşte bu temel yaklaşımdan yola çıkan Marksist-Leninistler, ezen ulus şovenizmine karşı mücadele ederken, bu milliyetçiliğe bir bütün olarak karşı çıkarlar. Bunun desteklenecek *hiçbir yanı* yoktur. Ama ezilen ulus milliyetçiliğine karşı mücadele ederken şu temel noktayı gözönüne olmak zorundadırlar:

"... Ezilen bir ulusun her burjuva milliyetçiliğinin, genel demokratik, zulme karşı yönelen bir içeriği vardır, ve biz bu içeriği kayıtsız-koşulsuz destekleriz, bu arada kendi ulusu için istisnai bir mevki sağlama çabasını bundan kesinlikle ayırır, Polonya burjuvazisinin Yahudilere zulmetme vb. vb. çabasıyla mücadele ederiz." (Leninizm Dizisi, 6. Defter; "Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu", sayfa 113, İnter Yayınları)

Yani, onlar ezilen ulus milliyetçiliği içindeki, demokratik içeriği destekleyerek, ezilen ulus milliyetçiliğine karşı mücadele ederler. Ezen ulus milliyetçiliği içinde, desteklenecek hiç bir yanın olmamasına karşı, ezilen ulus milliyetçiliğinin zulme karşı yönelen demokratik bir içeriği de vardır. Her türlü milliyetçiliğe karşı mücadelede, bu ayrımın yapılmadığı şartlarda, ezen ulus şovenizminin savunuculuğu yapılır. Bizim "aydın"lar da bu ayrımı yapmayarak, enternasyonalizm adına, Türk şovenizminin savunuculuğunu yapmaktadırlar.

Somut olarak, Kürt ulusunun ulusal baskıya karşı tavrı hakkında, yukarıdaki Marksist-Leninist tavrı çıkış noktası olarak alan İbrahim Kaypakkaya, bundan 20 (yirmi) sene önce şu tavrı takınmaktadır:

"Marksist-Leninist hareket, genel olarak ezilen milliyetlerin ve özel olarak Kürt milletinin milli baskılara, zulme ve imtiyazlara karşı yönelmiş mücadelesini kesinlikle destekler; ezilen milletin milli hareketindeki genel demokratik muhtevayı kesinlikle destekler." (İbrahim Kaypakkaya, "Seçme Yazılar", sayfa 257, Ocak Yayınları)

Ezen ulus milliyetçiliği ile ezilen ulus milliyetçiliği arasındaki bu ayrım, aynı zamanda komünistlerin önüne, ikili görevi de koymaktadır. Enternasyonalist birci eylemin gerçekleşmesi için, yapılacak propagandanın da değişik olması gerektiğini Lenin'den aktardık. Somut olarak *"sorunun proleter devrimci sunuluşu"* (Lenin) şöyle

---

[*]: TKP/ML(BOLŞEVİK) Kuzey Kürdistan Seksiyonu Örgütleme Komisyonu'nun elimize geçen bir yazısını yayınlıyoruz.

olmak zorundadır:

"Ezen ulusların proletaryası, her burjuva pasifistinin yineleyip durduğu türden, ilhaklara karşı ve genel olarak ulusların eşitliğinden yana, genel, beylik sözlerle yetinmemelidir. Proletarya, ulusal baskı üzerine kurulmuş bir devletin ***sınırları*** *sorununda, emperyalist burjuvazi için çok «tatsız» olan bu sorunda susamaz. Proletarya, ezilen ulusların belli bir devletin sınırları içinde zorla tutulmalarına karşı savaşmalıdır, bu da ulusların kaderlerini tayin edebilmeleri uğruna savaştır. Proletarya «kendi» ulusu tarafından ezilen sömürgeler ve uluslar için siyasal ayrılma özgürlüğü istemelidir. Yoksa, proletarya enternasyonalizmi boş bir sözden başka bir şey olmazdı, ezen uluslarla ezilen ulusların işçileri arasında ne güven, ne de sınıf dayanışması mümkün olurdu; ve bir yandan ulusların kaderlerini tayin hakkını savunurken, öte yandan «kendi» ulusları tarafından ezilen ve «kendi» devletleri sınırları içinde zorla tutulan ezilen ulusların durumu konusunda susan reformistlerin ve kautskicilerin ikiyüzlülüğü sergilenmemiş olurdu.*

Bir yandan da, ezilen ulusların sosyalistleri, ezilen ulusun işçileriyle ezen ulusun işçilerinin tam ve kayıtsız şartsız birliğini, örgütsel birlik dahil olmak üzere, savunmalı ve uygulamalıdırlar. Bu olmadan, burjuvazinin her türden entrikaları, kalleşlikleri ve hileleri karşısında proletaryanın bağımsız siyaseti savunulamaz ve işçi sınıfı, öteki ülkelerin işçileriyle sınıf dayanışmasını gerçekleştiremez." (Lenin, "Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı", sayfa 145-146, Sol Yayınları)

Kısacası, yapılması gereken propaganda, ezen ulustan işçiler için, ezilen ulusun ayrılma hakkı, "kendi" burjuvazisine karşı savaş iken, ezilen ulustan işçiler için, ezen ulustan sınıf kardeşleriyle birlik propagandasıdır. Yine yapılacak bu propagandada bu ayrımı yapmamak, şu ya da bu milliyetçi pozisyonun savunuculuğuna götürür. Bu sorunu daha fazla uzatmadan, sözkonusu metin içindeki bazı noktaları ortaya koymaya geçelim.

İlk önce her türlü milliyetçiliğin "kötü" olduğu bağlamında söylenenleri aktaralım:

"Ezen ulus / ezilen ulus milliyetçiliği konusunda bu ülkede ve başka yerlerde söylenenlerle kulağımız dolu. Burada olayı başlatanın hakim durumdaki etnik topluluk olduğu ve modeli onun belirlediği, doğru bir saptamadır. Gelgelelim, onun kötü, öbürününse "iyi" bir milliyetçilik olduğu sonucunu çıkaranlar yanılıyorlar. Milliyetçiliğin "iyisi", "doğrusu" yoktur. Ezilen topluluk, ilkin savunma gerekçesiyle de olsa, kendi milliyetçiliğini geliştirdikten sonra gereğinde kendine "ezecek" daha güçsüz bir millet bulur. Dünyanın birçok yerinde -ve Kürtlerde de- bunun örnekleri yaşanmıştır. Dünyada herkes için bir "ulusal kimlik" vardır ve ulusal kimlikler arasında "iyi"/"kötü", "üstün"/"aşağı" gibi ayrımlar yapılamaz. İnsanlar gibi uluslar da eşit olmalıdır. Bireyler gibi uluslar arasında da "ezme/ezilme/sömürme" ilişkileri ortadan kalkmalıdır." (Cumhuriyet, Ağustos 91)

Lenin'in deyimiyle *"burjuva pasifistlerinin beylik sözleri"* olan bu tavırda birkaç sorun vardır. En önemli sorun, enternasyonalizm maskesine bürünen Türk şovenizminin savunulması sorunudur. Şöyle ki, bütün ulusların eşit olması gerektiği savunulurken, ezilen ulus milliyetçiliğinin imtiyazları savunan yanını ortaya atıp, ezilen ulus milliyetçiliği içindeki, ulusal baskıya karşı yönelen demokratik muhtevayı gözardı edip, ezen ulus milliyetçiliği ile ezilen ulus milliyetçiliği arasındaki ayrım ortadan kaldırılmaktadır. Her türlü milliyetçiliğe karşı mücadele maskesine bürünen bu tavır, Türk şovenizminin savunuculuğunu yapan bir tavırdır.

İkinci bir sorun ise, insanlar gibi ulusların da eşit olması gerektiği görüşü ortaya konulurken, bu eşitliğin nasıl gerçekleşmesi gerektiği sorusuna herhangi bir cevap verilmemesidir.

Üçüncü bir sorun ise, ezilen ulusun kendi milliyetçiliğini geliştirdikten sonra, kendisine ezecek daha güçsüz bir ulus aradığı ve bunun örneklerinin birçok yerde yaşandığı, hatta Kürtlerde de bunun örneği yaşandığı sorunudur. Nasıl yaşandığı konusunda herhangi bir örnek ise verilmemektedir. Ayrıca Kürtler ile ilgili söylenenler, kendi kendisi ile de çelişmektedir. Şöyle ki, Kürtler uluslaşmaya başladığı dönemden bu yana, her zaman baskı altında yaşamışlardır. Yani uluslaşmalarından beri, hiç bir zaman egemen ulus haline gelmemişlerdir. Böylesi bir durumda, Kürtlerde de başka ulusu ezme örneğinin yaşandığını söylemek, açıkça tarihi gerçekleri çarpıtmaktır. Bu çarpıtmaların temel mantığı ise, Türk ulusunun somut olarak egemen, ezen ulus olduğu ve Kürt ulusu ile diğer azınlık milliyetlerin, bu ezen ulusun hakim sınıfları tarafından ezildiğinin gözardı edilmesidir. Bu temel gerçek gözardı edildiğinde ise, Kürt ulusunun ulusal baskıya karşı mücadelesindeki demokratik muhteva da gözardı edilmiş olur. Mantıki sonucu da, ister ezen ulus milliyetçiliği olsun, isterse de ezilen ulus milliyetçiliği olsun hepsi de *"kötüdür"*, *"mücadele edilmesi gereken yanlış bir yaklaşımdır"*. Fakat "aydın"lar, ne kadar çaba sarf etseler de, yaşamın kör gözlere dahi gösterdiği gerçekleri, gözardı edemezler.

"Aydın"ların metninde *"ulusal kimlikler arasında iyi/kötü üstün/aşağı gibi ayrımlar yapılamaz"* denerek, tartışma bilinçli olarak çarpıtılmakta, sorun sanki Kürtler Türklerden iyidir, ya da Kürtler Türklerden üstündür vb. biçiminde konuluyormuş da, "aydın" lar da bu yanlışa karşı çıkıyorlarmış gibi davranılmaktadır. Tartışmanın bu alana çekilmesi, olmayan bir yanlışı varmış gibi gösterip, ona saldırmak, burda ***gerçeğin*** üstünün örtülmesi işlevini görmektedir. Şöyle ki: Ülkemizde, ***pratik olarak*** Türk ulusu devlet kurma imtiyazını elinde tutmaktadır. Kürt ulusunun bu hakkı gaspedilmiş durumdadır. Yani Türk ulusu (adına hakim sınıflar) pratik olarak ***üstünlüğünü*** dayatmıştır. Bunu kabul etmeyene kan ve ateş kusmaktadır! Türk ulusunun ***üstünlüğü***(!) teorik olarak da savunulmaktadır ve Türk ulusunun üstünlüğü teorisi cumhuriyetin temel ideolojisidir. Hal böyle iken, genel laflar edip, ulusal kimlikler arasında ayrım yapılamaz demek, var olan gerçeği suskunlukla geçiştirmektir. Bu gibi ayrımlar bugün vardır! Sorunun özü budur!

Metinde dikkat çeken bir başka nokta ise; "Kürt sorunu" başlıklı olmasına rağmen, metinde somut olarak Kürtlerden bahsedilen hiçbir yerde Kürtlerin ***ulus*** olduğu tespitinin yapılmamış olmasıdır. Kürtlerden sadece *"Kürt halkı"*, *"Kürt sorunu"* biçiminde bahsedilmektedir. "Aydın"lar, Kürtlerin ulus olduğu gerçeğini de bu biçimde ortadan kaldırmaktadırlar. Kürt sorunundan bahsedip de, Kürtlerin ulus olduğu gerçeğini ortaya koymamak, açıkça Kürt ulusunun ulusal varlığını reddeden faşist Türk hakim sınıflarının savunduğu görüşlerin savunulması anlamına gelir. Somut olarak "aydın"lar burjuvazinin liberal temsilciliğini üstlenmişlerdir. Peki, bu temsilciliği üstlenmenin temel dürtüsü nedir? Şimdi bu temel dürtünün ne olduğunu ortaya koyalım.

TEMEL DÜRTÜ MİSAK-I MİLLİ'NİN KORUNMASIDIR!

Metinin girişinde, dünyanın *"yirmi birinci yüzyıla şimdiye kadar olduğundan daha güzel bir çehreyle girmeye"* hazırlandığı tespiti yapılmakta ve devamında Türkiye'nin bu "çağdaş" gelişmeye varmak zorunda olduğu söylenmektedir. Buradaki genel yaklaşım, sosyal-emperyalist blokun çökmesi sonrasında, bütün emperyalistlerin, hakim sınıfların durmadan propagan-

da ettiği "YENİ DÜZEN" anlayışının savunuculuğudur. Biz, bu konuya burada özel olarak değinmeyeceğiz. Bolşevizmin genel yaklaşımı ortaya konmuştur ve konmaktadır. Aynı zamanda bu konu, yazımızın konusu dışındaki bir konudur. Biz, bu konunun Türkiye-Kuzey Kürdistan'a ait olan yönünün ne olduğu ve Türkiye-Kuzey Kürdistan için hangi sorunları ortaya çıkardığı ile ilgili tavırlarına değinelim.

Bu, yirmi birinci yüzyılın eşiğindeki "çağdaşlaşma" sorununda, Türkiye-Kuzey Kürdistan'ın "çağdaş" bir ülke olmasına engel olan ve çözmek zorunda olunan sorun, "Kürt sorunu" dur. Yani temel çıkış noktası, ezilen bir ulusun kurtuluşu sorunu değil, Türkiye'nin "çağdaş ülkeler" içinde yer alması sorunudur. Türkiye'nin "çağdaşlaşması"nın önünde engel olduğu için, Kürt sorunu çözüme kavuşturulmalıdır. Burada, "aydın"lar, varolan toplumun, sömürü temeli üzerinde kurulu bir toplum olduğu gerçeğini gözardı ederek, sömürücü bir düzenin varlığı koşullarında, insanların, halkların ve konumuzla ilgili olarak da ulusların eşit bir biçimde yanyana, beraber yaşayabileceklerini savunmaktadırlar. Bu savunu, açıkça burjuvaziyi savunan, onun temsilciliğini yapan bir savunudur. Bu savunuyu kendi tavırları ile göstermek için sözkonusu metinden uzun bir alıntı yapalım. Sözkonusu tavırları şöyledir:

"*... Bazı olumsuz gelişmeler sonucu bu sorun* (yani Kürt sorunu /BN), *bugün aldığı biçimle kendisi bir açmaza doğru yönelirken, Türkiye'nin genel olarak demokratikleşmesi önünde bir engel haline gelmektedir. Bu özellikleriyle, ülkenin en acil sorunudur.* ***Temmuz ayı içinde olan olaylar ise gerçekten ciddi bir tehlike çanı çalmış, Türkiye toplumunun hak etmediği bir çağdışı yöne sürüklenmesi ihtimali güçlenmiştir.*** *(abç)*

Bu noktada Türkiye'de Kürt sorunu ve çözümü üzerine düşündüklerimizi, değinilen uluslararası konjonktürü, zamana ve mekana ilişkin boyutlarıyla değerlendirerek olanca açıklığıyla dile getirmeyi zorunlu görüyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti'nde ***Kürtlerin varlığının bir sorun haline gelmesinin temel nedeni, Türkiye birden fazla halkın yaşadığı toplumlar için olması gereken, çağdaş demokrasilere özgü yasaların, hukuki garantilerin olmamasıdır.*** *(abç) Cumhuriyet tarihi ilerledikçe, Türkiye'deki Kürt halkı, Kurtuluş Savaşı'nı birlikte yürütmüş iki halktan biriyken,* ***varlığı gitgide daha fazla gözardı edilir ve unutturulmaya çalışılır duruma gelmiştir. Yetmişlerin başındaki askeri müdahalede bu toplumda Kürtlerin varlığını dile getirenler şiddetle cezalandırılmış, ama seksenlerde durum iyice vahimleşmiş, 12 Eylül uygulamasında "Kürt" sözünün edilmesi bile başlı başına bir suç olmuştur. Bütün bu uygulamalarla, Türkiye devletinin Kürt varlığına karşı tutumu, demokratik bir cumhuriyette bu gibi konularda olabilecek bir "politika"dan tamamen uzaklaşmış ve bir "askeri strateji"ye dönüşmüştür. Sekseni yıllarda uygulanan bu askeri stratejidir ve bunun uygulanması doğal olarak sorunu çözeceğine derinleştirmiş, güçleştirmiş ve büyütmüştür."*** *(abç) (aynı yerde)*

Bu alıntıyı özetlersek, şu sonuçlar ortaya çıkmaktadır:

1) Kürt sorunu, bazı olumsuz gelişmelerden dolayı, bir açmaza girmektedir;

2) Temmuz ayı (1991) içinde olan olaylar tehlike çanı çalmıştır;

3) Bu tehlike çanlarından dolayı "aydın"lar, Kürt sorunu ve çözümü için görüşlerini açıklamak zorunda kalmışlardır;

4) TC'de Kürtlerin varlığının sorun haline gelmesinin temel nedeni, Türkiye'de "çağdaş demokrasilere" özgü yasaların, hukuki garantilerin olmamasıdır, ve

5) 1970'lerin başındaki askeri müdahale ve 12 Eylül 1980 dönemindeki müdahale sonrasında, Kürtlerin varlığının reddedilmesi politikasının "askeri stratejiye" dönüşmesidir. Sonuç, *esas sorumlu* askeri müdahale ve müdahalelerin yürüttüğü politikalardır.

Şimdi tek tek özetlediğimiz bu noktaların, gerçekten ne anlama geldiğini görelim.

1) Kürt sorununun açmaza girmekte olmasının nedeni olarak ***bazı olumsuzluklar*** gösterilmektedir. Bu bazı olumsuzluklar, yaptığımız alıntıda esas olarak, 1970'lerin başı ve 12 Eylül 1980'deki askeri müdahale ve bu dönemlerde yürütülen politikalar olarak gösterilmektedir. Kürt sorununun açmaza girmesinin gerekçesi olarak ortaya konan bu durum, TC'nin varlığından bu yana Kürt ulusu üzerinde ve diğer azınlık milliyetler üzerindeki baskı, zulüm ve türkleştirme politikasını gözardı etmeye ve TC'ni şirin göstermeye hizmet etmektedir. Oysa tarihi gerçekler, bize şunu göstermektedir: Osmanlı'dan devralınan Ermenilerin soykırıma uğratılıp yok edilmesi. Kürtlerin bir çok kez, Ermenilerin soykırımı gibi olmasa da, Ağrı, Dersim, Koçgiri, Zilan vb. isyanlarında katliamlara uğratılması. Bu katliamların yanında her türlü ulusal baskıya uğratılması, kendi anadilini serbestçe konuşamaması vb. vb. politikalar, TC'nin varlığından beri uyguladığı faşist-ırkçı politikadır. Bu olgular görmek isteyen herkes için, açık ve net olgulardır. 1970'lerin başı ve sonrasındaki dönemde uygulanan politika, bu politikanın sadece devamıdır. İşte ***bazı olumsuzlukların*** varlığı tespiti, faşist Türk devletinin bu soykırım politikasını gözardı etmeye hizmet etmektedir. Bunun sonucu da, özetlediğimiz diğer noktalar, bu temel yaklaşıma hizmet eden noktalar olarak ortaya çıkmaktadır.

Kürt sorununda bazı olumsuzluklardan sözetmek, sorunu çarpıtmaktır. Olumsuzluğun kendisi TC devletinin kuruluşunda ve yapılanmasında vardır. TC devleti çok uluslu bir devlet olmasına rağmen, "devletin ülkesi ve milleti ile bölünmezliği" ilkesi temelinde daha başında Türk olmayan milliyetler açısından bir "halklar hapishanesi" olarak kurulmuştur. Bu biçimi ile TC devleti, olumsuzluğun ta kendisidir gerçekte.

2) 1991'in Temmuz ayındaki olaylar, ***"tehlike çanı çalmıştır"*** saptamasının gerçek özü, eğer böyle olaylar devam ederse, misak-ı milli sınırlarının parçalanma tehlikesi ile karşı karşıya olunduğudur. Bizim "aydın"larımız(!) da bu ***tehlike çanlarını*** engellemek için harekete geçmişlerdir. Bundan dolayı da,

3) "Aydın"lar, *"Kürt sorunu ve çözümü için"* kendi görüşlerini açıklamak zorunda kalmışlardır. Bunun sonucu olarak sözkonusu metin ortaya konmuştur. Metin içinde, metinin amacının ortaya konduğu yerde ise, "aydın"lar kendi kendileri ile çelişmektedirler. *"Kürt sorunu ve çözümü"* için yazılan bu metin aşağıda alıntılayacağımız şu amaca hizmet etmeye yönelmektedir:

"Bu metin, Kürt sorununun kapladığı alanda ne gibi değişimlerin olması, ne gibi hakların tanınması gerektiği sorunlarını tartışmak için yazılmadı." (aynı yerde)

Sonuç olarak, çözüm adına çözümsüzlük ortaya çıkmaktadır. Bu çözümsüzlükten de öte, "aydın"lar Kürtler adına konuşmaktadırlar. "Aydın"lara göre, Kürtlere verilmesi gereken hakların, egemen ulus tarafından verilmesi gerekir. Oysa sorunun özü, Kürt ulusunun kaderini, Kürt ulusunun kendisinin tayin etmesidir. "Aydın"lar Kürt ulusunun kaderini, egemen ulus burjuvazisi tarafından verilecek bazı haklar ile, tayin etmeye talip olmaktadırlar. Sorunun sadece bu yanı bile, "aydın"ların Türk hakim sınıflarının hizmetinde olduklarını göstermeye yeter. Bu konuda tek doğru tavır, Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkının kayıtsız-şartsız savunulmasıdır ve bu konuda karar verecek tek taraf, Kürt ulusunun kendisidir.

Sorunun çözümünün ortaya konması yerine, sözkonusu metin; *"Diyarbakır olaylarıyla artık tahammül noktasını aşan, yeni ve çok kötü bir döneme girildiği izlenimini veren bir aşamada, toplumun sağduyulu üyelerini soruna sahip çıkmaya çağırmak için" (aynı yerde)* yazılmıştır. Bu çağrının özü de, misak-ı milli sınırlarının parçalanma tehlikesine karşı, *"sağduyulu"* olanlara, *"ülkeyi korumak için"* yapılan bir çağrıdır. Faşist Türk devleti ve hakim sınıflar, böylesi "aydın"lara ve böylesi çağrılara minnet duymaktadır. Misak-ı milli sınırlarının korunması için "aydın"ların özel çağrılar yapmasına da aslında gerek yoktur. Çünkü böylesi "sağduyulu" olanlar, üzerlerine düşen görevi layıkiyle yerine getirmektedirler...

4) TC'de Kürtlerin varlığının sorun haline gelmesinin temel nedeni, Türkiye'de *"çağdaş demokrasilere uygun yasaların olmamasıdır"* tespiti, biraz derinlemesine incelendiğinde, şu sonuç ortaya çıkmaktadır: Var olan devlet, varlığını korumalıdır. Kürt sorununu çözmek için bazı yasalar çıkarılmalıdır ve hukuki garantiler verilmelidir. Bununla, TC sınırları korunmuş olur ve Kürt sorunu da sorun olmaktan çıkar. Böylece misak-ı milli sınırlarını tehdit eden bir beladan da kurtulmuş olunur. Kısacası "aydın" lar, bir yandan Kürt sorununun çözümü için bu metni yazmasalar da, metin içinde "çözümü" de ortaya koymaktadırlar. Bu çelişki, "aydın"ların ikiyüzlülüğünden ortaya çıkan bir çelişkidir. Ortaya koydukları "çözüm" ise, reformist bir çözümdür. Böylesi bir çözümün ne anlama geldiğini Lenin'den bir alıntı ile gösterelim.

"Reformist bir değişiklik, egemen sınıf iktidarının temellerini sarsmayan, bu sınıfın bir ödünü olan ve onun tahakkümünü sürdüren bir değişikliktir. Devrimci bir değişiklik ise, bu iktidarı temellerine kadar sarsar. Ulusal programda reformizm, egemen ulusun bütün ayrıcalıklarını ortadan kaldırmaz; reformizm, ulusal baskının tüm biçimlerini yoketmez. «Özerk» bir ulus, «egemen» bir ulusla, haklar bakımından eşit durumda değildir; ..." (Lenin, "Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı", sayfa 184-185, Sol Yayınları)

Lenin'i yorumlamaya bile gerek yoktur. Çünkü, bu konuda gayet açık bir dille sorun ortaya konmaktadır. Her ne kadar metin içinde *"bütün uluslar eşit olmalıdır"* sözleri yer alsa da, bunlar şovenizm ayıbını örtmeye yarayan incir yaprağından başka birşey değildir. "Aydın"lar gerçekte bütün ulusların eşitliğini değil, egemen ulusun imtiyazını savunan şovenistler konumundadırlar.

5) Burada ortaya konanlar ise, birinci noktada ortaya konan yaklaşımın somutlaştırılmasıdır. Bazı olumsuzluklar, TC'nin devlet yapısından değil de, ara sıra ortaya çıkan askeri müdahalelerin uyguladığı politika olarak gösterilmektedir. Somut Kürt sorununun bugünkü biçimi almasının esas sorumlusu, *"1980 müdahalesinden sonra ve onun somut uygulaması"* olarak ortaya konmaktadır. Böylece, bazı olumsuzluklar da *"1980 askeri müdahalesi"*ne indirgenmiş olmaktadır. Metinde ortaya konan bütün yaklaşım, yazımızın başlığında ortaya koyduğumuz gibi, enternasyonalizm maskesine bürünerek, misak-ı milli sınırlarını koruma yaklaşımıdır. Bu yaklaşımla da "aydın"lar, demokrat bile olamamaktadırlar.

Son olarak, misak-ı milliyi korumada "aydın"ların hala "geç" kalmadıkları sorununa değinip, sözkonusu metinin eleştirisine son verelim. Bu konudaki tavırları şöyledir:

"Türkiye'de geri dönülmez noktaya henüz gelmediğimizi, şimdiki çağdışı uygulamanın durdurulmasıyla uygar ve insancıl çözümlerin hala bulunabileceğini umuyoruz." (aynı yerde)

Bu umutları ise şu temele dayanmaktadır:

"Burada iyimser olma imkanı veren bir nokta, bütün gerilimlere, anlamsız çatışmalara rağmen Türk ve Kürt halkları arasında bir çatışma olmamasıdır. Bu, örneğin Yugoslavya'da veya Kafkaslar'da hüküm süren duruma kıyasla önemli bir avantajdır. Ama buna bel bağlamaya gelmez." (aynı yerde)

Evet, evet! Buna *"bel bağlamaya gelmez"*. "Aydın"lar, önce, sürdürülen çatışmaları "anlamsız" çatışmalara indirgedikten sonra, yine de ihtiyatı elde tutmaya çaba göstermektedirler. Öyle ya, bugün Türk ve Kürt halkının çatışmamasına bel bağlanamaz. Bir an önce gereken reformların yerine getirilmesi gerekir. "Baskı" politikası devam ederse, bugün olmayan bu çatışma, her an patlak verebilir. Böyle bir çatışma patlak verdiğinde ise, tanrı misak-ı milliyi korusun... Parçalanmanın engellenemeyeceği bir durum ortaya çıkar. Bu yüzden de "geç kalınmadan" bunu önlemek gerekir. "Aydın"lar ne kadar çaba gösterirlerse göstersinler, hizmetinde bulundukları faşist Türk devletinin yıkılışını engellemeye onların da güçleri yetmeyecektir. Değişik ulus ve milliyetlerden Türkiye-Kuzey Kürdistan proletaryası, er ya da geç, faşist Türk devletini yıkarak, Kürt, Türk ulusundan ve diğer azınlık milliyetlerden işçi ve emekçilerin kardeşliğine dayanan, sosyalist devrime yol açacak olan işçi-köylü iktidarını kuracaktır. Bu şartlarda Kürt ulusu da kendi özgürlüğüne kavuşacaktır. Kendisine aydın kavramını layık gören böylesi "aydın"lar da, yine proletarya tarafından, layık oldukları tarihin çöplüğüne atılacaklardır.

KOMÜN DERGİSİNİN BU METİNE KARŞI TAVRI

KOMÜN dergisinin Eylül-Ekim '91 tarihli 14. sayısında, yukarıda ele aldığımız metine ilişkin, Hüseyin Şimşek imzalı bir makale yayınlandı. Bu makalede ortaya konan tavır içinde, ezen ulus ile ezilen ulus milliyetçiliği ayrımı yapılmaktadır. Bu yönü ile makale, kendisini "aydın"ların tavrından ayırmaktadır. Bu ayrımın yapılması, makale içinde Marksizm-Leninizm'e yapılan saldırıyı ortadan kaldırmamaktadır. Ayrıca bu makale, hala devrimci saflarda olan ve Marksizm-Leninizm adına konuşanlar tarafından yazılan/yayınlanan bir makale olduğu için, Marksizm-Leninizm'e yapılan saldırı, bir o kadar daha önem kazanmaktadır. Bu yüzden makalemiz içinde öne çıkaracağımız esas sorun, Marksizm-Leninizm'e yapılan bu saldırıdır. İlk önce, makalenin amacını şöyle açıklamaktadırlar:

"... Esas amaç, 95'lerin metnini yanıtlamak değil, bu vesileyle ele alınan konularda, kendi yaklaşımımızı ortaya koymaktır." (aynı yerde)

Biz de, bu makalede metin ile ilgili söylenenlere değinmeyip, yaklaşımlarındaki yanlışları ortaya koymak istiyoruz.

İlk ara başlık altında, İbrahim Kaypakkaya'dan arta kalan etkiden de olsa gerek, ezen ulus milliyetçiliği ile ezilen ulus milliyetçiliği arasında ayrım yapılması gerektiğini, Lenin'den bir alıntı ile ortaya koymaktadırlar.

İkinci ara başlık altında ise, "aydın"lara karşı polemik içinde şu tespiti yapmaktadırlar:

*"... Emperyalizm, bir dünya sistemidir. Dolayısıyla, dünyanın neresinde olursa olsun **her ulusal sorun, en başta emperyalistleri karşısına alır.**" (abç) (aynı yerde)*

Burada altını çizdiğimiz yerde, açıkça Marksizm-Leninizm biliminin, ulusal sorundaki yaklaşımına saldırılmaktadır. Şöyle ki, her ulusal sorun, her ulusal hareket otomatik olarak emperyalizmi karşısına almaz. Emperyalizmi karşısına alması için tayin edici esas öğe, o ulusal hareketin önderliğinin niteliğidir. Eğer ulusal harekete önderlik edenler, burjuva milliyetçisi ise ve kendisini ezen ulusa karşı, emperyalist güçlerden birine dayanıyorsa —ki bu ulusal sorun ve ulusal hareketlerin olması ile çelişmez— o ulusal hareket emperyalizmi bir bütün olarak

karşısına almaz. Böylesi bir durumda da, o hareketin emperyalizmi karşısına aldığı genel tespiti yapılamaz. Emperyalizm ve proleter devrimleri çağında da desteklenmesi gereken ulusal hareketler, emperyalizme darbe vuran ulusal hareketlerdir. Böylesi ulusal hareketler ise, Komünist Enternasyonal' in İkinci Kongresi'nden beri devrimci ulusal hareketler olarak adlandırılmaktadır. Aksi halde, eğer her ulusal hareket (yazar ulusal sorun demektedir!) emperyalizmi karşısına alıyorsa, bugün dağılmış bulunan SSCB'de, Rusya'da ve Yugoslavya'da ortaya çıkan ulusal hareketlerin emperyalizmi karşısına aldığı tespiti yapılması gerekir. Yazar bu konuda kendi kendisi ile çelişmektedir. Çünkü eğer emperyalizmi karşısına alıyorsa, sözkonusu ulusal hareketlerin desteklenmesi de gerekir.

Üçüncü başlık altındaki en önemli yanlışlık, yazarın ezen ulus ile ezilen ulus milliyetçiliğine ayrımcı yaklaşma adına, bu konuda Lenin ile Stalin arasında yaklaşım farklılığı olduğu tespitidir. Sözkonusu tespit şöyledir:

"Aynı noktada, Stalin'in yaklaşımı Lenin'inkinden önemli bir farklılık göstermiştir. Olumsuz yaklaşımı, 1918 tarihli makalesine kadar uzanmaktadır. Stalin büyük Rus baskıcı milliyetçiliği ile Çarlık altında ezilen ulusların milliyetçiliği arasında hiçbir fark görmemektedir. Dahası en şiddetli eleştiriyi, yukardan gelen Çarist milliyetçiliğe değil, aşağıdan gelen ezilen ulus sosyal demokratlarına yöneltir. Oysa, Lenin vurguladığı gibi, ezilen ulus milliyetçiliğinde «iyi olan ne varsa» desteklemek, sosyalistlerin, ezilen ulus milliyetçiliğine bağlanması zorunluluğunu da getirmez hiç de. Sorun, ezilen ulus milliyetçiliğinin çelişkili doğasını kavramaktır." (aynı yerde)

Alıntıda yöneltilen eleştiriler içinde öyle bir kafa karışıklığı var ki, yazar, aslında 1918 sonrası dönemi eleştirmek istemekte ve fakat, bu dönemde, "Çarlık altında ezilen" uluslardan vb. bahsetmektedir. Yani 1917 Ekim Devrimi öncesi ile sonrasını bile birbirinden ayırdedememektedir. Bu kafa karışıklığını özetlersek, şöyle bir tablo ortaya çıkmaktadır:

1) Stalin daha 1918'deki makalesinde ve sonra da ezen ulus ile ezilen ulus milliyetçiliği arasında, yapılması gereken ayrımı yapmamış ve Lenin'den ayrı bir yaklaşıma sahip olmuştur;

2) 1918 öncesi ile sonrası dönemde Stalin'in tavrı birbiri ile çelişmektedir;

3) Bu ayrımı yapmadığı için Stalin, en şiddetli eleştiriyi ezilen ulustan sosyal-demokratlara yöneltmiştir ve

4) Stalin, ezilen ulus milliyetçiliğinin çelişkili doğasını kavramamıştır.

Burada ortaya konan bu tespitler, baştan sona iddialara dayanan, ispatlanamayacak tespitlerdir. Biz, en başta, böylesi bir yaklaşımı kökten reddediyoruz. Makale içinde, bu iddialarına dayanak olan herhangi bir alıntı ya da belge de ortaya konmamaktadır. Okuyucu, acaba, Stalin'in yaklaşımı ile Lenin'in yaklaşımı arasındaki fark nedir sorusunu sormakta haklıdır. Biz de, bu soruyu yazara ve yazarın görüşlerini doğru bulanlara yöneltiyoruz. Eğer yaklaşım farklılığının olduğunu söylüyorsanız, bunu belgeleri ile ortaya koyun!

Bu sorunun haklı olarak sorulmasına rağmen, bu tavır, bu konuda bilgisi olmayan okuyucuların kafasının karışmasını da beraberinde getirmektedir. Çamur at izi kalır deyimine uygun bir yaklaşım olduğu için, biz, atılan çamurun iz bırakmaması için, sözkonusu bu iddiaların yanlışlığını ortaya koymak istiyoruz.

1. nokta: Stalin ile Lenin arasında ulusal sorunda yaklaşım farklılığı var mı? Biz, açık ve kesin bir şekilde, Lenin ile Stalin arasında yaklaşım farklılığının olmadığını söylüyoruz. Bunu uzun olmasına rağmen alıntılar yaparak ortaya koyalım. İlk önce 1918 öncesi dönemdeki tavır! Bu yüzden ilk alıntıyı, Stalin'in 1913 yılında yazdığı "Marksizm ve Ulusal Sorun" başlıklı yazısından yapıyoruz. Alıntı şöyle:

"Şimdiye dek söylenenlerden, yükselen kapitalizm koşullarında ulusal mücadelenin, burjuva sınıflar arasında bir mücadele olduğu açıklık kazanmaktadır. Bazen burjuvazi proletaryayı ulusal harekete getirmeyi başarır, ve bu durumda ulusal mücadele dışardan bakıldığında «tüm halkın» mücadelesiymiş gibi gözükür, fakat yalnız dışardan bakıldığında. Özünde ise daima esas olarak burjuvazinin yararına ve onun rıza gösterdiği bir burjuva mücadelesi olarak kalır.

Fakat bundan, proletaryanın milliyetlerin ezilmesi siyasetine karşı mücadele etmemesi gerektiği sonucu asla çıkmaz." (Stalin, Eserler Cilt 2, sayfa 268, İnter Yayınları)

"Bunun için işçiler, en kurnazından en vahşisine kadar, zulüm politikasının tüm biçimlerine karşı olduğu gibi, kışkırtma politikasının tüm biçimlerine karşı da mücadele ediyorlar ve edeceklerdir.

Bu nedenle, bütün ülkelerin Sosyal-Demokrasisi ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını ilan ediyor.

Kendi kaderini tayin hakkı şu anlama gelir: Kendi kaderine ancak ulusun kendisi karar verme hakkına sahiptir; bir ulusun yaşamına zorla karışmaya, o ulusun okullarını ve diğer kurumlarını yok etmeye onun töre ve geleneklerini yıkmaya, kendi dilini kullanmasını zorla engellemeye, onun haklarını daraltmaya hiç kimsenin hakkı yoktur.

Fakat bu, Sosyal-Demokrasinin, bir ulusun tek tek ve tüm geleneklerini ve kurumlarını destekleyeceği anlamına gelmez. Herhangi bir ulusa tecavüz edilmesine karşı mücadelede Sosyal-Demokrasi, sadece ulusun kendi kaderini kendisinin tayin etme hakkını savunacak, ancak aynı zamanda, söz konusu ulusun emekçi kesimlerinin bunlardan kurtulmasını sağlamak için, bu ulusun zararlı gelenek ve kurumlarına karşı ajitasyon yürütecektir." (age., sayfa 269)

"Elbette bu, Sosyal-Demokrasinin, bir ulusun her talebini destekleyeceği anlamına gelmez. ..." (age., sayfa 270)

Yaptığımız bu alıntı, ezilen ulusun talepleri içinde, demokratik muhteva taşıyan yanının, yani *"iyi olan ne varsa"* desteklenmesi gerektiği dışında, hiç bir yoruma açık olmayan bir biçimde ortaya koymaktadır. Lenin'in bahsettiği *"demokratik muhteva"* tam da ulusal baskıya karşı olmaktır. Bu konu ile ilgili Lenin'den alıntıyı yazımızın birinci bölümünde aktardığımız için, tekrar aktarmayı gereksiz görüyoruz.

Yazar, *"ezen ulus milliyetçiliği, ezilen ulus milliyetçiliği"* gibi kelime ve cümleleri arayıp bulamadığı için, Stalin'in bu konuda ayrım yapmadığı sonucuna varmaktadır. Oysa tayin edici olan, lafız değil, sorunun özü, içeriğidir. Yazarın yaklaşımı Marksist-Leninist bir yaklaşım değildir olamaz da.

Bunun da ötesinde, Stalin'in bu makalesi hakkında Lenin şu tavrı takınmaktadır:

"Kuşkusuz bu konu üzerinde durmanın gereği yok, çünkü durum apaçıktır. Marksist teorik yazında, bu durum ve sosyal-demokratların ulusal programının temelleri, son dönemde aydınlığa kavuşturulmuştur (burada başta Stalin'in makalesini belirtmek gerekir)." (Lenin, "Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı", sayfa 7-8, Sol Yayınları)

Yani, yazarın yaratmaya çalıştığı "yaklaşım farklılığı", Lenin'in bu tavrı ile de çürütülmektedir. Aslında yazar tutarlı olmak istiyorsa, Lenin'e, aradaki bu yaklaşım farklılığını "göremediği" için eleştiri yöneltmesi gerekir. Stalin'in bu makaledeki tavrı, sadece Stalin'in değil, bütün Bolşeviklerin tavrı olduğunu da hatırlatmakta yarar var.

1917 Nisan'ında yapılan RSDİP(B) VII. Konferansı'na, ulusal sorun ile ilgili sunduğu raporda Stalin şu tespiti yapmaktadır:

"... Şu anda Finlandiya'da ulusal özgürlüğü kazanmak için bir hareket

vardır ve Geçici Hükümet tarafından ona karşı bir mücadele yürütülmektedir. Şu soru ortaya çıkmaktadır: Kimi destekleyeceğiz? Ya Geçici Hükümet'in Finlandiya'yı zorla alıkoyma ve onun haklarını minimuma indirgeme siyasetini destekleriz -bu durumda biz, Geçici Hükümet'in değirmenine su taşıyan ilhakçılar oluruz; ya da, Finlandiya'nın bağımsızlığını destekleriz. Burada hangisini destekleyeceğimizi açıkseçik ifade etmemiz gerekmektedir; salt hakların saptanmasıyla kendimizi sınırlayamayız.

İrlanda'da bir bağımsızlık hareketi var. Kimin tarafındayız yoldaşlar? Ya İrlanda'nın, ya da İngiliz emperyalizminin. Ve soruyorum: Baskıya direnen halkların yanında mı, yoksa bunları ezen sınıfların yanında mıyız? Sosyal-Demokrasi sosyalist bir devrim için çalıştığı sürece, halkların emperyalizmi hedef alan devrimci hareketini desteklemelidir, diyoruz." (Stalin, Eserler Cilt 3, sayfa 62-63, İnter Yayınları)

Sanırız bundan daha açık bir dil olamaz. Böylesi açık bir dille ortaya konan bu ayrımdan sonra, bize sadece, yazarın siyasi sahtekarlık yaptığını açıklamak kalıyor...

1917'ye kadarki dönemde durum böyledir. Şimdi de 1918 ve sonrası döneme bir bakalım. Stalin'in 1918 yılında, ulusal sorun ile ilgili ilk konuşması, 10 Ocak'tan 18 Ocak tarihine kadar süren "İşçi, Asker ve Köylü Temsilcileri Sovyetleri III. Tüm Rusya Kongresi"ndedir. Bu kongre ile ilgili düşülen dipnotta şu tespit yapılmaktadır:

"J.V.Stalin Kongrede Ulusal Sorun üzerine bir konuşma yapmıştır. Kongre, Merkez Yürütme Komitesi ve Halk Komiserleri Konseyi'nin politikasını onaylayan bir karar kabul etmiş, V.İ.Lenin'in J.V.Stalin'in katkısıyla kaleme aldığı «Emekçi ve Sömürülen Halkın Hakları Beyannamesi»ni, Halk Komiserleri Konseyi'nin Finlandiya ve Ermenistan'ın bağımsızlığı üzerine kararnamesini ve J.V.Stalin tarafından sunulan, Rusya Cumhuriyeti'nin federal kuruluşları üzerine kararı onaylamıştır." (Stalin, Eserler Cilt 4, sayfa 366, İnter Yayınları)

Burada ortaya çıkan sonuç, Lenin, Stalin ve Bolşevik Parti'nin aynı konumda olduklarıdır. Bunun da ötesinde "Halk Komiseri" de bizzat Stalin'in kendisidir. Stalin önderliğindeki "Halk Komiserleri Konseyi"nin sunduğu politika da onaylanmıştır. Buradan yola çıkarak, Lenin ile Stalin arasındaki yaklaşım farklılığının olduğunu savunmak, açıktır ki, olguları çarpıtmakla mümkündür. Biz, yazarın, sözkonusu bu belgeleri incelemediğini, çıkış noktasının "Sol Yayınları" tarafından yayınlanan derleme olduğunu düşünüyoruz. Bu derlemede 1918 yılına ait olan ilk makale, "Ekim Devrimi ve Ulusal Sorun" başlıklı makaledir. Bu makale Kasım 1918 tarihlidir. Bu makaleye gelinene dek, ulusal sorun ile ilgili Stalin'in bir çok tavrı vardır. Biz, yazarın iddiasına cevap vermek için Kasım 1918 tarihli makaleyi ele almak istiyoruz. Sözkonusu makale başlığından da görüleceği gibi, Ekim Devrimi ile ulusal sorun arasındaki bağı ortaya koymak ve Ekim Devrimi öncesi ile Ekim Devrimi sonrasında ulusal sorunda olan değişikliğin ne olduğunu ortaya koymaktır. Bununla birlikte de esas olarak Ekim Devrimi'nin uluslararası öneminin vurgulanmasıdır. Yapacağımız ilk alıntı, Ekim Devrimi'nden hemen sonra, ulusal sorunla ilgili yapılanların özetidir. Alıntı şöyle:

"... nihayet, ezilen halkların emekçi kitlelerinin kendi kaderlerini tayin hakkının ilan edilmesi ve Finlandiya'nın bağımsızlığının tanınması ..." (Stalin, Eserler Cilt 4, sayfa 152, İnter Yayınları)

Ve ulusal sorunun çözümünün Ekim Devrimi ile beraber büründüğü içerik ise, daha doğrusu nasıl çözümleneceğinin görülmesi hakkında şu tespit yapılmaktadır:

"Ulusal burjuvazinin, «kendi halkının» ulusal baskıdan kurtuluşu için değil, fakat bu halkın sırtından kâr elde etme özgürlüğü için, ayrıcalığını ve sermayesini koruma özgürlüğü için mücadele vermekte olduğu ancak şimdi herkes tarafından anlaşılıyordu.

Emperyalizmle bağlar koparılmaksızın, ezilen milliyetlerin burjuvazisi devrilmeksizin, söz konusu milliyetlerin emekçi kitleleri iktidarı ele geçirmeksizin, ezilen milliyetlerin kurtuluşunun düşünülemeyecek olduğu ancak şimdi herkes tarafından anlaşılıyordu." (age., sayfa 155)

Ekim Devrimi ile beraber açık bir şekilde ispatlanan, ulusların gerçek kurtuluşu ancak emperyalizme ve o ulusun "kendi burjuvazisi"ne karşı mücadelesi temelinde mümkün olduğu öğretisi, ezilen ulusların, ulusal kurtuluş mücadelelerine ışık tutmaktadır. Stalin, ezilen ulusların kurtuluşunun yolunu bize göstermektedir. Bizim, yazardan somut talebimiz, ileri sürdüğü iddiasını somut verilerle ispatlamaya çalışmasıdır.

Lenin ile Stalin arasında yaklaşım farklılığının olmadığını göstermek için daha sayısız alıntılar yapılabilir. Biz bu alıntıları yapıp, makaleyi daha da fazla uzatmak yerine, yazarın açıkça söylemediği, fakat makalesinde ortaya çıkan bir anlayış üzerinde de durup, bu noktayı bitirmek istiyoruz.

Yazar, Stalin'i eleştirirken, onun, ezilen ulus sosyal-demokratlarına şiddetli eleştiriler yönelttiğini belirtmektedir. Bu anlayış, bir anlamıyla da ezilen ulus milliyetçiliğinin eleştirilemeyeceğini içermektedir. Ya da başka türlü ifade edersek, ezilen ulus milliyetçiliği sapmasının, esas sapma halini almayacağıdır. Biz, böyle bir yaklaşımın Marksizm-Leninizm'e ters düşen bir yaklaşım olduğunu hemen belirtelim. Çünkü: *"Ulusal sorun, kendi içinde bir amaç, kesin değişmez, mutlak birşey olarak görülmemelidir. Mevcut düzenin yeniden biçimlendirilmesi genel sorununun sadece bir parçası olarak ulusal sorun, tüm kapsamıyla sosyal koşullar, ülkedeki iktidarın niteliği ve genel olarak toplumsal gelişmenin tüm seyri tarafından belirlenir." (age., sayfa 149)* de ondan! Yani somut, toplumsal koşullara göre, ulusal sorun hakkındaki tavır da değişiklik gösterir. Ve bu durum yaşanan deneylerle de ispatlanmıştır. Bu bağlamda, Ekim Devrimi'nden sonra yer yer yerel milliyetçilik esas sapma haline gelmiştir. Bu durumda da bu yerel milliyetçiliğe karşı mücadele edilmiştir. Bu mücadele içinde bile büyük Rus şovenizmi ile yerel şovenizm arasında ayrım yapılmıştır. Hangi milliyetçiliğin esas sapma olduğu da somut durumda yapılan tahliller sonucu tespit edilmiştir. Biz Stalin'in hem büyük Rus şovenizmine, hem de yerel milliyetçiliğe karşı RKP(B)'in 12. Parti Kongresi'ne sunduğu rapor içindeki tavrını aktarmak istiyoruz. Sözkonusu tavır şöyledir:

"Kuşkusuz, eğer Büyük-Rus şovenizmi olmasaydı, eğer güçlü olduğu için, eskiden de böyle olduğu ve ezme ve aşağılama alışkanlıklarını koruduğu için saldırgan bir şovenizm olan Büyük-Rus şovenizmi olmasaydı, ola ki yerel şovenizm de, Büyük-Rus şovenizmine yanıt olarak, deyim yerindeyse çok küçük bir biçim altında, minyatür biçiminde varolurdu, çünkü eninde sonunda Rus-düşmanı milliyetçilik savunucusu bir biçim, Rus milliyetçiliğine, Rus şovenliğine karşı yapmacık bir savunu biçimidir. Eğer bu milliyetçilik yalnızca savunucu olsaydı, gene de bu konuda gürültü yapılmayabilirdi. Büyük-Rus şovenizminin, o güçlü düşmanın yenileceği andan itibaren, Rus-düşmanı milliyetçiliğin de yenileceği umudu içinde -çünkü bu milliyetçilik, yineliyorum, eninde sonunda Büyük-Rus milliyetçiliğine karşı bir tepki, buna karşı bir yanıt, belli bir savunudur-, eylemimizin ve savaşımımızın bütün gücü Büyük-Rus şovenliği üzerinde toplanabilirdi. Evet, eğer Rus-düşmanı milliyetçiliğin temeli, Rus milliyetçiliğine karşı bir tepki olmanın ötesine geçmeseydi, bu, böyle olurdu. Ama mutsuzluk şu ki, bazı cumhuriyetlerde

bu savunucu milliyetçilik, saldırgan mil liyetçilik biçimine dönüşür." (Stalin, "Marksizm ve Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu", sayfa 193-194, Sol Yayınları)

Yaptığımız bu alıntı içinde Stalin'in ulusal sorunda ayrımcı yaklaştığı açıkça ortaya çıkmaktadır. Stalin, 1918 öncesinde ezen, ezilen ulus milliyetçiliği ayrımını yapmış, 1918 sonrasında da somut olarak proletarya diktatörlüğü koşullarında Büyük-Rus, yerel milliyetçilik ayrımını yapmıştır. Kısacası ulusal sorunda Lenin ile Stalin arasında herhangi bir yaklaşım farklılığı yoktur. Bunu iddia edenlerin, iddia etmekten öte, somut belgelemeleri gerekir. Aksi halde iddia olmaktan öteye gitmez. Böylesi iddialar ise, ister isteyerek olsun, isterse istemeyerek olsun Marksizm-Leninizm'e saldırı, karşı-devrim saflarına hizmet anlamını taşır.

2. nokta: Stalin'in 1918'deki makalesiyle yaklaşımını değiştirdiğine ilişkin. Yukarıda ortaya koyduğumuz gibi, Stalin'in 1918 öncesi ile sonrasındaki yaklaşımı birbirinden farklı olan bir yaklaşım değildir. Bu yüzden de, bu konuda yazarın yaptığı tespit, Don Kişot'un yaptığı gibi yeldeğirmenlerine saldırma ile eş anlamlıdır.

3. nokta: Stalin'in, ezen, ezilen ulus ayrımı yapmadığı için, en şiddetli eleştiriyi, ezilen ulustan sosyal-demokratlara yönelttiği tespiti de, bu biçimiyle ayakları havada olan bir tespittir. Şöyle ki, böylesi bir yaklaşım, somut tarihi koşulların öne çıkardığı durumlara göre, ortaya çıkan sapmaların hangi ağırlıkta olduğu ve bu sapmalara karşı somut mücadele görevinin, sözkonusu tarihi koşullar ile ilgili olduğu diyalektik tarihsel materyalist yaklaşıma ters bir yaklaşımdır.

Stalin'in ezilen ulustan sosyal-demokratlara (yani komünistlere), milliyetçi sapmalarından dolayı eleştiri yöneltmesi, tam da, her türlü milliyetçiliğe, sapmaya karşı mücadele edilmesini şart koşan Marksizm-Leninizm'in uygulanması olan bir tavırdır. Bu konuda sorun, ezilen ulustan sosyal-demokratların eleştirilmesi değil, onların nasıl eleştirildiği sorunudur.

Birincisi, Stalin, ulusal hareketin desteklenmesi gereken demokratik içeriğini savunmuştur, bu yönü eleştirmemiştir. İkincisi, eleştirilenler, Marksizmi savunan, işçi sınıfının kurtuluşuna önderlik etme iddiasında olan ve fakat somut tavırları ile milliyetçilik sapmasına düşen sosyal-demokratlar, komünistlerdir. Hangi ulustan olurlarsa olsunlar, komünistler milliyetçi sapmalara düşüyorlarsa en şiddetli bir biçimde eleştirilmeleri de gerekir.

Rusya'da, özellikle 1905 Devrimi'nin yenilgiye uğraması sonucu da, 1910'lu yıllarda –ulusal sorun bağlamında– ezilen ulus milliyetçiliği ortaya çıkmıştır. Bu yüzden sadece Stalin değil, bütün Bolşevikler, Çarlığı yıkma, ezen ulus şövenizmine karşı mücadele etmenin yanı sıra, ezilen ulus milliyetçiliğini de şiddetli bir biçimde eleştirmişlerdir. Bu konuda yazarın yaklaşımı, onun ulusal sorunda Marksist-Leninist bir yaklaşıma sahip olmadığını göstermektedir. Bu yüzden de 4. noktada Stalin'e getirdiği *"ezilen ulus milliyetçiliğinin çelişkili doğasını"* kavramamıştır eleştirisi, yazarın, kendi çok bilmiş ukela tavrından başka bir şey değildir. Biz bu bağlamda yazarın getirdiği tüm iddiaları, kökten reddettiğimizi tekrar vurguluyoruz.

Dördüncü arabaşlığa değinmeye gerek yok.

Beşinci ara başlık şöyledir: "Marksizmin günahı ne?" Bu başlık altında, ulusal sorunda Marksizmin yanıldığı teorisi savunulmaktadır. Tabii ki bu, Marksizm-Leninizmi savunma maskesi ile yapılmaktadır. Marksizm-Leninizm'e saldırı şöyle başlatılmaktadır:

*"Marksizmin günahı ne? Bu soruyu bugünün düne olan **farkını koyarak** irdeleyelim. Marks ve Engels, **«bütün ülkelerin işçileri birleşiniz»** sloganını attılar. Bu, o günkü sınıf eylemi için, pratik bir önermeydi. Ama sadece bu kadar değil, aynı zamanda **milliyetçi ideolojiye bir yanıttı**. Dolayısıyla, sosyalizm özü itibariyle **enternasyonalisttir** ya da bu özelliği onun doğası gereğidir. **Ancak bugün bizim, bunca sosyalizm deneyiminden sonra, kuram ile pratik uygulanım arasına bir çizgi koymamız zorunlu. Farklı bir deyimle, 'evdeki hesabın çarşıya uymadığı' noktaları işaretlemek durumundayız."** (abç) (aynı yerde)*

Altını çizdiğimiz yerdeki yaklaşım, modern-revizyonistlerin yaklaşımı ile aynıdır. Yaklaşım olarak aynı olmasına rağmen, burada modern revizyonistlerden daha da ileri giderek sosyalizme *açık* bir biçimde saldırılmaktadır. Öyle ki, modern revizyonistler ortaya çıktıklarında, yaptıkları ve savundukları sosyalizm adına yapmakta olduklarını savunmuşlardır. Yazarımız ise, teoride söylenenlerin pratiğe uymadığı tezi ile, Marksizm-Leninizmin, ulusal sorunda çözüm getirmediği teorisinin savunuculuğunu yapmaktadır.

Yine yazar, *"bunca sosyalizm deneyimi"*nden bahsederken, sosyal-emperyalist kampın çöküşünden sonra, açık bir biçim alan ulusal çatışmaların esas sorumlusunun Marksizm-Leninizm olduğu burjuva tezinin de savunuculuğunu yapmaktadır. Yazar, Sovyetler Birliği'nde modern revizyonistlerin iktidara hakim olduğu dönemi de, *"sosyalizm deneyimi"* olarak göstermekte ve bu dönem ile, sosyalizmin gerçekten yaşandığı, Lenin-Stalin dönemi arasında herhangi bir fark görmemektedir. Burada ortaya koyduğu tavrı ile yazar, açıkça karşı-devrimin Marksizm-Leninizm'e saldırısına eşlik etmektedir.

Yazara göre, *"Enternasyonalizm sorununda, sosyalistlerin tarihinde **«toplamacılık»** yanlışı var. Kuramsal olarak kendi verili koşullarında yeterli olmasına karşın, marksizmin böylesi bir pratik «günahı»ndan sözedilmelidir." (aynı yerde)* Yazar, açık bir şekilde Marksizm-Leninizm'in bu konudaki teorisi günümüz koşullarında yetersiz olduğu ve şimdiki koşullarda artık geçersizdir demesi gerekirken, bunu, dolaylı bir biçimde savunmaktadır. Öyle ya, *"sosyalistlerin tarihinde toplamacılık yanlışı"* varsa, bu "yanlış" düzeltilmelidir. Bu "yanlış"ı yazar, Marksizm-Leninizm'e saldırının yolunu açma temeli olarak ortaya sürmektedir. İşte bu *"pratik günahın"* yarattığı *"iki önemli eksikliği"* yazar şu biçimde ortaya koymaktadır:

*"Enternasyonalizmi, değişik uluslardan dünya proletaryasının **basit bir toplamı** olarak ele almak.*

*Emperyalizmin bir dünya sistemi haline gelişinin, **homojenleştirici** gücünü abartıp, sosyalizmde ulusal ayrımların **çok kısa sürede** giderileceğini ön görmek. Bu öngörünün doğal sonucu olarak, ulusal farklılıkların giderilmesinde, aşırı **iradeci** ve **aceleci** davranmak.*

Eski sosyalist ülkelerin, bugün ulusal fırtına merkezlerinin başında yeralmasının bir ayağı da Marksizmin bu iki «günahı»na basmaktadır." (aynı yerde)

Yazar, ortaya attığı savların nereye dayanılarak ortaya konduğu konusunda, yine belgelere dayanmayan bir biçimde, "ben söyledim, doğrudur" yöntemi temelinde hareket etmektedir.

Marksizm-Leninizm'in, enternasyonali değişik uluslardan işçilerin *"basit bir toplamı"* olarak gördüğü tezi, yazarın ispatlayamayacağı bir iddiadır. Bu iddia aynı zamanda, yazarın "aydın"lara karşı polemik içinde, ezen ulus milliyetçiliği ile ezilen ulus milliyetçiliği arasında ayrım yapılması gerektiğini ortaya koyarken, Lenin'den yaptığı alıntı ile de çelişmektedir. Öyle ya, Lenin, enternasyonalist olmak için ezen, ezilen ulus ayrımını yapmakta, enternasyonalist olmayı, *"değişik uluslardan işçilerin basit bir toplamı"* olarak görmemektedir. Yazarın kafa karışıklığı öyle bir noktaya gelmiştir ki, neyi savunacağını bile bilememektedir.

İkinci "eksiklik" olarak ortaya atılan iddia içinde, en temel eleştiri, *"ulusal ayrımların"* çok kısa sürede ortadan kalkacağını savunan ve bu savunu sonucu olarak *"ulusal farklılıkların"* ortadan kaldırılması için, *"aşırı iradeci ve aceleci"* davranıldığı eleştirisidir. Bu eleştiri, isim verilmese de, açıkça Stalin'e yönelen bir eleştiridir. Yazar bu konuda da belgelere dayanmamaktadır. Biz, yazarın kafa karışıklığını ve getirdiği eleştirilerin temelsiz olduğunu ortaya koyalım.

Ulusal ayrımların sosyalizmde çok kısa bir sürede kalkmasını savunmak, yazara göre, yanlış bir tavırdır. Burada yazarın kavramadığı sorun, "ulusal ayrımlar"ın ne olduğudur. Buna verilecek en kısa cevap, ezen, ezilen ulusların ortadan kaldırılması, her ulusun kendi kaderini kendisinin belirlemesi, küçük ulus, büyük ulus vb. arasında özgür bir temelde kurulan birlikler içinde beraberce yaşamak, ya da isteyen her ulusun kendi devletini kurması vb., vb.'dir. Yani ulusal baskının kaldırılmasıdır. Sosyalizmde böylesi ayrımların kısa bir sürede kaldırmanın mümkün olmadığını savunmak, sosyalizmin ne olduğunu kavramamak demektir. Ve nitekim Ekim Devrimi'nin hemen ertesinde, evet, kısa bir sürede bu ulusal ayrımlar ortadan kaldırılmıştır. Peki, ulusal ayrımların kısa bir sürede ortadan kalkması, aynı zamanda ***tüm ulusal farklılıkların da*** kısa bir sürede ortadan kalkacağı anlamına mı gelir? Biz buna hayır diyoruz. Marksizm-Leninizm de sorunu böyle koymaktadır. Somut olarak eleştiri yöneltilen Stalin'in bu konudaki tavrı şöyledir:

"Sosyalizmin dünya ölçüsünde zaferiyle, sosyalizmin bir ülkede zaferi arasına bir eşit işareti koymakla ve sosyalizmin, dünya ölçüsünde değil, tek bir ülkede zaferi sağlamasıyla, ulusal farkların ve ulusal dillerin ortadan kalkmasının, ulusların birleşerek tek bir ortak dilin oluşmasının mümkün ve gerekli olduğunu öne sürerek ciddi bir yanılgıya düşüyorsunuz. ***Burada tamamen ayrı olan şeyleri birbirine karıştırıyorsunuz: «ulusal baskının ortadan kaldırılmasını», «ulusal farkların tasfiyesiyle», «ulusal devlet çitlerinin ortadan kaldırılmasını», «ulusun yokoluşuyla», «ulusların kaynaşmasıyla». Böyle birbirinden ayrı kavramların eş anlamda kullanılması marksistlerce kabul edilemez. Bizde, bizim ülkemizde, ulusal baskı çoktan yokedilmiştir, ama bu, hiç bir zaman, ulusal farkların yokolduğu, ülkemizin uluslarının tasfiye edildiği anlamına gelmez."*** *(abç) (Stalin, "Marksizm ve Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu", sayfa 318, Sol Yayınları)*

İşte, Marksist-Leninist yaklaşım böyledir. Stalin ulusal ayrımı, ulusal baskı olarak tanımlamakta ve bu ulusal baskının çoktan ortadan kalktığını tespit etmektedir. Yine Stalin, ***ulusal farklılıkların*** var olduğunu da ortaya koymaktadır. Stalin'in bu tavrı, yazarın getirdiği iddia temelindeki eleştirinin, ne kadar çürük olduğunu açık bir biçimde ortaya koymaktadır.

Bu alıntı, ulusal farklılıkların olduğunu ortaya koymasına rağmen, ulusal farklılıkların nasıl ortadan kaldırılacağına cevap vermemektedir. Bu soruya cevap vermek için de Stalin'e başvuralım. Stalin'in tavrı şöyledir:

"Ulusal farkların kaldırılmasının ve ulusal dillerin yokolmasının, dünya emperyalizminin yenilgisinden hemen sonra, bir atılımda, örneğin tepeden alınma bir kararname ile mümkün olacağını düşünmek yanlış olur. Bundan büyük bir yanılgı olamaz. Yukardan bir kararname ile, zorbalık yoluyla ulusların kaynaşmasını sağlamaya kalkışmak, emperyalistlerin oyununa gelmek, ulusların kurtuluş davasına kötülük etmek, uluslar arasında kardeşçe işbirliğini örgütlendirme davasını toprağa gömmek olur. Böyle bir siyaset, çarlık yönetiminin ruslaştırma siyaseti gibi bir şey olur." (age., sayfa 323-324)

Stalin, bu tavrından sonra, sosyalizmin bütün dünyada egemen olduğu bir dönemde ve bu dönemin *birinci* evresinde, ulusların ezilmekten kurtulup, eşit bir duruma gelebileceklerini, bu dönemde de hala ulusal farkların olacağını belirttikten sonra, *ikinci* evrede ulusal farkların ortadan kalkmaya başlayacağını şu şekilde ortaya koymaktadır:

"Proletaryanın dünya diktatörlüğü döneminin ancak bu sonraki evresindedir ki, dünya sosyalist ekonomi sistemi yeteri kadar güçlenip, sosyalizm, halkların kendi doğasına gireceği zamandır ki, ulusların deneyim ile ortak bir dilin ulusal diller üzerindeki üstünlüğünü anladıkları zamandır ki, ancak o zamandır ki, ulusal farklar, yerini, herkesin konuştuğu ortak dünya diline terkederek sönüp yokolmaya başlayacaktır." (age., sayfa 325)

İşte bu sorunda da Stalin'in tavrı böyledir. Stalin, bu alıntılarda, açık bir biçimde ***iradeciliğe*** ve ***aceleciliğe*** karşı mücadele etmektedir. Gerçek durumun böyle olduğu şartlarda, çıkıp da, *"aşırı iradeci ve aceleci"* davranıldı tezini savunabilmek için, kişinin ya çok cahil olması, ya da siyasi dürüstlüğünü tümden yitirmiş olması gerekir. Başkası mümkün değildir.

Böyle bir konumda olan yazar, kendi kafa yapısını *"çok yeni"* bir kafa yapısı olarak gördüğü için de, sosyalizmin ulusal sorunu çözemediğini ortaya koymak için şu tespiti yapmaktadır:

"... bizler yaşanmış sosyalist deneylerden dönüş noktasında, başlıca dinamik olarak ulusal fırtınayla yüzyüze kalmaktayız. Eski kafa (abç), bunu Stalin sonrası döneme bağlayıp, işin içinden çıkmış sayacaktır kendini. Fakat kendini kandırmaktan öte bir şey yapılmış olunmaz bu durumda. Sorunlar, şimdiye kadar sanıldığından daha bir köklüdür. (aynı yerde)

Sorunların daha köklü olduğunu yazar, şimdi "farketmiş"!.. Bu yüzden de, modern revizyonizme ve her türden gericiliğe karşı, Marksizm-Leninizm savunuculuğu yapanların kafasını *"eski kafa"* olarak değerlendirmektedir. Öncelikle şunu söyleyelim ki, biz, yazarın sahip olduğu kafa yapısı gibi her türlü "yeni"(!) kafa yapısını reddediyoruz. Bunun da ötesinde, içinde bulunduğumuz uluslararası dönem ve koşullar, Dünya Komünist Hareketi'nin en zayıf olduğu bir dönemdir. Sosyalizm maskesine bürünen sosyal-emperyalist kampın da çökmesi ile, bütün karşı-devrim kampında yürütülen *"komünizm bitti"* yaygaraları içinde, Marksizm-Leninizmin gerçek savunuculuğunu yapanlar, *"eski, çağdışı kafa, geri kalmış"*, ve hatta *"manyaklar"* diye nitelendirilmektedirler. Böylesi bir ortamda, çok az bir güce sahip olan, Marksizm-Leninizmin savunucuları, bütün bu saldırılara karşı, "eski kafa" yapılarını koruma görevine sahiptirler. Çünkü, Marksist-Leninistler çok iyi bilmektedirler ki, bu "eski kafa" suçlamasının ardında yatan gerçek, Marksizm-Leninizme, Komünizme saldırı gerçeğidir. Yazar Hüseyin Şimşek de karşı-devrimin bu saldırısından payını almıştır. O, "eski kafa"ya karşı mücadele adına, Marksizm-Leninizme saldırmaktadır. Yazar ve yazarın görüşlerini doğru bulanların gidiş yönü, açık olarak Marksizm-Leninizme saldırı yönüdür. Bunların nereden geldikleri de bilindiğinde, bu durum vahim bir durumdur. Durumun böyle vahim bir duruma gelmesi doğaldır da.

Biz bunların ortaya çıktıkları ilk andan beri, devşirmeci olduğunu, Marksist-Leninist laflarının revizyonizmi örten çul olduğunu ortaya koyduk.

Şimdiki durum, bizim tavrımızın doğruluğunu bir kez daha belgelemektedir. Bize artık iyi yolculuklar dilemekten başka bir şey kalmıyor...

15 Mart 1992

TKP/ML(BOLŞEVİK)

KUZEY KÜRDİSTAN SEKSİYONU

Örgütleme Komisyonu

Okuyucu Mektupları

Değerli Arkadaşlar;

3 Mart 1992 günü, Zonguldak'ın Kozlu bölgesindeki İncirharmanı ve İhsaniye kömür madeni ocaklarında meydana gelen grizu patlamasında 300'e yakın maden işçisi daha katledildi.

3 Mart 1992 Salı günü saat 20:05'-de, Kozlu bölgesindeki İncirharmanı kömür madeni ocaklarının 485-560 kodları arasında meydana gelen grizu patlaması sonucu 300'e yakın maden işçisi daha toprağa gö-müldü.

3 Mart 1992 Salı günü, bu korkunç katliam yaşanmadan önce bilgisayarca şu değerler kaydedilmiş: Saat 13:00 civarında metan gazı oranı binde 2, saat 14:00'de binde 3, saat 19:39'da yüzde 2.5, saat 19:41'de yüzde 2.6, saat 20:00' de yüzde 2.9, saat 20:03'de ise değerler artık ölçülemiyor. Saat 20:05' de ise, grizu patlaması, katliam gerçekleşiyor.

Bilgisayarca kaydedilen değerlerlerden de görüleceği gibi, metan gazı oranı sürekli bir artış göstermiştir. Önce binde 2'ler düzeyinde seyreden metan gazı oranı bir anda yüzde 2.5'e, ardından da yüzde 2.6 ve 2.9'a kadar yükselmesine rağmen hiçbir önlem alınmıyor, işçiler hiçbir şekilde uyarılmıyor. Açıktan açığa katlediliyorlar.

Hakim sınıf sözcüleri, Kozlu maden ocaklarında meydana gelen olayın bir kaza, bir grizu faciası olduğunu, maden ocaklarında en modern uyarı sistemlerinin bulunduğunu, gaz ölçümlerinin düzenli olarak yapıldığını, dolayısıyla olayda kesinlikle ihmal bulunmadığını, bu tür grizu patlamalarının diğer ülkelerde de olduğunu, dün yanın hiçbir yerinde önlenemediğini vb. anlatarak, olayın olağan bir durum olduğunu söyleyip durdular. Böylece katliamı gözlerden gizlemeye çalıştılar, çalışıyorlar.

Eğer maden ocaklarında en modern uyarı sistemleri bulunuyorsa, grizu ölçümleri düzenli ve güvenilir bir şekilde yapılıyorsa; niçin olay günü 425 metre yerin dibinde bulunan işçiler uyarılmadı?

Hakim sınıf sözcüleri bir tarafta, ocaklarda en modern uyarı sistemleri bulunduğunu belirtirken, diğer taraftan, yeraltında kalan işçilerinin sayısını vardiyadaki lamba sayısıyla tesbit ettiklerini açıklıyorlar. Hakim sınıfların, bu en modern uyarı sistemlerinin bulunduğunu söyledikleri ocaklarında gaz maskeleri bulunmuyor, yok!

Türkiye ve Kuzey Kürdistan'ın tüm maden ocaklarında olduğu gibi, Zonguldak Kozlu'da da ekmek parası uğruna yüzlerce metre yerin dibinde çalışan bu maden işçileri de her türlü iş güvenliğinden yoksun, ortaçağ teknolojisiyle çalışmaktadırlar. Hergün ölümle karşı karşıya kalarak yaşama savaşı vermektedirler.

Türkiye-Kuzey Kürdistan'ın tüm maden ocaklarında işçiler her an ölümle karşı karşıyadırlar. Hiçbir maden ocağında grizu ölçümleri düzenli olarak yapılmıyor. Hatta bazı maden ocaklarında gaz ölçümleri hiç yapılmamaktadır. Birçok maden ocağında uyarı sistemleri bulunmamaktadır.

Milliyet gazetesinin, maden ocaklarının durumu hakkında yaptığı bir araştırmanın sonuçları gerçeği gayet iyi ortaya koymaktadır. Şöyle:

"Maden ocaklarında işçileri bekleyen tehlikeler şunlar:

• Gaz kontrolünün yeterli şekilde ve modern araçlarla yapılmaması. Bazı ocaklarda gaz kontrolünün hiç olmaması.

• Ana payandaların eskimesi ve çürümesi yüzünden galerilerde çökme tehlikesi.

• Eşici malzemelerin yetersizliği, ilkelliği. İlkel kazıcı, delici malzemelerin kontrolsüz kullanımının kıvılcım ve grizu tehlikesinin boyutlarını büyütmesi.

• Kazma-küreklerle yapılan su havuzlarının hesabının olmaması. Galerilerin çürük duvarlarının patlamasıyla meydana gelecek bir su baskınında, bu havuzların ne kadar suyu kaldıracağının tam olarak bilinmemesi.

• Aydınlatmanın galerilerde gelişigüzel asılmış çıplak lambalarla yapılması, bu durumun grizu infilak riskini artırması.

• Birçok maden ocağında uyarı sistemleriyle sağlık ve güvenlik ekiplerinin bulunmayışı." (Milliyet, 5.3.1992)

İşçileri bekleyen tehlikeler işte bunlar. Elbette ki yalnızca bunlar değil.

İşçileri bekleyen bu tehlikeleri Cumhurbaşkanı da, önceki Başbakan da, şimdiki Başbakan da, milletvekilleri de, TTK'nın Genel Müdürü de, işçilerin sözde liderleri de hepsi, hepsi biliyordu, biliyor.

Hakim sınıfların tüm bu sözcüleri, daha önceki grizu patlamalarında, katliamlarda olduğu gibi, bu olayda da *"Acımız büyüktür"*, *"Artık işçilerimizin ve ailelerinin dinamit sandıkları üzerinde bekleyişlerine son verilmelidir"*, *"Bu bir kazadır ve milletimiz derin üzüntü içindedir"* vb. türünden beyanlarda bulunarak, ölenlerin ardından timsah gözyaşları dökerek; olayın bir kaza değil, bir katliam olduğu gerçeğini gözlerden gizlemeye çalıştılar.

Türkiye ve Kuzey Kürdistan'daki tüm maden ocakları ölüm tuzakları durumundalar. Ocaklarda yaşayan işçiler tesadüflerle yaşamaktadırlar.

3 Mart'ta, Zonguldak'ın Kozlu maden ocaklarında yaşanan katliam ne ilk ne de son olacaktır. Sermaye egemenliği hüküm sürdükçe böyle katliamlar olacaktır. Kapitalistler için kâr herşeydir. İşçi güvenliği ise hiçbir şey. İşçi ölebilir! Çünkü işçi çok!! Herşeye rağmen kâr akmalı! Faşist düzen hakimiyetini korudukça böyle "kaza"lar, katliamlar hep yaşanacaktır! Sermaye hakim oldukça, kâr hırsı için onlarca, yüzlerce, binlerce işçi feda edilebilir!!

Türkiye Cumhuriyeti tarihi boyunca, Türkiye Taşkömürü'ne bağlı ocaklarda ve özel sektöre ait kömür ocaklarında ölümsüz geçen yıla rastlanmıyor. Son 50 yılda, özel madenler hariç, yalnızca TTK'ya bağlı maden ocaklarında toplam 3 bin 323 işçi yaşamını yitirmiştir, katledilmiştir. Elbette bu rakam resmen bilinen rakamdır. Ya bilinmeyen, gizli tutulanlar?!..

Örneğin aşağıdaki şu tablo bunun en iyi kanıtıdır. Bu tablo, faşist Türk devletinin katliam tablosudur!

"1941 yılı 75 ölüm, 1942 yılı 108 ölüm,
1943 yılı 72 ölüm, 1944 yılı 89 ölüm,
1945 yılı 81 ölüm, 1946 yılı 61 ölüm,
1947 yılı 121 ölüm, 1948 yılı 58 ölüm,
1949 yılı 49 ölüm, 1950 yılı 49 ölüm,
1951 yılı 91 ölüm, 1952 yılı 59 ölüm,
1953 yılı 73 ölüm, 1954 yılı 80 ölüm,
1955 yılı 122 ölüm, 1956 yılı 86 ölüm,
1957 yılı 99 ölüm, 1958 yılı 89 ölüm,
1959 yılı 66 ölüm, 1960 yılı 94 ölüm,
1961 yılı 69 ölüm, 1962 yılı 70 ölüm,
1963 yılı 60 ölüm, 1964 yılı 66 ölüm,
1965 yılı 75 ölüm, 1966 yılı 64 ölüm,
1967 yılı 65 ölüm, 1968 yılı 64 ölüm,
1969 yılı 69 ölüm, 1970 yılı 87 ölüm,
1971 yılı 67 ölüm, 1972 yılı 90 ölüm,
1973 yılı 70 ölüm, 1974 yılı 65 ölüm,
1975 yılı 69 ölüm, 1976 yılı 50 ölüm,
1977 yılı 47 ölüm, 1978 yılı 63 ölüm,
1979 yılı 43 ölüm, 1980 yılı 38 ölüm,
1981 yılı 35 ölüm, 1982 yılı 26 ölüm,
1983 yılı 145 ölüm, 1984 yılı 18 ölüm,
1985 yılı 35 ölüm, 1986 yılı 23 ölüm,
1987 yılı 33 ölüm, 1988 yılı 32 ölüm,
1989 yılı 20 ölüm, 1990 yılı 22 ölüm,
1991 yılı 16 ölüm"

(Milliyet, 5 Mart 1992)

Bu tablodan da görüldüğü gibi, ölümsüz geçmeyen yıl yok. Elbette tüm bu katliamların hesabı da faşist düzeni devrimci şiddet ile yıkıp işçilerin-köylülerin devrimci-demokratik diktatörlüğü kurularak sorulacaktır.

18 Mart 1992

İstanbul'dan bir BP taraftarı

FAŞİST DEVLET
300 MADEN İŞÇİSİNİ DAHA KATLETTİ!

Çeşitli milliyetlerden işçiler, emekçiler...

Faşist düzen, 3 Mart 1992 günü Zonguldak'ın Kozlu bölgesindeki İncirharmanı ve İhsaniye kömür madeni ocaklarında 300 maden işçisini daha topluca katletti.

Türkiye-Kuzey Kürdistan'ın tüm maden ocaklarında olduğu gibi, Zonguldak Kozlu'da da maden işçileri her türlü iş güvenliğinden yoksun, ortaçağ teknolojisiyle çalışılan madenlerde yüzlerce metre toprak altına girerken; HERGÜN ÖLÜM ile yüzyüze kalarak, kendilerinin ve evlerinde ekmek bekleyenlerin açlığına çözüm bulma çabasındaydı.

Ancak 300 işçinin bu çabaları fazla uzun sürmedi. Çünkü faşist devlet onların kalemini kırmış, topluca katledilmeleri yönünde fetva vermişti.

Hergün ölçülmesi gereken Grizu gaz oranını ölçme gereği duymayan; çalışan işçilerin kullanacağı gaz maskelerini dahi bulundurmayan bir devlet işletmesinde, 300 maden işçisinin, topluca, 425 metre yerin dibinde gömülmesini başka türlü açıklamak mümkün değildir.

Toplu katliam sonrası, devlet görevlileri alelacele maden çıkışını betonlayıp, yangını söndürme adına, içerde kalanlardan umut kesildiğini açıkladıklarında, maden önünde toplanan yüzlerce işçi yakını ve diğer işçiler, *"katiller bulunsun, hesap sorulsun"* diye sloganlar atmışlardır.

Ve bu sırada katillerin bir bölümü, başbakan, çalışma bakanı, vb. olarak kendi dışlarında; devlet dışında, bir-iki "küçük" sorumlu aramaya başlamışlardır.

Patlama ve toplu katliam ardından, her aklına gelen devlet sözcüsü –Özal, Demirel, İnönü, vb., vb.– yanı sıra, Türk-İş şefi Şevket Yılmaz ve Türkiye Maden-İş Sendikası ağaları da, ölenlerin ardından timsah gözyaşları dökerek, çalışma bakanlığı müfettişlerinden *"doğru rapor vermemeleri nedeniyle hesap sorulmasını"* talep etmişlerdir.

Şimdi faşist düzenin her cinsten sözcüleri, tüm sorumluluğu müfettişler üzerine yıkarak, toplu katliama onay verenlerin kendileri olduğunu gözlerden saklama çabası içindedirler.

ŞÖYLE Kİ;

• Tüm maden ocaklarında –ister devlet malı, isterse özel sektöre ait olsun– çalışma koşullarının ne kadar kötü olduğunu ve çalışanların tesadüf yaşadığını, herkes bilmektedir.

• Buna rağmen, işçiler arası çalışma rekabetinden, işsizler ordusunun her geçen gün artan sayısından yararlanan işletme sahibi devlet ve burjuvazi, en düşük ücret talebiyle binlerce emekçiyi bu ölüm tuzaklarına tıkmaktadır.

• Maden işçilerinin hergün ölümle yüzyüze yaşam savaşı verdiğini ve taleplerinin neler olduğunu, sözde işçi sözcüsü sendika ağaları, bürokratları da bilmektedir ve faşist düzeni ayakta tutma dışında, işçiler için yaptıkları hiç bir şey yoktur.

• Şimdi dökülen sahte gözyaşları; maden önünde biriken yüzlerce işçi ailesi yanı sıra, bir bütün olarak işçi sınıfını sakinleştirip, gerçek sorumlu olan faşist düzen ve temsilcilerinden hedefi saptırmak içindir.

• Sadece 1991 yılı içinde, çeşitli maden ocaklarında üçer-dörder bir dizi işçi katlettiklerinde hiç bir şey yapmayıp, o katliamları unutturanların, bugün de yapacakları aynı şeydir.

ANCAK İŞÇİ SINIFI, SINIF KARDEŞLERİNE YÖNELİK BU KİTLE KATLİAMINI UNUTMAYACAK; MÜCADELESİNDE KANLI BİR KİLOMETRE TAŞI YAPARAK, BOLŞEVİKLER ÖNDERLİĞİNDE FAŞİST DİKTATÖRLÜĞÜN ÜZERİNE TÜM KARARLILIĞI İLE YÜRÜYECEKTİR.

• *Kahrolsun 300 maden işçisini daha topluca katleden devlet, faşist diktatörlük!*

• *Kahrolsun bu katliamda da suç ortağı olan sendika ağaları!*

• *Kitle katliamlarının hesabı da, faşist düzeni DEVRİMCİ ŞİDDET ile yıkıp, İŞÇİLERİN-KÖYLÜLERİN DEVRİMCİ-DEMOKRATİK DİKTATÖRLÜĞÜ kurularak sorulacaktır!*

Faşist devletin katliam tablosu:

1941 yılı 75 ölüm, 1942 yılı 108 ölüm, 1943 yılı 72 ölüm, 1944 yılı 89 ölü, 1945 yılı 81 ölü, 1946 yılı 61 ölüm, 1947 yılı 121 ölüm, 1948 yılı 58 ölüm, 1959 yılı 49 ölüm, 1950 yılı 49 ölüm, 1951 yılı 91 ölüm, 1952 yılı 59 ölüm, 1953 yılı 73 ölüm, 1954 yılı 80 ölüm, 1955 yılı 122 ölüm, 1956 yılı 86 ölüm, 1957 yılı 99 ölüm, 1958 yılı 89 ölüm, 1959 yılı 66 ölüm, 1960 yılı 94 ölüm, 1961 yılı 69 ölüm, 1962 yılı 70 ölüm, 1963 yılı 60 ölüm, 1964 yılı 66 ölüm, 1965 yılı 75 ölüm, 1966 yılı 64 ölüm, 1967 yılı 65 ölüm, 1968 yılı 64 ölüm, 1969 yılı 69 ölüm, 1970 yılı 87 ölüm, 1971 yılı 67 ölüm, 1972 yılı 90 ölüm, 1973 yılı 70 ölüm, 1974 yılı 65 ölüm, 1975 yılı 69 ölüm, 1976 yılı 50 ölüm, 1977 yılı 47 ölüm, 1978 yılı 63 ölüm, 1979 yılı 43 ölüm, 1980 yılı 38 ölüm, 1981 yılı 35 ölüm, 1982 yılı 26 ölüm, 1983 yılı 145 ölüm, 1984 yılı 18 ölüm, 1985 yılı 35 ölüm. 1986 23 ölüm. 1987 yılı 33 ölüm, 1988 yılı 32 ölüm, 1989 yılı 20 ölüm, 1990 yılı 22 ölüm, 1991 yılı 16 ölüm.

10 Mart 1992

BOLŞEVİK PARTİZAN

Halkın Emek Partisi'nin Adana'da düzenlediği "Bütün halklar kardeştir, katliamlara son!" mitingi üzerine...

Beşbin civarında katılımın olduğu miting coşkulu geçti. Devrimci grup ve dergiler katıldı (Yeni Demokrasi, Kurtuluş, Mücadele, vb.). Toros işçileri, Yurtiçi Kargo işçileri pankartlarıyla alandaydılar.

Çok sayıda kadının da katıldığı mitingte, özellikle genç kızların sarı-yeşil-kırmızı renklerden oluşan kıyafet giydikleri, gençlerin de aynı renklerde bantları başlarına taktıkları gözlendi.

HEP Genel Başkanı Feridun Yazar, konuşmasında sık sık TC'ye ve PKK'ya silahları bırakmaları çağrısında bulundu. F. Yazar, Türkiye'nin demokrasiye gereksinimi olduğunu, ama bazı çevrelerin "savaş çıksın, demokrasi bitsin" isteğiyle hareket ettiklerini ileri sürdü ve konuşmasını özetle şöyle sürdürdü:

Devlet, savaş yapma hazırlıklarında; bundan vazgeçmelidir. PKK'ya sesleniyorum, siz de hazırlığınızdan vazgeçin, silahlarınızı susturun, eylemlerinizi durdurun. Demokrasi yolu açıktır, barış yolu açıktır. Hiçbir halk kendi başına sorunlarını çözemez. Biz herkesin eşit muamele görebildiği, kendi kimliğiyle yaşayacağı bir Türkiye yaratmak istiyoruz. Bunu yaparken ayrım yapmıyoruz. Aynı okulda okuyoruz, aynı hastanede tedavi oluyoruz. Gelin birlik olalım. Bu ilkbaharı dostluk, kardeşlik ve bayram havasında geçirelim. Savaşı bırakalım diyoruz, kimsenin birbirine düşmanlığı yok. Ama düşman ederek, menfaat temin etmek isteyenler var. İşte bunların oyunlarını bozmak, ekilmek istenen düşmanlık tohumlarını ortadan kaldırmak istiyoruz. Heyecan ve duygusal dönemimiz bitmiştir, artık çözüm üretmeye girmiş bulunuyoruz.

HEP Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Karataş ise, bugün kabul edilse de, edilmese de Türkiye'de bir savaş olduğunu öne sürdü ve biz bu savaşı önlemek istiyoruz, bu anlamda Kürt halkı bir ateşkesten yanadır, ateşkese hazırdır, ateşkesten kaçan devlettir; ister Nusaybin'de, ister Cizre'de vurulsun, ben inanıyorum ki, gün gelecek, Kürt halkının kendi özgürlüğü uğrunda, o bölgede ölen Türk askerlerini, şehitlerini bağrına basacaktır, şeklinde konuştu.

Bu konuşmalar sık sık kesiliyordu, çünkü İstasyon Alanı'na dolan insanlar sürekli sloganlar atıyordu: "Bıji Kürdistan", "Bıji Apo". Diğer devrimci örgütlerden de "Yaşasın sosyalizm", "Yaşasın demokratik Türkiye" şeklinde sloganlar geliyordu.

Tabii ki her zaman olduğu gibi, bu sefer de faşist Türk polisi bütün giriş çıkışları kontrol altında tutuyordu. Ve burada faşist Türk polisi sürekli halkın üstüne gidiyor, provokasyon ortamı yaratmaya çalışıyordu. Üç kişi tutuklandı. Bunun dışında miting, HEP genel başkanının uyarılarıyla olaysız olarak dağıldı.

Faşist Türk polisi görevini yine en iyi şekilde yaptı. İstasyon alanındaki mitingin çevresi "çevik kuvvet", özel harekat timleri ve resmi polislerce kuşatıldı, panzerler hazır bekletildi. Aynı zamanda, mitingin havadan kontrolü için Ankara'dan özel olarak polis helikopterleri getirilmişti ve ayrıca binaların üstünde polisler uzun namlulu silahlarla hazır duruyorlardı. Yani faşist Türk polisi; görevini, uşaklığını, sahiplerine bir kez daha gösterdi. Sık sık provokasyona girdikleri gözlendi, ama umduklarını bulamadılar.

Korkuyorlardı halktan, korkacaklardı tabii ki. Bu halk, bir gün nehir olup akacak, taşacak! Bu halkı hiç bir şey yıldıramayacak. Ne burjuvazi, ne de onların maşaları olan faşist Türk polisi.

- YAŞASIN SOSYALİZM!
- YAŞASIN TKP/ML(BOLŞEVİK)
- BOLŞEVİZM YENECEKTİR!

Bir grup işçi ●

Yazı Kuruluna...

Değerli arkadaşlar,

1 Mart 1992, Pazar günü İstanbul'da, Şişli Abide-i Hürriyet meydanında *"Bütün halklar kardeştir, katliamlara son"* şiarı altında bir miting düzenlendi.

Bu miting, Halkın Emek Partisi İstanbul Şubesi tarafından düzenlenmişti. Miting, çok sıkı faşist önlemler altında yapıldı. Mitingin düzenlendiği alan, sabah erken saatlerden itibaren "çevik kuvvet" tarafından kuşatılmıştı. Miting alanına yakın tüm giriş-çıkışlar çevik kuvvet tarafından tutulmuştu. Her iki-üç metreye bir çevik kuvvet görevlisi yerleştirilmişti. Mitinge katılan bütün kişiler, en az üç kez didik didik aranıp, kimlik kontrolünden geçirildikten sonra miting alanına alındılar. Tüm miting, baştan sona polis tarafından videoya çekildi.

Biz Bolşevikler de o gün miting alanındaydık. Biz mitinge bir kaç grup halinde, birbirimizden bağımsız bir şekilde katıldık. Polisin tüm faşist önlemlerine, aramalarına rağmen propaganda-ajitasyon malzememizi miting alanına sokmayı başardık. Miting alanında bildirilerimizi dağıttık, kuşlama yaptık.

Mitinge PKK'nın yanısıra çeşitli devrimci örgütler katılmıştı. Miting boyunca taşınan pankartlar, atılan sloganlar şunlardı: *"Bıji PKK", "Bıji Apo", "Halklara özgürlük", "Kürdistan'a özgürlük", "Bütün halklar birleşelim, savaşalım, kazanalım", "Kahrolsun emperyalizm ve sömürgecilik, "Gençler Botan'a savaşa", "Kahrolsun faşizm", "Yaşasın Türk ve Kürt halklarının kardeşliği", "Kürdistan Kürt halkınındır", "Faşizm mezara, halk iktidara", "Kontgerilla akıttığı kanda boğulacaktır".*

Bu sloganlar içinde özellikle dikkatimizi çeken, *"Kürdistan Kürt halkınındır" sloganıydı.* Biz, bu sloganı milliyetçi-şovenist bir slogan olarak değerlendiriyoruz. Bu sloganın, "Türkiye Türklerindir", "Almanya Almanlarındır" faşist sloganından hiç bir farkı yoktur.

Mitingte bizim yanlış bulduğumuz bir başka olay da, çeşitli devrimci örgütlerin slogan yarışlarıydı. Özellikle TDKP kendisini kanıtlarcasına, "işte biz de varız" tarzında slogan yarışı içindeydi. Biz bu tür davranışları doğru bulmuyoruz.

Çalışmalarınızda başarı dilekleriyle...

13 Mart 1992
Bir grup işçi ●

Seksiyona Kurdistana Bakur

(Em daxûyanîke TKP/ML(BOLŞEWİK) ya ku keta destê me, weke wê çap dikin.)

DI HEVDESAZÎDANÎNÊ DE DI BINGEHA PROGRAMEKÊ BIHEVRE Û GOR MERCÊN HERÊMÎ XWESERÎ

Hebûna eynî mercên polîtîk û eynî dijminî, ne cûre cûre stratejiyên şoreşê û cûre cûre programan, stratejiya şoreşekê û programeke bihevre pêwîst dike. Ji bo xwedîbûna stratejiya şoreşekê û programeke bihevre jî, hevdesazidanînê pêwîst dike. Lê belê, di bingeha programeke bihevre hevdesazîdanînê de, nayê mana ne berbiçavkirina ferqên cûrbecûr herêman.

Me li jor jî gehiştina hevrê İbrahim KAYPAKKAYA ya ku rast datîne holê nîşan da. Digel vê gehiştina wî ya rast, tişti ku hevrê İbrahim KAYPAKKAYA nexistiye holê, Pêwîstiya rêxistindanîneke ciyawazî, ya ku taybetiyên Kurdistana Bakur berbiçav dike ye. Di vê pevgirêkê de konferansa me ya rêxistinî ku di vî alî de xeta me pêşve dibe jî ev aliya ye. Hevdesaziya ku di bingeha programeke bihevre de û taybetiyên Kurdistana Bakur yên netewî dide ber çavê xwe, ne bi temamî di mana partiyeke cûde, cûde rêxistindanînek e, ne jî şiklê rêxistindanîna ku taybetiyên netewî yên Kurdistana Bakur paşçav dike ye.

Weke di biryarê de jî şirove dibe, "Seksiyon... di hemû pirsgirêkên derheqa Kurdistanê de di çarçiva programa partiyê de xweser e." Dîtina ku di paş rêxistindanîna bi vî şiklî de ye, cardin xwe dide ser Lenin û Stalin.

Lenin di sernivîsara gotara xwe ya "Têzên li ser mafê çare nûsî" de, di têzên ku behsa wan dibe, di ya 8. de usa dibêje:

"8. Di vê rewşê de, hemû mercên aborî û siyasî yên li Rûsyayê, di hemû rêxistinên proleter de (rêxistinên siyasî, yekitiyên karkeran, kooperatif, rêxistinên perwerdekirinê, uhw.) yên sosyal-demokrasiyê, karkerên ji hemû civatên-netewî, bê hoyan, bê ku her cûdatiyek bê kirin, yekiriniyê hewce dike. Divê partî bi awakî federetîf ne be, grupên netewî sosyal-demokratîk sazneke; divê die herêmeke bêlu de proleterên ji her civatên netewî bike yek, xebatên xwe yên propaganda û şiyarkirinê, divê bi hemû zimanên ku proleterên herêmê bikar tînin birêve bibe; divê şerê bihevre yê hemû proleran yên hemû komên netewî yê dij her babet cûdatiya netewî pêşve bibe, divê xweseriya rêxistinên partiyê yên cihkî û herêmî nas bike." (Lenin, Pirsgirêka-Netewî Û Şerên Rizgariya Netewî, rûpel 101, Weşanên Sol)

Hevrê Stalin ji, di gotara xwe ya bi navê "Marksîzm Û Pirsgirêka Netewî" de, di polemika xwe ya dij sosyal-demokratên Awistirya û Bundê pirsgirêkê usa dixe holê:

"Dijî rewşeke usa, yek rêya derketinê, hevdesazîdanîna ku xwe dide ser prensîbên navnetewiyê ye. Kombûna karkerên Rûsyayê yên hemû miliyetan di civakên tek û yekbûyî de, yekkirina van civakan di tek partîkê de - erk ev e.

Ev avakirina partiyê ya bi vî şiklî, xweseriyeke fireh ya herêman di nava tememiyekê de, ya di nava partiyê de, nake der, lê belê binavendîkirina wê bi hêsanî tê fahm kirin." (Stalin, "Marksizm û Pirsgirêka Netewî, Pirsgirêka Mêtingehan", rûpel 77, Weşanên Sol)

Şiklê hevdesazîdanîna RSDİP jî, di bingeha programeke bihevre û ya ku gor herêman xweseriyên wê hene de, li ser bingeha avahiyeke rêxistiniyê bilind bûye. Em jî, ku ji xwe re nimûne digrin û xwe didin ser, şiklê hevdesazîdanîna partiya Bolşevîk e. Partiya Bolşevîk, ku nimûna herî birqonek ya hereketa komunîst ya dinê ye, ya her kesên ku di îdîa komunîstbûnê de ne, ji xwe re nimûne girtin jî, rastiyeke pêwîstiya dirokê ye.

DI VÊ XALÊ DE PIVAJOYA GEŞBÛNA DÎTINÊN ME

Me got, aliyê konferensa me ya rêxistinî ku xeta me pêşve dibe, taybetiyên Kurdistana Bakur dayîna ber çav, di bingeha programeke bihevre de û lê belê pêwîstiya derxistina holê ya hevdesazîdanîneke ji herêmên din bi ferqî ye. Ê erê, tewrê me di dema heta konferensa me ya rêxistinî çi bû? Heta vê derê çawa hatiye? Pêwîste ku bi kurtî ji van pirsan re jî şirovekirin bê dayîn.

Di vê pevgirêkê de kirûyên esas yên ku divên bên tesbît kirin ev in: Piştî ku em ji TKP/MLê, wek TKP/ML(BOLŞEVİK) veqetiyan, ramana seksiyonê cara ewlîn, di rexne û pêşniyaran de ku ji bo pêşkeşkirina biryara pêşniyarî ya konferansa II. bûn, bi vî awayî hatibû anîn: *"divê li Kurdistana Tirkiyê piyek (seksiyon) bi merkeza partiyê ve girêdayî bê çêkirin. Di qasî ku îmkan dest didin, divê di vê barê de here pirsporiyê." (Bolşevik hêjmar 3, rûpel 73)*

Bersîva ku komîta merkezî ji bo vê pêşniyariyê, ya ku mebese gotinê bû, da jî ev e: *"Pêşniyariya seksiyonê: Pirsgirêkeke ku divê di dema pêşiya me de li ser bê danûstandin. Bi prensîbî ne çewt e." (and., rûpel 74)*

Ango komîta me ya merkezî ya wê wextê, neçewtbûna seksiyonê bi prensîbî û lê belê ji bo bê şirovekirin, divêtiya danûsitandinê daye kirpkirinê. Wê demê di danûstandinan de yên bi rêxistinên ku em bi hev re bira bûn MLPÖ (Partiya Marksist-Leninist ya Awustiriyê), GdS (Dijî herikê) û WBK (Komunîstê Berlîna Rojava) pirsgirêkeke ku çiqas dernedikete pêş bû jî, bi vî an jî bi wî awayî li ser bi aliyên cûrbicûr hatibû sekinansdin. Misal: di pevgirêka bikaranîna raveya "Anadola Rojhilat" de, di danûsitandina vî ciyî de, ev tesbîta hatiye kirin:

"... Ji bo ku ev rava cardin jî hebûna pirsgirêka netewiyê û ya ku di avakirina partiyê de pirseke pirr girîng e, li herêma Anadola Rojhilat, bi eşkere naxîne holê, di şûna bikaranîna wê de, gor me gotina "herêma Kurdistan" hîn rast xuya dike. Li ciyê ku em îro hatinê, li herêma Kurdistanê û li herêmên ku kêmnetewên mîlî lê pirrin; ji me re, sazbûna partiyeka ku van taybetiyan dide ber çavan, li herêmên mîlî sîstema "xweseriya herêmî" pêktîne rast xuya dike." (Bolşevik hêjmar 13, rûpel 65)

Li ciyê ku pirsgirêk hatiyê, li cem bi şiklê erênî xistina holê, kêmasiyên me jî bi vî awayî danîne meydanê:

"Di vê pevgirêkê de kêmasiyên me, «li herêmên mîlî» divê di derheqa sazbûna partiyê çawa be, di nava temamî partiyê de pêştî danûstandineke kolektif, negihêştina dîtineke me ya vebirrî nebû. Ji xwe, pêşniyariya hevdesazîdanîna «seksiyonê» li herêma Kurdistanê, him di dema amedekirina konferansa II. ya TKP/MLê, him jî dû re ji aliyên cûrbecûr hevrêyên me hatiye parastin. Nehatîbûna pirsgirêkê bi ferisandineke vebirrî. Bi tu şiklekî bi îfada «şovenîzma-sosyal», «şovenîzma-Tirk» ûw. nikare bê wesfîn." (Bolşevik hejmar 13, rûpel 66)

Di rapora çalakî ya komîta merkezî de ku pêşkeşî konferansa III. bû, gava li ser pirsgirêka erka dubendî danûstandin dibû, ev laperîna usa tê xuyakirin:

Newroz ateşi;
Kürt ulusunun
bağımsızlık, demokrasi,
sosyalizm mücadelesinde
meşale olacaktır!

NEWROZ PÎROZ BE!